
Istungidokument

A9-0161/2022

24.5.2022

***I

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Ville Niinistö

Arvamuse koostaja (*):

Norbert Lins, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
SELETUSKIRI	76
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS.....	79
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS.....	121
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	141
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	177
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	179

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0554),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile C9-0320/2021),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Prantsusmaa Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 8. detsembri 2021. aasta arvamust¹,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. aprilli 2022. aasta arvamust²,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon arvamusi,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0161/2022),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

---

¹ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

² Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Seadusandliku resolutsiooni projekt Volitus 4 a (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

– ***võttes arvesse subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja solidaarsuse põhimõtet,***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 ***kohaldamisala osas***, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele ***2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus***, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA
NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/841, lihtsustades ***aruandlus- ja täitmiseeskirju ja*** kehtestades liikmesriikidele ***aastateks 2026–2030 eesmärgid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse valdkonnas***, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³⁶ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³⁶ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes

temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.

oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega. ***Glasgow kliimapakti vastuvõtmisega tunnistasid Pariisi kokkuleppe osalised, et maailma keskmise temperatuuri tõusu piiramine 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega vähendaks märkimisväärselt kliimamuutustega seotud ohtusid ja mõjusid, ning võtsid kohustuse suurendada 2022. aasta lõpuks oma 2030. aasta eesmärgi, et kõrvaldada puudujääk, kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) järeldustega. Seda tuleks teha õiglaselt ja austades ühise, kuid diferentseeritud vastutuse ja vastava suutlikkuse põhimõtet riigiti erineva olukorra valguses. Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määrase läbivaatamine on ainulaadne võimalus aidata tõhustada liidu kliimameetmeid enne Egiptuses toimuvat ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 27. istungjärku (COP27).***

---

³⁶ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

---

³⁶ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Liidu meetmed ja poliitika on seni olnud ebapiisavad, et peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja saavutada 2020. aasta Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgid. Aruandes „Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal: teadmised kestlikule Euroopale üleminekuks“ märgib Euroopa Keskkonnaamet, et

Euroopa kaotab jätkuvalt murettekitava kiirusega bioloogilist mitmekesisust ning paljusid kokkulepitud poliitilisi eesmärke ei saavutata. Elupaikade direktiivi alusel kaitstud liikide ja elupaikade hindamised näitavad valdavalt ebasoodsat kaitsestaatust: liikide puhul 60 % ja elupaikade puhul 77 %.^{1a} Teadusuuringute Ühiskeskuse 2021. aasta aruandest nähtub, et ainult 4,9 miljonit hektarit Euroopa põlismetsi ja iidseid metsi, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ja kliimamuutuste leevendamiseks, moodustavad ainult 3 % liidu kogu metsapindalast ja 1,2 % liidu maamassist.^{1b}

---

^{1a} *Euroopa Keskkonnaameti aruanne „Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal”, lk 74.*

^{1b} *Barredo, J., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. ja Janouskova, K., „Mapping and assessment of primary and old-growth Forest in Europe“, EUR 30661 EN, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2021.*

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Kuigi puudega kaetud ala suureneb, on liidu metsade suutlikkus süsinikku alates 2015. aastast märkimisväärselt vähenenud ja see suundumus jätkub. Kuni 2015. aastani suutis liidu maasektor kõrvaldada ligikaudu 7 % ELi koguheitest (ligikaudu 300 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti)^{1a}. Euroopa Keskkonnaameti (EEA) andmetel^{1b} kõrvaldatakse 2030. aastaks samal maa-alal 40 % vähem CO₂-

ekvivalenti (2030. aastaks langus 185 miljoni tonnini)^{1c}. Süsinikdioksiidi säilitamise hiljutine vähenemine on osaliselt tingitud saagikoristuse suurenemisest. Lisaks võivad kliimamuutused aastatel 2021–2030 häiringute tõttu vähendada Euroopa metsade CO₂ sidumise potentsiaali igal aastal 180 miljoni tonni CO₂ võrra ning seega vähendada eeldatavat metsade netosidumist rohkem kui 50 % võrra^{1d}.

---

^{1a} *Euroopa Keskkonnaameti aruanne nr 6/2019.*

^{1b} *Euroopa Keskkonnaamet, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3).*

^{1c} *Euroopa Keskkonnaamet, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3).*

^{1d} *Seidl, R.; Schelhaas, M.-J.; Rammer, W.; Verkerk, P. J. (2014): Increasing forest disturbances in Europe and their impact on carbon storage. In: nature climate change 4 (9), pp. 806–810. DOI: 10.1038/nclimate2318.*

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1c) Komisjon esitas 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“ uue strateegia, mis peab olema esimene samm liidu muutmisel keskkonnakestlikuks,

süsinikuneutraalseks, mürgistest ainetest vabaks ja täieliku ringmajandusega ühiskonnaks, mis arvestab Maa võimalusi, hiljemalt 2050. aastaks. Euroopa roheleppe eesmärk on ka tugevdada ülemaailmseid jõupingutusi, et kohaldada lähenemisviisi „Üksainus tervis“, mis tunnistab inimeste tervise, loomade tervise ning terve ja vastupidava looduse vahelist seost, ning aidata kaasa Pariisi kokkuleppe, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1d. Valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli eriaruandes ookeani ja krüosfääri kohta muutuvast kliimast märgitakse, et ookeanidel on oluline roll loodusliku ja inimtekkelise süsinikdioksiidi (CO₂) ja soojuse neelamisel ja ümberjaotamisel ning ökosüsteemide toetamisel.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Kliima ja keskkonnaga seotud probleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal teatistes „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019²⁸. Euroopa roheline kokkuleppe vajalikkus ja väärtus on üksnes kasvanud, võttes arvesse COVID-19 pandeemia väga suurt mõju liidu kodanike tervisele ja majanduslikule heaolule.

(2) Terviklik lähenemisviis kliima ja keskkonnaga seotud probleemide lahendamisele ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine õiglasel ja kaasaval viisil, jätmata kedagi kõrvale, on kesksel kohal teatistes „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019²⁸. *Seepärast on vaja tagada, et käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks võetavates meetmetes võetaks arvesse põhimõtet „ei kahjusta*

oluliselt“ ning minimaalseid kaitsemeetmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artiklite 17 ja 18 tähenduses, samuti Euroopa sotsiaalõiguste sambas sätestatud põhimõtteid. Euroopa roheline kokkuleppe vajalikkus ja väärtus ning vajadus seda kestlikult rakendada on üksnes kasvanud, võttes arvesse COVID-19 pandeemia väga suurt mõju liidu kodanike tervisele, sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja heaolule.

²⁸ COM(2019)640 final.

²⁸ COM(2019)640 final.

^{28a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Komisjoni 20. mai 2020. aasta teatis „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030“: Looduse tagasitoomine meie ellu suurendab liidu eesmarke seoses bioloogilise mitmekesisuse ja hästitoimivate ökosüsteemide kaitsmise ja taastamisega. Teaduslikud tõendid, aruanded ja soovitused zoonooside ja pandeemiate kohta, sealhulgas IPBESi seminari aruanne bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja pandeemiate kohta ning ÜRO Keskkonnaprogrammi 6. juuli 2020. aasta aruanne „Järgmise pandeemia ennetamine. Zoonootilised haigused ja kuidas nakkusahelat katkestada“, on näidanud, kui oluline on peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja kohaldada poliitika kujundamisel

terviklikult terviseühtsuse põhimõtet, mis kajastab asjaolu, et inimeste tervis, loomad ja keskkond on omavahel seotud ning et kogu ühiskonnas on vaja kiiresti ümberkujundavaid muutusi.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) Liidu kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi eesmärk on kiirendada õiglast, võrdset ja kaasavat rohelist üleminekut kliimaneutraalsele, kestlikule, mürgivabale, ressursitõhusale, taastuenergiapõhisele, vastupidavale ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele ning kaitsta, taastada ja parandada keskkonna, sealhulgas õhu, vee ja pinnase kvaliteeti, kaasa arvatud bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamise ja tagasipööramise kaudu. Selles tunnistatakse, et kõigi inimeste heaolu alus on tervislik keskkond, kus säilib bioloogiline mitmekesisus, õitsevad ökosüsteemid ja kus loodus on kaitstud ning taastatud, mis suurendab vastupanuvõimet kliimamuutuste, ilmastiku ja kliimaga seotud katastroofide ning muude keskkonnariskide suhtes.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2c) ÜRO Keskkonnaprogrammis ja OECD ülemaailmsel keskkonnaproovil on rõhutatud, et keskkonnamuutustel on soopõhine mõju. Kuna meeste ja naiste soorollid on erinevad, on ka kliimamuutuste kahjulik mõju neile

erinev, ning kliimamuutused süvendavad soolist ebavõrdsust. Kaheksandas keskkonnavalases tegevusprogrammis määratletakse soolõime kogu kliima- ja keskkonnapoliitikas, muu hulgas soolise aspekti lisamise kaudu poliitikakujundamise protsessi kõikidesse etappidesse, mis on oluline eeltingimus programmi esmatähtsate eesmärkide saavutamiseks ja nõuab vajaduse korral komisjoni, liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning sidusrühmade pingutusi.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Oma ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud vähendamiskohustuses, mis esitati ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile 17. detsembril 2020,²⁹ võttis liit kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu majanduses kokku kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.

29

https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Muudatusettepanek

(3) Oma ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud vähendamiskohustuses, mis esitati ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile 17. detsembril 2020,²⁹ võttis liit kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu majanduses kokku kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, ***Euroopa Parlament on aga nõudnud kogu liidu majanduses 203. aastaks kasvuhoonegaaside koguheite vähendamist vähemalt 60% võrreldes 1990. aasta tasemega.***

29

https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

(3a) Metaani heitkoguste vähendamine on otsustava tähtsusega, et täita Pariisi kokkuleppe eesmärk – piirata üleilmse temperatuuri tõus sajandi lõpuks 1,5 °C-ni. ÜRO keskkonnaprogrammi (UNEP) 2021. aasta aruanne prognoosib, et kiired meetmed metaaniheite vähendamiseks võivad 2045. aastaks vähendada üleilmset temperatuuri 0,3 °C võrra. Seepärast on vaja, et liit võtaks kiiresti vastu vähendamiseesmärgi ja sellega kaasnevad siduvad meetmed, et kiiresti vähendada metaaniheidet kõikidest allikatest, sealhulgas biogeensetest allikatest.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu **majandust hõlmav kliimaneutraalsus**. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, sealhulgas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor. **Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netoeemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas**

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada **liidus hiljemalt 2050. aastaks kogu majanduses inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja kasvuhoonegaaside neeldajates sidumise vahel tasakaal ning seejärel saavutada negatiivne heide**. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, sealhulgas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor. **Selleks et tagada piisavate leevendusmeetmete võtmine kuni 2030. aastani, on netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga.**

avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks.

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).***

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor on olnud oluline CO₂ siduja alates aruandeperioodi algusest 1990. aastal. Ainuüksi metsandus on alates 1990. aastast liidus sidunud umbes 400 miljonit CO₂ ekvivalenttonni aastas.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

(4b) Uue transporditaristu ehitamine on vajalik, et parandada ühendusi ühelt poolt linnapiirkondade ning teiselt poolt maa- ja äärepoolsete piirkondade vahel kogu liidus ja liikmesriikide vahel. Selline ehitustegevus võib aga samal ajal süvendada maa hõivamise probleemi, mis omakorda võib vähendada pinnase võimet kasvuhoonegaase siduda. Iga sellist maakasutust tuleks kaaluda selle heite vähendamise potentsiaali ja kliimamõju seisukohast, võttes samal ajal arvesse vajadust säilitada tasakaal majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõõtme vahel. Liikmesriike tuleks ergutada tagama, et transpordi- ja turismitaristu kavandamine, selle jaoks loa andmine ja selle kasutuselevõtmine aitaks kaasa käesoleva määruse eesmärkide kestlikule täitmisele, ning tagama olemasoleva taristu hea hoolduse ja kliima seisukohast tõhusa maakasutuse, eelkõige maanteetranspordivõrkudes.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

(5) Selleks et **aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega**, tuleks igale liikmesriigile kehtestada **maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse** sektori jaoks siduvad iga-aastased netosidumise eesmärgid **ajavahemikul 2026–2030** (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise **eesmärk** 2030. aastaks

(5) Selleks et **tagada, et LULUCFi sektor annab hiljemalt kestliku ja prognoositava pikaajalise panuse liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse 2050. aastaks ning seejärel negatiivse heite saavutamisse**, tuleks igale liikmesriigile kehtestada **LULUCFi** sektori jaoks siduvad iga-aastased netosidumise eesmärgid **vähemalt 2050. aastani, alustades ajavahemikust 2026–2030** (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise

310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu.

vahe-eesmärk 2030. aastaks vähemalt **310** miljonit CO₂-ekvivalenttonni, **ning lisaeesmärk, milleks on vähemalt 50 miljonit netosidumise CO₂-ekvivalenttonni, mis tuleb saavutada liidu ja liikmesriikide tasandi lisameetmete ja -algatustega, et toetada süsinikku siduvat põllumajandust, mis põhineb liidu tasandi normidel, ent on põllumajandusettevõtte tasandil vabatahtlik, tagades samal ajal, et selline täiendav netosidumine ei kompenseeri määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkide kohast vajalikku heitkoguste vähendamist.** Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris **taastamise**, kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu. **Kui liikmesriigid on valmis oma eesmäärke ületama, tuleks neid ergutada seda tegema.**

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) *Raadamine ja metsade seisundi halvenemine soodustavad ülemaailmsed kliimakriisi, suurendades kasvuhoonegaaside heidet sellega, et metsatulekahjude tõttu väheneb püsivalt süsiniku sidumine, mille tulemusena nõrgeneb nende alade vastupanuvõime kliimamuutustele ja bioloogiline mitmekesisus väheneb märkimisväärselt. Metsade hävitamise peatamine ja tagasipööramine, mida ELi juhid kinnitasid Glasgow's toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul, on seetõttu kliimamuutuste vastases võitluses väga oluline. Komisjoni ettepanek keelata raadamise ja metsade seisundi halvenemisega seotud kaupade ja toodete import ja eksport (COM(2021)0366) on seega oluline stiimul veelgi tugevdada Euroopa metsaomanikke metsade säästva majandamise ja raadamise vastase võitluse valdkonnas.*

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) *Tuleks kehtestada kaardistamis- ja seirenõuded nii kohapealse kui ka kaugseire kohta, et nõuda liikmesriikidelt geograafiliselt selge teabe olemasolu eesmärgiga teha kindlaks prioriteetsed alad, mida on võimalik taastada ja mis võivad aidata kaasa kliimameetmetele. Osana seire, aruandluse ja tõendamise üldisest parandamisest keskendub töö ka tegevus- ja heitekoefitsientide andmebaaside ühtlustamisele ja täiustamisele, et parandada*

kasvuhoonegaaside inventuure.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5c) Mulla orgaaniline süsinik ja lagupuidu süsinikureservuaarid, millest suur osa toidab mulla süsinikureservuaari, on mitmes aruandluskategoorias eriti olulised nii kliimameetmete kui ka bioloogilise mitmekesisuse kaitse seisukohast. On olemas empiirilised tõendid lagupuidu kohta jämedate puitjätmete kujul, mis toimivad sarnaselt raietoodetega süsiniku neeldajana. See aitab veelgi kaasa maapealse süsiniku siduja loomisele metsamullas, ennetades mineraliseerumist CO₂-ks, ning mõlemat mehhanismi tuleks aruandluses asjakohaselt arvesse võtta. Uuringud kinnitavad ka metsamulla vertikaalse orgaanilise süsiniku kohaldatavuse ülemaailmseid mustreid Euroopa metsades, kus umbes 55–65 % säilitatakse ülemises 30 cm mullas ja ülejäänud 40 % säilitatakse kõrgemal sügavusel, mõõdetuna kuni 1 m, eelkõige orgaanilise mulla puhul. Määrust tuleks sellega seoses muuta.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt

2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhooonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida metoodika muutmine avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhooonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste, **mille kohta tehakse sõltumatu teaduslik läbivaatamine**. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida **kasutatud** metoodika **täpsemaks** muutmine avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6a) Valitsustevaheline bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum (IPBES) esitas oma 2019. aasta bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmses hindamisaruandes uusimad teaduslikud tõendid bioloogilise mitmekesisuse jätkuva vähenemise kohta kogu maailmas. Bioloogilise mitmekesisuse vähenemine kiirendab kliimamuutusi ja suurendab oluliselt haavatavust nende suhtes. 11. oktoobril 2021 volitas nõukogu komisjoni Kunmingi deklaratsiooni liidu nimel heaks kiitma, kohustades sellega liitu peatama bioloogilise mitmekesisuse praeguse vähenemise ja tagama, et elurikkus suunatakse hiljemalt 2030. aastaks taastumise teele. Metsad ja heas seisundis muld on väga olulised bioloogilise mitmekesisuse seisukohast, aga ka õhu ja vee puhastamiseks, süsiniku sidumiseks ja säilitamiseks ning

kestlikult hangitud pikaajaliste puittoodete pakkumiseks. Nii ELi uues metsastrateegias aastani 2030 kui ka ELi mullastrateegias aastani 2030 tunnistatakse vajadust kaitsta ja parandada metsade ja mulla ökosüsteemide kvaliteeti ning soodustada tugevdatud kestlikke majandamistavasid, mis võivad suurendada CO₂ sidumist ning tugevdada metsade ja mulla vastupanuvõimet kliima- ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kriise silmas pidades.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist,³³ esitati **võimalus kombineerida põllumajanduses tekkivate muude kasvuhoonegaaside kui CO₂-heide maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori netosidumisega ning luua seega uue regulatsiooniga maakasutussektor. Selline kombineerimine võib suurendada koostoimet maakasutusel põhinevate leevendusmeetmete vahel ning võimaldada lõimitumat poliitika kujundamist ja rakendamist riigi ja liidu tasandil. Selleks tuleks tugevdada liikmesriikide kohustust esitada maakasutussektori kohta lõimitud leevenduskavad.**

Muudatusettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist,³³ esitati **erinevad viisid ja võimalikud poliitilised meetmed liidu suurendatud 2030. aasta kliimaeesmärgi täitmiseks. See rõhutab, et kliimaneutraalsuseni jõudmiseks peab liit tegutsema aktiivsemalt kõikides majandussektorites. Ühes sektoris tehtud edusammud ei tohiks kompenseerida vähest edasijõudmist teistes sektorites. Prioriteediks peaks olema fossiilkütustest pärit heite keskkonda sattumise peatamine. Lisaks on kasvuhoonegaaside neeldumine looduslike CO₂ sidujate kaudu ebakindel ja võib muutuda vastupidiseks, muutes heitkoguste ja sidumise mõõtmise maakasutussektoris ebakindlamaks kui teistes sektorites. Juba seotud süsiniku sidumise tagasipöördumise riski suurendavad veelgi kliimamuutused. Kliimateadus näitab samuti, et kliima reageerib heitmetele ja sidumisele ebasümmeetriliselt, mis tähendab, et ühte tonni kasvuhoonegaaside heidet atmosfääris ei saa võrrelda ühe tonni**

seotud kasvuhooonegaasidega^{33a}. Samuti on erinevusi lühiajaliste kasvuhooonegaaside, näiteks metaani, ja süsinikdioksiidi vahel, mis võib atmosfääris püsida kuni 1000 aastat. Seepärast tuleks hoida rangelt lahus looduslike CO₂ sidujate tõhustamise eesmärki ja teiste sektorite kasvuhooonegaaside heite, sh põllumajandusest pärit muu kui CO₂ heite kiire ja olulise vähendamise eesmärki.

³³ COM(2020) 562 final.

³³ COM(2020) 562 final.

^{33a} *Zickfeld K., Azevedo D., Mathesius S. et al. „Asymmetry in the climate–carbon cycle response to positive and negative CO₂ emissions“ (Kliima süsinikuringe reageerimise ebasümmeetria positiivsete ja negatiivsete CO₂ heitmete puhul). Nature Climate Change vol 11, 613–617 (2021).*

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) *Maakasutussektoris on potentsiaal muutuda 2035. aastaks kulutõhusal viisil kiiresti kliimanetraalseks ning seejärel võimaldada siduda kasvuhooonegaase rohkem kui tekib nende heidet. Ühine kohustus saavutada ELi tasandil 2035. aastaks maakasutussektoris kliimanetraalsus võib pakkuda vajalikku planeerimiskindlust, et edendada maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhooonegaaside voogude profiilis*

Muudatusettepanek

(8) *Prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhooonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Maakasutuse sektorid peaksid kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisse panustama erinevalt. Eelkõige on põllumaad, rohumaad ja märgalad hetkel liidus kasvuhooonegaaside netoheitelikkad, aga neist võivad saada süsiniku netosidujad, eriti agrometsanduse ja mahepõllumajanduse laiendamise ning märg- ja turbaalade taastamise kaudu. Seepärast on eriti oluline siduda iga sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhooonegaaside netonullheide.*

suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda *see* sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide. Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, millega iga liikmesriik aitab kõige paremini kaasa **ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus.** Nende kavade alusel **peaks komisjon pakkuma välja riiklikud eesmärgid, millega tagatakse, et maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂-heide on 2035. aastaks vähemalt tasakaalus. Erinevalt ELi tasandi eesmärgist saavutada 2035. aastaks maakasutussektori kliimaneutraalsus, on sellised riiklikud eesmärgid iga liikmesriigi suhtes siduvad ja täitmisele pööratavad.**

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, millega iga liikmesriik aitab kõige paremini kaasa eesmärgile **tagada kõigi õiglane panus selle eesmärgi saavutamisse.** Nende kavade alusel **ning võttes arvesse Euroopa kliimamuutuste teadusnõukogu nõuandeid ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kasvuhoonegaaside eelarvet, peaks komisjon esitama konkreetseid eesmärgid ja meetmed, et tagada koormuse õiglane jagamine kõigi üksikute maakasutussektorite ja liikmesriikide vahel.**

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Turbaalad on suurimad maismaal asuvad orgaanilise süsiniku hoidlad, kuid kui neid kuivatatakse, võivad neist saada potentsiaalsed kasvuhoonegaaside allikad, mis soodustavad kliimakriisi. Kuivendatud turbaalad tekitavad maailmas ligikaudu 2 gigatonni (Gt) süsinikdioksiidi aastas, mis moodustab umbes 5 % inimtekkelisest heitest. Seetõttu tuleks turbaalade majandamise ja kaitse parandamist pidada esmatähtsaks seoses kasvuhoonegaaside sidumise suurendamisega ning aidata sellega kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja bioloogilise mitmekesisuse ja pinnase kaitsmisele erosiooni eest;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8b) Metsad pakuvad tähtsaid hüvesid seoses bioloogilise mitmekesisuse, pinnase stabiliseerimise, õhu ja vee puhastamise ning süsiniku sidumise ja säilitamisega, samuti võivad metsad võimaldada pika kasutuseaga puittoodetega varustamist. Samas on metsade olemus ja funktsioon liidu piires väga erinev: näiteks on põhjas valdavam puidutootmine ja lõunas üks prioriteete mullakaitse ning muud spetsiifilised multifunktsionaalsed metsatüübid (Vahemere piirkonna mets või dehesa) nõuavad sageli erilist kaitset ja ökoloogilisi meetmeid, vajades CO₂ kõrvaldamiseks sidumise kaudu pikki ajavahemikke. Sellised Vahemere piirkonna metsad on kliimamuutuste suhtes haavatavamad otsese mõju, näiteks

põua või temperatuurist tingitud metsade hävimise või kuivenemise tõttu. Sellega seoses tuleks ühe vahendina, mida on vaja liidu metsade vastupanuvõime suurendamiseks, kasutada kuivusindeksit.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8c) Käesoleva määruse rakendamisel tuleks arvesse võtta ELi toimimise lepingu artiklit 349, milles tunnistatakse äärepoolseimate piirkondade erilist haavatavust, mis tuleneb nende kaugusest mandripiirkondadest, saarelisest asendist, väikesest pindalast, keerulisest topograafiast ja ilmastikust ning majanduslikust sõltuvusest mõnest tootest, mis takistab olulisel määral nende arengut ja tekitab märkimisväärseid lisakulusid paljudes valdkondades, eriti transpordisektoris. Äärepoolseimate piirkondadega liikmesriikidele – Portugalile, Hispaaniale ja Prantsusmaale – tuleks kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks tehtavaid pingutusi ja eesmärke kohandada vastavalt nende piirkondade raskele olukorrale, tasakaalustada keskkonnavalasid eesmärgid nende piirkondade suurte sotsiaalsete kuludega ning võtta arvesse, et seal asub ligikaudu 80 % liidu bioloogilisest mitmekesisusest. Seepärast peaksid need liikmesriigid kaasama äärepoolseimate piirkondade ametiasutused oma riiklike energia- ja kliimakavade koostamisse, tagades õiglase ülemineku.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks **vajavad** üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad **otsest stiimulit säilitada** oma maal ja metsades rohkem süsinikku. **Kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel.** Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist **biomajanduses**, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. Seega **tuleks lisaks puittoodetele** kasutusele võtta uued CO₂ säilitamise toodete **kategooriad**. **Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.**

Muudatusettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks **tuleks ergutada üksikuid põllumajandustootjaid, maa- ja metsaomanikke või metsamajandajaid säilitama** oma maal ja metsades rohkem süsinikku, **seades esikohale ökosüsteemipõhised lähenemisviisid ja bioloogilist mitmekesisust soodustavad tavad, nagu looduslähedased metsandustavad, püsimeetsastamine, metsa süsinikuvarude taastamine, agrometsanduse ulatuse laiendamine, mulla süsiniku sidumine ja mürkainete taastamine ning muud uuenduslikud lahendused.** Sellised stiimulid **peaksid ka parandama** kliimamuutuste leevendamist ja **üldist heitkoguste vähendamist biomajanduse sektorites**, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. **Kestlikult hangitud pika elueaga raiepuud ja bioressursipõhised CO₂ säilitamise tooted võivad aidata kaasa ringbiomajandusele, kuna need asendavad fossiilseid võimalusi, kuid CO₂ säilitamise potentsiaal nendes toodetes sõltub nende toodete elueast. Puidu kasutamine konkureeriva energia või suurema CO₂ jalajäljega materjalide asendamiseks sõltub ka raiemeetoditest, transpordist ja töötlemisest.** Seega võib uusi CO₂ säilitamise toodete **kategooriaid** kasutusele võtta **üksnes juhul, kui need on pika elueaga, neil on olelusringi hindamise põhjal süsiniku sidumisel netopositiivne mõju, sealhulgas mõju maakasutusele ja maakasutuse muutusele seoses suurenenud ülestöötamisega ning tingimusel, et olemasolevad andmed on teaduspõhised, läbipaistvad ja kontrollitavad. Komisjon peab võtma arvesse vajadust, et nende toodete olelusringi jooksul ei kahjustataks oluliselt keskkonnanäesmärke määruse**

(EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Avaliku sektori vahenditega ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja muude liidu programmide raames saab juba toetada CO₂ sidumist ja bioloogilist mitmekesisust soodustavaid lähenemisviise metsades ja põllumajandusmaadel. Selleks et anda maa- ja metsaomanikele või -majandajatele LULUCFi eesmärkide saavutamiseks vajalikku ja nende vajadustele kohandatud rahalist toetust, tuleks kasutusele võtta ÜPP strateegiakavad ja muud avaliku või erasektori rahastamisallikad.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10b) Selleks et tagada pidev edasimineku käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel, peaksid liikmesriigid, kes ei suuda oma iga-aastaseid eesmärke kahel järjestikusel aastal täita, vaatama läbi oma riiklikud energia- ja kliimakavad ning pikaajalised strateegiad, et tagada lisameetmete võtmine kõigi neeldajate ja talletajate tõhustamiseks ning maa haavatavuse vähendamiseks looduslike häiringute suhtes.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10c) Sotsiaalse sidususe säilitamiseks ja suurendamiseks tuleb Euroopa rohelist kokkulepet rakendada majanduslikult kestlikul ja sotsiaalselt tundlikul viisil, et tagada aus ja õiglane üleminek, millega ei jäeta kedagi kõrvale ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust. Suuremad ambitsioonid maakasutus- ja metsandussektoris võivad avaldada sotsiaalset, tööhõivealast ja majanduslikku mõju. Samuti võivad need tekitada võimalusi uute kvaliteetsete töökohtade loomiseks ning stimuleerida asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist. Seetõttu on oluline prognoosida poliitika mõju töökohtadele ja tööga seotud tulemustele tööhõivele avalduva mõju hindamise abil, nagu on sätestatud näiteks ILO tööhõivealase mõjuhinnangu lühijuhendis, et tagada maakasutus- ja metsandussektori õiglane üleminek kestlikumaks muutumisel, kaasates sotsiaalpartnerid ja asjaomased kodanikuühiskonna organisatsioonid tüüel määral nii kavandamis- kui ka rakendusetapis, tuues kasu metsa- ja maamajandajatele, põllumajandustootjatele, töötajatele, keskkonnale ja ühiskonnale laiemalt. Riiklikus poliitikas tuleks seda nõuetekohaselt arvesse võtta.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10d) CO₂ säilitamise potentsiaal puittoodetes sõltub nende toodete elueast, mis võib ulatuda mõnest päevast infolehe

puhul kuni aastakümnete või isegi sadade aastateni puidust hoone puhul. Kuigi puittoode kujutab endast süsinikuvaru, sõltub puu raiumise tegelik kasu toodetud toote elueast, mida tuleb võrrelda puidu elueaga ökosüsteemis, kui puud ei oleks maha raiutud.

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10e) Jätkuvalt tuleks arutada sooviljeluse (või rabakasvatuse) määratlust, et minna kiiresti üle kliimasõbralikumale mahepõllumajandusele ning lõpetada kuivendamine ja taastada vee looduslik tase.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10f) Kooskõlas liidu eesmärgiga vähendada 2050. aastaks maahõive määra nullini, tuleks vältida loodus- ja põllumajandusmaa teisendamist hoonestatud aladeks. Seetõttu peaksid liikmesriigid integreerima oma maakasutuskavadesse meetmed, mis on ette nähtud linnastumisest tuleneva maahõive kompenseerimiseks.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma teatav paindlikkus, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnaalase terviklikkuse põhimõtet.

Muudatusettepanek

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma teatav paindlikkus, mis hõlmab ülejääkidega **miinimumhinnaga** kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnaalase terviklikkuse põhimõtet.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Praeguste arvestuseeskirjade kohaldamise lõpetamine pärast 2025. aastat tekitab vajaduse alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või **kliimamuutustest tingitud** ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris. Looduslike häiringutega seotud paindlikkusmehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammendanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud asjakohased meetmed, et vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes, ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

Muudatusettepanek

(12) Praeguste arvestuseeskirjade kohaldamise lõpetamine pärast 2025. aastat tekitab vajaduse alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või **kliimamuutuste põhjustatud ökosüsteemi häiringutest tingitud** ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris, **tingimusel et neid olukordi ei olnud võimalik ette näha ega ära hoida, eelkõige kohanemismeetmete rakendamise kaudu**. Looduslike häiringutega seotud paindlikkusmehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammendanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed **ning on tõestanud, et allesjäänud ülejääk on otseselt seotud looduslike häiringute või kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute mõjuga**, ja kehtestanud asjakohased meetmed **loodusliku CO₂ sidumise parandamiseks, mis soodustavad**

elurikkust ja vähendavad oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes, ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Koos kasvuhoonegaaside sidumist käsitlevate kohustuslike riiklike iga-aastaste eesmärkide kehtestamisega, mis põhinevad alates 2026. aastast teatatud kasvuhoonegaaside heitel ja sidumisel, tuleks sätestada eesmärkide täitmise eeskirjad. Määruses (EL) 2018/842 sätestatud põhimõtteid tuleks kohaldada mutatis mutandis, kusjuures mittetäitmise eest määratav karistus arvutatakse järgmiselt: 108 % erinevusest määratud eesmärgi ja asjaomasel aastal teatatud netosidumise vahel lisatakse liikmesriigi järgmisel aastal esitatud kasvuhoonegaaside heite näitajale.

Muudatusettepanek

(13) Koos kasvuhoonegaaside sidumist käsitlevate kohustuslike riiklike iga-aastaste eesmärkide kehtestamisega, mis põhinevad alates 2026. aastast teatatud kasvuhoonegaaside heitel ja sidumisel, tuleks sätestada eesmärkide täitmise eeskirjad. Määruses (EL) 2018/842 sätestatud põhimõtteid tuleks kohaldada mutatis mutandis, kusjuures mittetäitmise eest määratav karistus arvutatakse järgmiselt: 108 % erinevusest määratud eesmärgi ja asjaomasel aastal teatatud netosidumise vahel lisatakse liikmesriigi järgmisel aastal esitatud kasvuhoonegaaside heite näitajale.

Komisjon peaks kooskõlas aluslepingutega võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse sätete järgimine liikmesriikide poolt.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Avalik kontroll ja õiguskaitse kättesaadavus on liidu demokraatlike väärtuste oluline osa ja õigusriigi kaitsmise vahend. Kodanikuühiskonnal on liikmesriikides oluline roll järelevalvajana ning ta pakub olulist tuge, et aidata saavutada Euroopa roheline

kokkuleppe eesmärke. Selleks et kaitsta oma õigusi ja vaidlustada käesoleva määruse rakendamise rikkumisi riiklikul tasandil, peaksid liikmesriigid tagama, et kodanikel ja valitsusvälistel organisatsioonidel on juurdepääs õiguskaitsele. Selleks et tagada selle õiguse ühetaoline kasutamine kõigis liikmesriikides, tuleks käesolevasse määrusesse lisada artikkel, mis käsitleb õiguskaitse kättesaadavust.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) *Selleks et tagada ühetaolised tingimused määruse (EL) 2018/841 nende sätete rakendamiseks, millega kehtestatakse liikmesriikidele aastaks eesmärgiks seatud heitkogused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³⁷.*

Muudatusettepanek

(14) *Käesolevas määruses sätestatud nõuete täpsustamiseks tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust seoses liikmesriikidele aastaks eesmärgiks seatud heitkogustega LULUCFi sektoris ning liikmesriikide eesmärkidesse lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise meetodiga ja sõltumatu eksperdi hinnanguga, määrates kindlaks miinimumkriteeriumid bioloogilise mitmekesisuse seire lisamiseks maakasutuse seiresüsteemi ning võttes vastu metoodika kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute mõju hindamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega^{37a}. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide*

ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

^{36a} *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

---

³⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).*

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Euroopas kasutatakse riiklikke metsainventuure selleks, et anda teavet metsa ökosüsteemi teenuste hindamiseks. Metsainventuuride seiresüsteem on riigiti erinev, sest igal riigil on oma meetodikal põhinev metsainventuuri süsteem. Komisjon ja liikmesriigid peaksid ühtlustama näitajad, määratlused ja erinevad inventuurisüsteemid ning looma järjepideva metsaseiresüsteemi kogu liidus.

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata ja mõõta suurema täpsusega. Lisaks nõutakse

teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

komisjoni teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹, **ELi mullastrateegiat^{39a} ja ELi metsastrateegiat⁴⁰ ning komisjoni teatisega „Kestlikud süsinikuringed“^{40a}, ELi ajakohastatud biomajanduse strateegiaga^{40b}**, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus **ning stimuleerida koostoimet liidu kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse poliitika vahel**. Heite ja sidumise **satelliit- ja kohapealset** seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat **ning kasutades täielikult ära juba olemasolevaid vahendeid, nagu LUCASe statistilised uuringud**, ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas. **Sellea seoses peaks komisjon andma liikmesriikidele abi 3. määramistasandi meetodi kohaldamisel alates 2026. aastast, et tagada andmete järjepidevus ja läbipaistvus, ning jätkama tööd GISi georuumiliste andmetega liidu tasandil.**

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

^{39a} **Komisjoni teatis Euroopa**

⁴⁰ [...].

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi mullastrateegia 2030. aastaks – Heas seisundis muld inimeste, toidu, looduse ja kliima hüvanguks“ (COM(2021) 699 final).

⁴⁰ [...].

^{40a} *Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Kestlikud süsinikuringed“ (COM(2021) 800 final).*

^{40b} *Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlik biomajandus Euroopas: majanduse, ühiskonna ja keskkonna vaheliste sidemete tugevdamine“ (COM(2018) 673 final).*

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

Muudatusettepanek

(16a) Selleks et täita ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia 2030 ja ELi uue metsastrateegia 2030 raames võetud kohustusi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta määruse (EL) 2018/1999 V lisa, et lisada uusi maakateegooriaid nendele, mis on hõlmatud kaitsealuste maakasutusüksuste seire süsteemiga, ja nendele, mis on hõlmatud taastamist vajavate

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kasvuhoonegaaside heidet ja selle sidumist mõjutavad ***oodatavad*** inimtekkelised muutused ***mere- ja mageveekeskkonna kasutamises***, näiteks avamereenergia kasutamise kavandatud ***laiendamine, vesiviljelustoodete tootmise võimalik suurenemine ja suurenev looduskaitse*** ELi elurikkuse strateegia eesmärkide saavutamiseks. Praegu ei sisaldu need heitkogused ja sidumine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni standardsetes aruandlustabelites. Pärast aruandlusmetoodika vastuvõtmist kaalub komisjon käesoleva määruse artikli 17 lõike 2 kohasel läbivaatamisel ***aruandlust edusammude, analüüsi teostatavuse ning aruandluse mere- ja mageveekeskkonnale laiendamise mõju kohta, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele kõnealuste voogude kohta.***

Muudatusettepanek

(17) Kasvuhoonegaaside heidet ja selle sidumist mõjutavad inimtekkelised muutused ***mere-, ranniku- ja mageveeökosüsteemides võivad olla märkimisväärsed, ning nende ulatus võib tulevikus muutuda, tänu*** näiteks avamereenergia kasutamise kavandatud ***laiendamisele, vesiviljelustoodete tootmise võimalikule suurenemisele ja suurenevale looduskaitsele, mida on vaja*** ELi elurikkuse strateegia eesmärkide saavutamiseks. ***Rannikuäärsed märgalad pakuvad erilist huvi nii liidu bioloogilise mitmekesisuse kui ka liidu välistegevusest mõjutatud äärepoolseimate piirkondade ja ökosüsteemide jaoks ning neil võib olla oluline roll kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel nn sinise süsiniku ökosüsteemidena.*** Praegu ei sisaldu need heitkogused ja sidumine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni standardsetes aruandlustabelites. Pärast aruandlusmetoodika vastuvõtmist kaalub komisjon käesoleva määruse artikli 17 lõike 2 kohasel läbivaatamisel ***selle kohaldamisala laiendamist nii, et see hõlmaks ka kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist mere-, ranniku-, sealhulgas delta märgalades ja mageveeökosüsteemides, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele kõnealuste voogude ja nende põhjuste kohta, ning kehtestades nendele heidetele ja nende sidumisele konkreetsed eesmärgid.***

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) LULUCFi määrust tuleks muuta, et see oleks kooskõlas Pariisi kokkuleppe artikliga 6 ja Glasgows toimunud kliimatippkohtumise tulemustega, ning vältida tuleks heitkoguste vähendamise topeltarvestust. Samal ajal peaksid liit ja liikmesriigid ergutama rahvusvahelisi partnereid ja kolmandaid osapooli võtma maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektori valdkonnas lisameetmeid ka eelseisvate ÜRO kliimamuutuste konverentside ja muus rahvusvaheliste teguritega seoses.

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) kogu liitu hõlmavaid põllumaade, rohumaa ja märgalade kasvuhoonegaaside netoheite alleesmärke, et need maakategooriad aitaksid saavutada liidu 2030. aasta kliimaeesmärki ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärki;

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) liikmesriikide põllumaade, rohumaaade ja mürgalade kasvuhoonegaaside netoheite alleesmärke, et need maakategooriad aitaksid saavutada liidu 2030. aasta kliimaeesmärki ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärki, võttes arvesse riikide eripärasid;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) asjaomaste liidu institutsioonide ja liikmesriikide kohustusi võtta vajalikud meetmed CO₂ sidumiseks LULUCFi sektoris 2031. aastast alates, et panustada Pariisi kokkuleppe artikli 5 lõikesse 1 ja tagada looduslike CO₂ sidujate kestlik ja prognoositav pikaajaline panus liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisse hiljemalt 2050. aastaks ning seejärel negatiivsete heitkoguste saavutamisse, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/1119;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) liikmesriikide kohustusi võtta vajalikke meetmeid, et saavutada liidus 2035. aastaks ühiselt kliimanetraalsus maakasutuse, maakasutuse muutuse ja

välja jäetud

metsanduse sektoris, sealhulgas põllumajandussektori muu kui CO₂-heide.“

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud alates 2031. aastast liikmesriikide territooriumil lõike 2 punktides a–j loetletud maakategoriates ja järgmistes sektorites:

välja jäetud

- a) soolesisene fermentatsioon;**
- b) sõnnikukäitlus;**
- c) riisikasvatus;**
- d) põllumajandusmaad;**
- e) savannide tahtlik põletamine;**
- f) põllumajandusjääkide põletamine põllul;**
- g) lupjamine;**
- h) karbamüüdi kasutamine;**
- i) muud süsinikku sisaldavad väetised;**
- j) muu.“**

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.

Iga liikmesriik tagab, et artiklites 12, 13 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes ei ületa tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates igal aastal ajavahemikul 2026–2030 kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aastane summa piirmäära, mis on kehtestatud lineaarse trajektooriga, mis lõpeb 2030. aastal asjaomase liikmesriigi jaoks IIa lisas sätestatud eesmärgi juures. Liikmesriigi lineaarne trajektoor algab 2022. aastal.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon võtab vastu **rakendusaktid**, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise lineaarsel trajektooriga põhinevad iga-aastased eesmärgid iga aasta

Muudatusettepanek

2. Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk **maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorites on vähemalt** 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel. **Seda eesmärki võimendavad veelgi liidu ja liikmesriikide tasandi lisameetmed ja -algatused, et toetada süsinikku siduvat põllumajandust, tagades 2030. aastaks liidu tasandil vähemalt 50 miljoni CO₂-ekvivalenttonni netosidumise.**

Iga liikmesriik tagab, et artiklites 12 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes ei ületa tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates igal aastal ajavahemikul 2026–2030 kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aastane summa piirmäära, mis on kehtestatud lineaarse trajektooriga, mis lõpeb 2030. aastal asjaomase liikmesriigi jaoks IIa lisas sätestatud eesmärgi juures. Liikmesriigi lineaarne trajektoor algab 2022. aastal.

Muudatusettepanek

3. Komisjon võtab **kooskõlas käesoleva määruse artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid**, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise lineaarsel

kohta ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektoorid põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele Iia lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud. Liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise meetod sätestatakse nendes **rakendusaktides**. Kõnealuste **rakendusaktide** kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

trajektooril põhinevad iga-aastased eesmärgid **LULUCFi sektorile** iga aasta kohta ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektoorid põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele Iia lisas seatud eesmärkide summana väljendatud **vähemalt** 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes **ja täiendavalt vähemalt 50 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suhtes, nagu on osutatud lõikes 2**, võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud, **ning selle suhtes kohaldatakse läbivaatamist sõltumatute ekspertide poolt, milles kinnitatakse tehnilise paranduse vajalikkust ja proportsionaalsust vastavalt seire- ja aruandlusandmete suurenenud täpsusele**. Liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise **ja sõltumatute ekspertide läbivaatamise** meetod sätestatakse nendes **delegeeritud õigusaktides ja tehakse üldsusele kättesaadavaks**. Kõnealuste **delegeeritud õigusaktide** kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

Need rakendusaktid võetakse vastu artiklis 16a osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga

16 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, millega võetakse vastu metoodika liidu ja liikmesriikide põllumaa, rohumaa ja märgalade alleesmärkide kehtestamiseks, et tagada nende maakatagooriade panus ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi ja määrmuses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse, võttes arvesse nende maakatagooriade eripärasid liikmesriikides ja süsiniku sidumise potentsiaali.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Asjaomased liidu institutsioonid ja liikmesriigid võtavad vastavalt liidu ja liikmesriikide tasandil vajalikud meetmed, et jätkuvalt suurendada kasvuhoonegaaside netosidumist LULUCFi sektoris pärast 2031. aastat, et aidata kaasa Pariisi kokkuleppe artikli 5 lõike 1 täitmisele ja tagada looduslike CO₂ sidujate kestlik ja prognoositav pikaajaline panus liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse hiljemalt 2050. aastaks ning saavutada seejärel negatiivne heide, nagu on sätestatud määrmuses (EL) 2021/1119.

Arvestades kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuannetega ja määrmuses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kasvuhoonegaaside eelarvega ning võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõike 2 kohaselt 30. juuniks 2024, esitab komisjon 1. jaanuariks 2025 ettepaneku käesoleva määruse

muutmiseks, et kehtestada liidu ja liikmesriikide kasvuhooonegaaside netosidumise eesmärgid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris vähemalt 2035., 2040., 2045. ja 2050. aastaks.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. *Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides a–j loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhooonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused. Liit ja liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt saavutada. Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse.“*

Muudatusettepanek

4. Komisjon esitab 31. detsembriks 2024 selleks kuupäevaks iga liikmesriigi poolt määruse (EL) 2018/1999 artiklite 14 ja 17 kohaselt esitatud lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete ning lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade alusel ning Euroopa kliimamuutuste teadusnõukogu nõuandeid ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kasvuhooonegaaside eelarvet arvesse võttes Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande edusammude kohta, mida on tehtud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvalt põllumaalt, rohumaalt ja märgaladelt pärinevate kasvuhooonegaaside netosidumise suurendamisel ning määruse (EL) 2018/842 kohaldamisalasse kuuluvast põllumajandusest pärit kasvuhooonegaaside heite vähendamisel, ning hindab, kas praegused suundumused ja tulevikuprognosid on kooskõlas eesmärgiga saavutada kasvuhooonegaaside heitkoguste pikaajaline vähendamine kõigis sektorites kooskõlas liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu vaheeesmärkidega.

Aruanne sisaldab mõjuhinnangut, milles vaadeldakse võimalusi, sealhulgas

riiklike eesmäärke ja valdkondlike alleesmäärke, et tagada iga sektori ja iga liikmesriigi õiglane panus liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaalaste vaheeesmärkide saavutamisse, võttes samal ajal arvesse 2018. aasta ajakohastatud biomajanduse strateegia eesmäärke, kestlikku kohalikku toidutootmist ja toiduga kindlustatust, strateegiat „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegiat, tulevasi kestliku toidusüsteemi õigusakte, fossiilkütuste bioressursipõhiste toodetega asendamise kiirendamise koostoimet ja kompromisse ning mõju kuni põllumajandusettevõtte tasandini.

Pärast kõnealust aruannet esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks, et tagada kõigi sektorite panus kooskõlas liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaalaste vahe-eesmärkidega.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Lõikes 2 osutatud riiklike eesmärkide saavutamiseks meetmete võtmisel võtavad liikmesriigid arvesse põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ ning minimaalseid kaitsemeetmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852^{1a} artiklite 17 ja 18 tähenduses, võttes samal ajal arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sambas sätestatud põhimõtteid. Komisjon annab välja suunised, et määrata kindlaks ühised reeglid ja metoodika käesolevas lõikes sätestatud eesmärgi saavutamiseks.

Komisjonil on lisaks õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust miinimumnõuetega elurikkuse seire lisamiseks maismaaseiresüsteemidesse.

---

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid tagavad, et CO₂ sidumine atmosfäärist on optimaalselt kavandatud selleks, et hoida puistuid kliimateadliku ja säästva majandamise abil suure kasvupotentsiaaliga eas, sest kliimateadlik metsamajandamine ja kasvu suurendavad meetmed aitavad CO₂ sidumisele aktiivselt kaasa.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*3a) Lisatakse järgmine artikkel 4a:
„Artikkel 4a*

Rahaline toetus ja õiglane üleminek kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmete tõhustamiseks

LULUCFi sektoris

1. Hiljemalt ... [neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse kõigi olemasolevate liidu rahastamisvahendite kättesaadavust ja järjepidevust, et suurendada LULUCFi sektoris kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, et aidata kaasa artikli 4 lõike 3 kohaste eesmärkide saavutamisele kooskõlas artikli 4 lõikega 4a. Kui see on asjakohane, esitab komisjon selles aruandes liikmesriikidele soovitused selle kohta, kuidas tuleb nende ÜPP strateegiakavasid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artiklile 120 muuta, et anda maa- ja metsaomanikele või -majandajatele vajalikku ja kohandatud rahalist toetust artikli 4 lõike 3 kohaste eesmärkide saavutamiseks kooskõlas artikli 4 lõikega 4a, pidades esmatähtsaks ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside edendamist metsades ja põllumajandusmaal ning agrometsanduses. Nendes soovitustes võetakse arvesse vajadust tagada sellise rahalise toetuse abil toimuva sidumise püsivus ning ohtu, et selline sidumine satub juhuslikult või tahtlikult atmosfääri mis tahes kohas.

2. Kui liikmesriigid kasutavad direktiivi 2003/87/EÜ kohasest ELi HKSi lubatud heitkoguste ühikute enampakkumisest saadud avaliku sektori tulusid selleks, et toetada maa- ja metsaomanike või -majandajate poolt artikli 4 lõike 3 kohaste eesmärkide saavutamiseks kooskõlas artikli 4 lõikega 4a vastu võetud kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmeid, peetakse esmatähtsaks ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside edendamist metsades ja põllumajandusmaal. Projektid valitakse objektiivsete, teaduspõhiste ja läbipaistvate ühiste kriteeriumide alusel

ning premeeritakse selliseid tavasid, mille kasulikkus kliimale ja keskkonnale on teaduslikult tõestatud, ning mis viivad kestlikule ja pikaajalise süsiniku sidumiseni pinnases ning biomassis, tagades samal ajal sellega kaasnevad ühiskondlikud eelised.

3. Lõike 3 kohaldamiseks võtab komisjon vastu suunised, et kehtestada projektide valimise ühised kriteeriumid, mis põhinevad muu hulgas komisjoni poolt vastu võetud olemasolevatel suunistel. Komisjon konsulteerib määruse (EL) 2021/119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukoguga ja ka kodanikuühiskonna ning asjaomaste sidusrühmadega enne selles lõikes osutatud suuniste vastuvõtmist.

4. Hiljemalt 31. detsembriks 2022 esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, et luua õigusraamistik teaduslikult kindla, kestliku, usaldusväärse ja püsiva süsiniku sidumise sertifitseerimiseks, sealhulgas süsinikku siduvate põllumajandustavade kaudu, mis tagavad keskkonnaalase terviklikkuse ja järgivad elurikkust soodustavaid ökoloogilisi põhimõtteid.

5. Hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist] ja seejärel iga kahe aasta tagant hindavad liikmesriigid käesolevas määruuses sätestatud kohustuste sotsiaalset ja tööalast mõju, sealhulgas mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja töötingimustele nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil mis tahes artikliga 2 hõlmatud maakateoorias ja sektoris.“

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 b (uus)
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 5 – lõige 1

1. Liikmesriik koostab arvestuse, milles on täpselt kajastatud artiklis 2 osutatud maa-arvestuskategooriatest pärit heide ja selle sidumine, ja peab seda arvestust. Liikmesriigid tagavad, et arvestus ja muud käesoleva määrusega ette nähtud andmed on täpsed, täielikud, järjepidevad, võrreldavad ja läbipaistvad. Liikmesriigid tähistavad heite plussmärgiga (+) ja sidumise miinusmärgiga (-).

3b) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik koostab arvestuse, milles on täpselt kajastatud artiklis 2 osutatud maa-arvestuskategooriatest pärit heide ja selle sidumine, ja peab seda arvestust. Liikmesriigid tagavad, et arvestus ja muud käesoleva määrusega ette nähtud andmed on täpsed, täielikud, järjepidevad, **avalikult kättesaadavad**, võrreldavad ja läbipaistvad. Liikmesriigid tähistavad heite plussmärgiga (+) ja sidumise miinusmärgiga (-).

(32018R0841, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R0841&rid=1>)

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 c (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 5 – lõige 4

4. Liikmesriigid lisavad iga maa-arvestuskategooria kohta peetavasse arvestusse kõik muudatused I lisa B osas loetletud süsiniku talletajate süsinikuvarudes. Liikmesriigid võivad otsustada jätta arvestusse lisamata muudatused süsiniku talletajate süsinikuvarudes, kui asjaomane süsiniku talletaja ei ole allikas. Süsinikuvarudes toimunud muudatuste arvestusse lisamata jätmise otsust ei kohaldata majandatava metsamaa maa-arvestuskategoorias maapealse biomassi, lagupuidu ja puittoodete süsiniku talletaja puhul.

3c) Artikli 5 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid lisavad iga maa-arvestuskategooria kohta peetavasse arvestusse kõik muudatused I lisa B osas loetletud süsiniku talletajate süsinikuvarudes. Liikmesriigid võivad otsustada jätta arvestusse lisamata muudatused süsiniku talletajate süsinikuvarudes, kui asjaomane süsiniku talletaja ei ole allikas. Süsinikuvarudes toimunud muudatuste arvestusse lisamata jätmise otsust ei kohaldata majandatava metsamaa maa-arvestuskategoorias maapealse biomassi, **mineraal- ja orgaaniliste muldade**, lagupuidu ja puittoodete süsiniku talletaja puhul.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 d (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 5 – lõige 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3d) Artikli 5 lõikele 4 lisatakse järgmine lõik:

„Hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmismääruse jõustumist] võtab komisjon vastu delegeeritud õigusakti, millega kehtestatakse majandatava metsamaa kategooria liidu primaar- ja vanade metsade peamiste kategooriate süsinikuvaru ümberkalibreeritud väärtus mõõdetud andmete põhjal.

Komisjon kasutab andmestikke, mis on saadud lõpetatud või käimasolevatest teadusprojektidest asjaomaste põlis- ja vanade metsatüüpide jaoks, ning kasutab muid liidu vahendeid, et rahastada andmelünkadega metsatüüpidega seotud projekte. Kui see on asjakohane, võib selleks luua programmi „Euroopa horisont“ raames läbiviidavate ELi missioonide raames spetsiaalse projektikonkursi, mis on seotud kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega.“

Selgitus

Projekti REMOTE raames tegid teadlased kindlaks, et ülemaailmses modelleerimisraamistikus alahinnatakse Karpaatide pöögimetsade süsinikuvarusid. Vaikeväärtused, millega alahinnatakse nende ökosüsteemide potentsiaali heitkoguste ärahoidmisel, võivad kaasa tuua nendega seotud eksliku otsuste tegemise. Sellest tuleb hoiduda. Elame andmete ajastul ja kliimameetmed peavad põhinema õigetel andmetel, mitte valedel oletustel.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 e (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 5 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3e) Artiklisse 5 lisatakse järgmine lõige:

„5. Andmete kogumist tugevdatakse veelgi mulla orgaanilise süsiniku sisalduse ning mulla seisundit ja selle süsinikuvaru mõjutavate tegurite arengu kogu liitu hõlmava ühtlustatud seirega iga-aastaste LUCASe uuringute kaudu, mida teevad Euroopa Komisjoni asjaomased talitused.“

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt a

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 9 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„CO₂ säilitamise tooted“;

„**Kestlikud** CO₂ säilitamise tooted“;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi **CO₂ säilitamise toodete, sh** puittoodete kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks

2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi puittoodete kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, **eeldusel, et uute kategooriate metoodikad on**

valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.

teaduspõhised, läbipaistvad, kontrollitavad ja topeltarvestust vältivad, ning võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kuue kuu jooksul pärast sellise seadusandliku akti jõustumist, milles käsitletakse süsiniku sidumise sertifitseerimist käsitlevat liidu õigusraamistikku, mis põhineb teaduslikult usaldusväärsetel nõuetel ja arvestuseeskirjadel mõõtmiskvaliteedi, seirestandardite, aruandlusprotokollide ja kontrollivahendite kohta, millega tagatakse keskkonnaalane terviklikkus ning välditakse negatiivset mõju elurikkusele ja ökosüsteemidele, ning kui ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiv osaliste konverents on vastu võtnud uued valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande võimaliku kasu ja kompromisside kohta seoses kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja elurikkuse kaitsega, kui lisada säästvalt hangitud pikaajalisi bioressursipõhiseid CO₂ säilitamise tooteid, millel on olulusringi hindamise põhjal süsiniku sidumise

netomõju, sealhulgas mõju maakasutusele ja maakasutuse muutusele, mis on seotud suurenenud raiega, ning tingimusel, et kättesaadavad andmed on teaduspõhised, läbipaistvad ja kontrollitavad. Komisjoni aruandele võib vajaduse korral lisada seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse vastavaks muutmiseks, tagades samal ajal keskkonnaalase terviklikkuse, topeltarvestuse vältimise ning tagades, et loodusvarasid kasutatakse ja võetakse ringlusse nii kaua kui võimalik ning rakendatakse igas etapis kõige väärtuslikumal sihtotstarbel. Komisjon võtab arvesse ka vajadust, et CO₂ säilitamise toodete olemusringi jooksul ei kahjustataks oluliselt muid keskkonnamärgke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.“

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9 – alapunkt a a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 11 – lõige -1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) Lõike 1 ette lisatakse järgmine lõige:

„-1. Kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole täitnud artikli 4 lõikes 3 sätestatud iga-aastast eesmärki kahel järjestikusel aastal, esitab ta asjaomasele liikmesriigile soovitused, milles määratakse kindlaks asjakohased lisameetmed LULUCFi sektoris olukorra parandamiseks. Komisjon teeb need soovitused üldsusele kättesaadavaks. Komisjon võib anda sellele liikmesriigile ka tehnilist lisatuge.

Kui esimese lõigu kohaselt antakse soovitusi, muudab asjaomane liikmesriik kuue kuu jooksul alates soovituste saamisest oma riiklikku energia- ja kliimakava ning pikaajalist strateegiat,

nagu on osutatud määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 15, et võtta vastu asjakohased lisameetmed, võttes arvesse komisjoni vastu võetud soovitusi. Need meetmed peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud.

Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni muudetud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning pikaajalisest strateegiast, ja esitab lisaks avalduse, milles kirjeldatakse, kuidas kavandatavad muudatused aitavad iga-aastaseid eesmärke paremini saavutada ning kuidas on arvestatud komisjoni soovitustega.

Kui asjaomane liikmesriik ei järgi komisjoni soovitusi, kaalub komisjon vajalike meetmete võtmist kooskõlas aluslepingutega.“;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9 – alapunkt b
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. ***Liikmesriik*** võib kasutada
  - (a) artiklis 12 sätestatud üldisi paindlikkusmeetmeid ning
  - (b) ***artiklites*** 13 ja 13b sätestatud ***majandatava metsamaa paindlikkusmeetmed***, et täita artiklis 4 sätestatud ***kohustust***.Soome võib lisaks esimese lõigu punktides a ja b osutatud paindlikkusmeetmetele kasutada artikli 13a kohaseid lisakompensatsioone.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

1. ***Ilma et see piiraks lõike -1 kohaldamist***, võib ***liikmesriik*** kasutada
  - a) artiklis 12 sätestatud üldisi paindlikkusmeetmeid ning
  - b) ***artiklis 13 sätestatud majandatava metsamaa paindlikkusmeetmed*** ja ***artiklis 13b*** sätestatud ***mehhanismi***, et täita artiklis 4 sätestatud ***kohustusi ja eesmärke***.Soome võib lisaks esimese lõigu punktides a ja b osutatud paindlikkusmeetmetele kasutada artikli 13a kohaseid lisakompensatsioone.

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9 – alapunkt b a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 11 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Kui liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 lõike 1 punktis da sätestatud seirekohustusi, keelab direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 kohaselt määratud põhihaldaja (edaspidi „põhihaldaja“) kõnealusel liikmesriigil ajutiselt teha käesoleva määruse artikli 12 ***lõigete 2 ja 3*** kohaseid loovutusi või kasutada käesoleva määruse artikli 13 kohast majandatava metsamaa paindlikkusmeedet.“

Muudatusettepanek

ba) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 lõike 1 punktis da sätestatud seirekohustusi, keelab direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 kohaselt määratud põhihaldaja (edaspidi „põhihaldaja“) kõnealusel liikmesriigil ajutiselt teha käesoleva määruse artikli 12 ***lõike 2*** kohaseid loovutusi või kasutada käesoleva määruse artikli 13 kohast majandatava metsamaa paindlikkusmeedet.“

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 – alapunkt -a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 12 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. ***Liikmesriik võib ulatuses, milles kogusidumine ületab koguheidet, ja olles sellest lahutanud määruse (EL) 2018/842 artikli 7 alusel arvesse võetud koguse, loovutada ülejäänud sidumiskoguse mõnele teisele liikmesriigile.*** Loovutatud kogust võetakse arvesse käesoleva määruse artikli 4 kohase kohustuse täitmise hindamisel sidumiskoguse saanud liikmesriigi poolt.

Muudatusettepanek

-a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. ***Kui kogusidumine ületab liikmesriigis ajavahemikul 2021–2025 tekkinud koguheidet või kui kasvuhoonegaaside netosidumine liikmesriigis ületab tema artikli 4 lõikes 3 sätestatud iga-aastast eesmärki, võib see liikmesriik loovutada ülejäänud sidumiskoguse mõnele teisele liikmesriigile, tingimusel et sidumiskoguse saanud liikmesriik maksab panuse, mis võrdub vähemalt ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute sulgemishindade keskmisega ühisel enampakkumisplatvormil selle aasta jooksul, mil loovutamist kohaldatakse.*** Loovutatud kogust võetakse arvesse käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste ***ja eesmärkide*** täitmise

hindamisel sidumiskoguse saanud liikmesriigi poolt.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 – alapunkt b

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 12 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid **võivad kasutada** lõike 2 kohastest loovutamistest saadud tulu ***kliimamuutuste vastu võitlemiseks liidus või kolmandates riikides ning*** teavitavad komisjoni ***kõigist sellistest*** võetud meetmetest.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid ***kasutavad kogu*** lõike 2 kohastest loovutamistest saadud tulu ***selleks, et rahastada liidu või kolmandate riikide LULUCFi sektoris võetavaid kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmeid, sealhulgas ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise, võttes samal ajal arvesse määruse (EL) 2020/852 artiklites 17 ja 18 sätestatud põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ ja minimaalseid kaitsemeetmeid.*** Liikmesriigid teavitavad komisjoni ***nende tulude kasutamisest ja määruse (EL) 2018/1999 artiklis 19 osutatud aruannetes*** võetud meetmetest.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13

Komisjoni ettepanek

Artikkel 13

Majandatava metsamaa paindlikkusmeede

1. Kui käesoleva määruse kohaselt arvestatud koguheide ületab ajavahemikul 2021–2025 artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates liikmesriigis kogusidumist, võib see liikmesriik kasutada artikli 4 lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks käesolevas artiklis sätestatud

Muudatusettepanek

Artikkel 13

Majandatava metsamaa paindlikkusmeede

1. Kui käesoleva määruse kohaselt arvestatud koguheide ületab ajavahemikul 2021–2025 artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates liikmesriigis kogusidumist, võib see liikmesriik kasutada artikli 4 lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks käesolevas artiklis sätestatud

majandatava metsamaa paindlikkusmeedet.

2. Kui ajavahemikul 2021–2025 on artikli 8 lõikes 1 osutatud arvutuse tulemus positiivne, on asjaomasel liikmesriigil õigus arvutusest tulenev heide kompenseerida, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine; ning ning

b) koguheide liidus ajavahemikul 2021–2025 ei ületa kogusidumist käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates.

Hinnates, kas liidus ületab koguheide kogusidumist, nagu on osutatud punktis b, tagab komisjon, et liikmesriigid väldivad topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 või artikli 9 lõikes 2 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

3. Lõikes 2 osutatud kompensatsioon võib hõlmata üksnes neeldajaid, mida arvestatakse heitena võrreldes asjaomase liikmesriigi metsa heite võrdlustasemega, ning see ei tohi ületada 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvutatud looduslike häiringute mõju kohta, et nad võiksid saada kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, mida arvestatakse heitena võrreldes nende metsa heite

majandatava metsamaa paindlikkusmeedet.

2. Kui ajavahemikul 2021–2025 on artikli 8 lõikes 1 osutatud arvutuse tulemus positiivne, on asjaomasel liikmesriigil õigus arvutusest tulenev heide kompenseerida, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine viisil, mis soodustab elurikkust ja vähendab maa haavatavust looduslikele häiringutele; ning

aa) liikmesriik järgib nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ* ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ** sätteid ning

b) koguheide liidus ajavahemikul 2021–2025 ei ületa kogusidumist käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates.

Hinnates, kas liidus ületab koguheide kogusidumist, nagu on osutatud punktis b, tagab komisjon, et liikmesriigid väldivad topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 või artikli 9 lõikes 2 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

3. Lõikes 2 osutatud kompensatsioon võib hõlmata üksnes neeldajaid, mida arvestatakse heitena võrreldes asjaomase liikmesriigi metsa heite võrdlustasemega, ning see ei tohi ületada 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvutatud looduslike häiringute mõju kohta **ning meetmed, mida nad kavatsevad tulevikus samalaadse mõju vältimiseks või leevendamiseks võtta**, et nad võiksid saada

võrdlustasemega, kuni VII lisas ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud, teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.“

kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, mida arvestatakse heitena võrreldes nende metsa heite võrdlustasemega, kuni VII lisas ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud, teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.
Komisjon teeb liikmesriikide esitatud tõendid üldsusele kättesaadavaks.“

---

* Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 020, 26.1.2010, lk 7).

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 13b

Komisjoni ettepanek

Artikkel 13b

Maakasutuse paindlikkuse mehhanism
ajavahemikuks 2026–2030

1. Määruse (EL) 2018/1999 artikli 40 kohaselt loodud liidu registris luuakse ***maakasutuse paindlikkuse mehhanism***, mis vastab kogusele, mis ei ületa 178 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, tingimusel et saavutatakse artikli 4 lõikes 2 osutatud liidu eesmärk. ***Paindlikkuse mehhanism*** tehakse kättesaadavaks lisaks artiklis 12 osutatud paindlikkuse meetmetele.

Muudatusettepanek

Artikkel 13b

Looduslike häiringute mehhanism
ajavahemikuks 2026–2030

1. Määruse (EL) 2018/1999 artikli 40 kohaselt loodud liidu registris luuakse ***mehhanism***, mis vastab kogusele, mis ei ületa 178 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, ***et võtta arvesse looduslike häiringute või kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute mõju, tingimusel et neid ei oleks olnud võimalik ette näha või ära hoida, eelkõige kohandamisemeete rakendamisega***, tingimusel et saavutatakse artikli 4 lõikes 2 osutatud liidu eesmärk.

2. Kui ajavahemikul 2026–2030 on liikmesriigi territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aastase summa ning vastava eesmärgi vahe positiivne, mis on arvestatud ja mille kohta on esitatud aruanne kooskõlas käesoleva määrusega, võib kõnealune liikmesriik kasutada käesolevas artiklis sätestatud **paindlikkusmeedet**, et täita oma artikli 4 lõike 2 kohane eesmärk.

3. Kui ajavahemikul 2026–2030 on lõikes 2 osutatud arvutuse tulemus positiivne, **on asjaomasel liikmesriigil õigus ülemäärane heide kompenseerida**, kui on täidetud **järgmised** tingimused:

Mehhanism tehakse kättesaadavaks lisaks artiklis 12 osutatud paindlikkusmeetmetele.

2. Kui ajavahemikul 2026–2030 on liikmesriigi territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aastase summa ning vastava eesmärgi vahe positiivne, mis on arvestatud ja mille kohta on esitatud aruanne kooskõlas käesoleva määrusega, võib kõnealune liikmesriik kasutada käesolevas artiklis sätestatud **mehhanismi**, et täita oma artikli 4 lõike 2 kohane eesmärk.

3. Kui ajavahemikul 2026–2030 on lõikes 2 osutatud arvutuse tulemus positiivne, **võib liikmesriik kasutada selles artiklis sätestatud mehhanismi**, kui on **vajaduse korral täidetud allpool kas punktis -a või punktis -aa sätestatud tingimus ja kõik punktides a–c sätestatud tingimused**:

-a) liikmesriik on esitanud komisjonile piisavad tõendid selle kohta, et positiivne tulemus on otseselt seotud VI lisa kohaselt arvatud looduslike häiringute mõjuga; komisjon teeb liikmesriikide esitatud tõendid üldsusele kättesaadavaks ja võib liikmesriigi esitatud tõendid tagasi lükata, kui ta leiab pärast liikmesriigilt saadud teabe kontrollimist, et see on ebapiisavalt põhjendatud või ebaproportsionaalne; või

-aa) või liikmesriik on esitanud komisjonile piisavalt tõendeid selle kohta, et positiivne tulemus on otseselt seotud kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute mõjuga ning et neid ei oleks olnud võimalik ette näha ega ära hoida, eelkõige kohanemismeetmete rakendamisega, et tagada mõjutatud piirkonna vastupanuvõime kliimamuutustele, kooskõlas lõikes 5a osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud metoodikaga; komisjon võib liikmesriigi esitatud tõendid tagasi lükata, kui ta leiab pärast liikmesriigilt saadud teabe kontrollimist, et see on ebapiisavalt

a) liikmesriik on *lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt esitatud ajakohastatud lõimitud riiklikusse energia- ja kliimakavasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada kõigi maapõhiste neeldajate ja reservuaaride kaitse või vajaduse korral tõhustamine ning vähendada maa haavatavust looduslike häiringute suhtes;*

b) liikmesriik on ammandanud kõik muud käesoleva määruse artikli 12 või määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõike 1 kohased paindlikkusmeetmed;

c) liidus on ajavahemikul 2026–2030 tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside koguheite ja -sidumise aastase summa ning liidu eesmärgi [*310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni netosidumist*] vahe negatiivne.

Hinnates, kas liidus ületab koguheide kogusidumist, nagu on osutatud punkti c esimeses lõigus, teeb komisjon looduslike häiringute mõju alusel ja liikmesriikide poolt käesoleva artikli lõike 5 kohaselt esitatud teavet kasutades kindlaks, kas lisada 20 % netosidumisest, mida liikmesriigid ajavahemikust 2021–2025 üle ei ole kandnud. Samuti tagab komisjon kõnealuses hinnangus, et liikmesriigid väldivad topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kompensatsiooni summa võib hõlmata üksnes neeldajaid, mida arvestatakse heitena võrreldes liikmesriigi eesmärgiga, mis on sätestatud käesoleva määruse IIa

põhjendatud või ebaproportsionaalne; ning

a) liikmesriik on *tõhusalt muutnud oma* lõimitud riiklikku energia- ja kliimakava *ning oma pikaajalist strateegiat* vastavalt artikli 11 lõikele -1 ja on võtnud tarvitusele uued meetmed, et tõhustada kõiki maapõhiseid neeldajaid ja reservuaare *viisil, mis soodustab elurikkust;* ning vähendada maa haavatavust looduslike häiringute ja *kliimamuutuste mõju* suhtes;

b) liikmesriik on ammandanud kõik muud käesoleva määruse artikli 12 või määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõike 1 kohased paindlikkusmeetmed;

ba) liikmesriik järgib direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ sätteid;

c) liidus on ajavahemikul 2026–2030 tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside koguheite ja -sidumise aastase summa ning *artikli 4 lõikes 2 sätestatud* liidu eesmärgi vahe negatiivne, *pärast kõikide muude artikli kohaste paindlikkusmeetmete ammendamist.*

Hinnates, kas liidus ületab koguheide kogusidumist, nagu on osutatud punkti c esimeses lõigus, teeb komisjon looduslike häiringute mõju alusel ja liikmesriikide poolt käesoleva artikli lõike 5 kohaselt esitatud teavet kasutades kindlaks, kas lisada 20 % netosidumisest, mida liikmesriigid ajavahemikust 2021–2025 üle ei ole kandnud. Samuti tagab komisjon kõnealuses hinnangus, et liikmesriigid väldivad topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kompensatsiooni summa võib hõlmata üksnes neeldajaid, mida arvestatakse heitena võrreldes liikmesriigi eesmärgiga, mis on sätestatud käesoleva määruse IIa

lisas, ning see ei tohi ületada 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ajavahemikuks 2026–2030 ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

5. ***Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvutatud looduslike häiringute mõju kohta, et nad võiksid saada kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, mida arvestatakse heitena võrreldes asjaomase liikmesriigi eesmärgiga, mis on sätestatud IIa lisas, kuni VII lisas ajavahemikuks 2026–2030 ette nähtud, teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses.*** Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat ***kasutamata kompensatsiooni summat***, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.

lisas, ning see ei tohi ületada 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ajavahemikuks 2026–2030 ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

5. Kui kompensatsiooninõue ületab ***mehhanismi raames kättesaadavat 178 miljonit CO₂-ekvivalenttonni***, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.

5a. Hiljemalt... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] võtab komisjon kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva määruse täiendamiseks, võttes vastu metoodika lõike 3 punktis -aa osutatud kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute mõju hindamiseks.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 13c**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 13c

Eesmärkide juhtimine

Kui liikmesriigis ületab läbivaadatud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine 2032. aastal selle liikmesriigi mis tahes aasta eesmärki ajavahemiku 2026–2030 jooksul, võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid,

Muudatusettepanek

Artikkel 13c

Eesmärkide juhtimine

Kui komisjon leiab artikli 14 lõike 2 kohaselt 2032. aastal tehtud põhjaliku läbivaatamise tulemusena, et liikmesriigi poolt artikli 4 kohaselt kehtestatud eesmärgid ja kohustused ei ole ajavahemiku 2026–2030 ühelgi konkreetsel aastal

kohaldatakse järgmist meetet:

kooskõlas artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega lisatakse kasvuhoonegaaside heite näitajale, mille liikmesriik järgmisel aastal esitab, summa, mis võrdub sihttasel ületava kasvuhoonegaaside netoheitelga CO₂-ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,08.

täidetud, kohaldatakse järgmist meetet:

kooskõlas artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega lisatakse nende maakateooriate kasvuhoonegaaside heite näitajale, mille liikmesriik järgmisel aastal esitab, summa, mis võrdub sihttasel ületava kasvuhoonegaaside netoheitelga CO₂-ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,08.

Kui komisjon leiab, et liikmesriigid ei järgi käesoleva määruse sätteid, võtab ta vajalikud meetmed kooskõlas aluslepingutega.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

14a) Lisatakse järgmine artikkel 13d:

Artikkel 13d

Rahvusvaheline koostöö

Kui liikmesriik otsustab lubada avalikel või erasektori üksustel LULUCFi sektorist pärit süsinikukrediidi kasutamise kompenseerimiseks, kaasa arvatud Pariisi kokkuleppe artiklite 6.2 ja 6.4 kaudu, siis ei võeta üle kantud või kasutatud sidumiskoguseid selle määruse artikli 4 lõikes 3 sätestatud iga-aastaste eesmärkide täitmisel arvesse.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

„1. Liikmesriigid esitavad komisjonile 15. märtsiks 2027 ajavahemiku 2021–2025 kohta ja 15. märtsiks 2032 ajavahemiku 2026–2030 kohta õigusaktide täitmise aruande, mis sisaldab koguheitte ja kogusidumise saldot iga artikli 2 lõike 1 punktides a–j sätestatud maa-arvestuskategooria puhul ajavahemiku 2021–2025 kohta ning iga artikli 2 lõike 2 punktides a–j sätestatud maa-arauandluskategooria puhul ajavahemiku 2026–2030 kohta, kasutades käesolevas määruses sätestatud arvestuseeskirju.

Õigusaktide täitmise aruanne sisaldab hinnangut järgmise kohta:

a) ***kompromissidega seotud*** poliitika ja meetmed;

b) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vaheline koostoime;

c) kliimamuutuste leevendamise ja bioloogilise mitmekesisuse vaheline koostoime.

Vajaduse korral antakse aruandes üksikasjalikku teavet artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete ja seotud koguste kasutamise kavatsuse või kasutamise kohta.“

Muudatusettepanek

„1. Liikmesriigid esitavad komisjonile 15. märtsiks 2027 ajavahemiku 2021–2025 kohta ja 15. märtsiks 2032 ajavahemiku 2026–2030 kohta õigusaktide täitmise aruande, mis sisaldab koguheitte ja kogusidumise saldot iga artikli 2 lõike 1 punktides a–j sätestatud maa-arvestuskategooria puhul ajavahemiku 2021–2025 kohta ning iga artikli 2 lõike 2 punktides a–j sätestatud maa-arauandluskategooria puhul ajavahemiku 2026–2030 kohta, kasutades käesolevas määruses sätestatud arvestuseeskirju.

Õigusaktide täitmise aruanne sisaldab hinnangut järgmise kohta:

a) poliitika ja meetmed, ***mis on seotud võimalike kompromissidega muude liidu keskkonnaeesmärkide ja -strateegiatega, näiteks nendega, mis on sätestatud kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis ning ELi elurikkuse ja biomajanduse strateegiates;***

aa) ***meetmed, mida liikmesriigid on võtnud artikli 4 lõike 4a järgimiseks;***

b) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise koostoime, sealhulgas poliitika ja meetmed, mille eesmärk on vähendada maa haavatavust looduslike häiringute ja kliima suhtes;

c) kliimamuutuste leevendamise ja bioloogilise mitmekesisuse vaheline koostoime;

Vajaduse korral antakse aruandes üksikasjalikku teavet artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete ja seotud koguste kasutamise kavatsuse või kasutamise kohta. ***Aruanded tehakse üldsusele kättesaadavaks hõlpsasti kättesaadaval kujul.***

Vastavusaruanne põhineb iga-aastastel andmekogumitel, sealhulgas mullaseiresüsteemidest, nagu maakasutuse raamuuring (LUCAS),

saadud teabel, milles kasutatakse vähemalt 30 cm sügavusi proove ja mis sisaldavad kõiki asjakohaseid parameetreid, mis mõjutavad mulla süsiniku sidumise võimet.“

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 a (uus)
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

16a) Lisatakse artikkel 15a:

„Artikkel 15a

Õiguskaitse kättesaadavus

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas nende siseriikliku õigussüsteemiga on nendel üldsuse esindajatel, kes vastavad lõikes 2 sätestatud tingimustele, õigus pöörduda kohtusse või muu seaduslikult loodud sõltumatu ja erapooletu organi poole, et vaidlustada artiklites 4–10 sätestatud õiguslike kohustuste täitmata jätmist.

2. Asjaomased üldsuse esindajad saavad kasutada lõikes 1 osutatud vaidlustusmenetlust, kui

a) neil on piisav huvi või

b) nad väidavad, et nende õigusi rikutakse, kui liikmesriigi haldusmenetluse seadus nõuab seda eeltingimusena.

Liikmesriigid määravad kindlaks, mis moodustab piisava huvi, kooskõlas eesmärgiga anda asjaomastele üldsuse esindajatele laialdane juurdepääs õiguskaitsele ja tagada kooskõla keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooniga.

Sel eesmärgil käsitatakse selle lõike kohaldamisel piisavana keskkonnakaitset edendavate, siseriiklikust õigusest tulenevatele nõuetele vastavate valitsusväliste organisatsioonide huvi.

3. Lõiked 1 ja 2 ei välista eelneva läbivaatamise menetluse võimalust haldusasutuses ega mõjuta nõuet ammendada halduskorras läbivaatamise menetlused enne asja kohtusse läbivaatamisele saatmist, kui siseriiklikes õigusaktides on selline nõue. Iga selline menetlus on erapooletu, õiglane, õigeaegne ja mitte üle jõu käivalt kulukas.

4. Liikmesriigid tagavad, et praktiline teave halduslikus või kohtulikus korras läbivaatamise menetluste kasutamise kohta tehakse üldsusele kergesti kättesaadavaks.“;

Selgitus

Komisjoni 2020. aasta teatises keskkonnaasjades kohtu poole pöördumise võimaluste parandamise kohta ELis ja selle liikmesriikides rõhutati vajadust lisada õiguskaitse kättesaadavust käsitlevad sätted ELi seadusandlikesse ettepanekutesse uutesse või läbivaadatud keskkonnaküsimusi käsitlevatesse ELi õigusaktidesse. Sõnastus kajastab õiguskaitse kättesaadavust käsitlevaid sätteid asjaomastes õigusaktides, nagu tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL artikkel 25.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 17

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

17) Lisatakse artikkel 16a:

välja jäetud

Artikkel 16a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kliimamuutuste komitee, mis on loodud määruse (EL) 2018/1999 artikli 44 lõike 3 alusel. Nimetatud komitee on komitee Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011⁴⁴ tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.“

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast [...] Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel **tehtud** ülemaailmselt kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas annab **vajaduse korral** hinnangu artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõjule, ning käesoleva määruse panuse kohta **2030. aastaks seatud liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise üldeesmärgi täitmisel ning panuse kohta** Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, eelkõige seoses vajadusega täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, pidades silmas vajalikku suuremat kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus.

Muudatusettepanek

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule **2025., 2027. ja 2032. aastal eduaruande** käesoleva määruse toimimise **ja artiklis 4 sätestatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta.**

2a. Hiljemalt kuus kuud pärast iga Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel **kokku lepitud** ülemaailmselt kokkuvõtet **esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja**

nõukogule aruande käesoleva määruse panuse kohta **määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimanetraalsuse eesmärgi ja kliimaeesmärkide saavutamisse, Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisse ning muude liidu keskkonnaeesmärkide ning Euroopa roheline kokkuleppe ja sellega kaasnevate asjakohaste strateegiate ja õigusaktide eesmärkide saavutamisse, sealhulgas hinnangu artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõju kohta käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele. Aruandes hinnatakse vajadust täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, pidades silmas vajalikku suuremat kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus ja vajadust saavutada liidu keskkonnaeesmärgid, ning võttes arvesse metsade ja mulla seire-, andmekogumis- ja aruandlussüsteemi mis tahes tulevast täiustamist. Aruanne võtab aluseks uusima ja parima teadusliku tõestusmaterjali, kaasa arvatud IPCC, IPBESi ja määruse (EL) 2021/119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu uusimad aruanded.**

Pärast aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige sätestatakse ettepanekutes **iga-aastased eesmärgid ja juhtimine, mille eesmärk on saavutada artikli 4 lõikes 4 sätestatud eesmärk saada 2035. aastaks kliimanetraalseks**, täiendavad liidu poliitikasuunad ja meetmed **ning pärast 2035. aastat kehtiv raamistik**, millega lisatakse määruse kohaldamisalasse kasvuhooonegaaside heide ja sidumine **muudest sektoritest, nagu mere- ja mageveekeskond**.

Pärast *selle* aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige sätestatakse ettepanekutes täiendavad liidu poliitikasuunad ja meetmed, **et saavutada artiklis 4 lõikes 3 osutatud pärast 2030. aastat kehtivad LULUCFi eesmärgid, ning laiendada selle** määruse kohaldamisala – **sellesse** lisatakse kasvuhooonegaaside heide ja sidumine **mere-, ranniku ja mageveeökosüsteemidest, võttes aluseks usaldusväärsed teaduslikud andmed, ning et seada nendele ökosüsteemidele eraldi netosidumise lisaeesmäärke.**

2b. Pärast looduse taastamist käsitlevat liidu õigusraamistikku käsitleva seadusandliku akti jõustumist esitab

komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse käesoleva määruse, eelkõige artiklis 4 sätestatud kohustuste ja eesmärkide kooskõla selle õigusakti eesmärkidega. Vajadusel võidakse aruandele lisada seadusandlikud ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.“;

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a – alapunkt 1 – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

liikmesriigi kohustused ja riiklikud eesmärgid seoses kasvuhoonegaaside netosidumisega vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõigetele 1 ja 2 **ning tema panuste eesmärk, et saavutada liidu eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside netoheide 2035. aastaks nullini ja seejärel saavutada negatiivne heide vastavalt kõnealuse määruse artikli 4 lõikele 4;**

Muudatusettepanek

liikmesriigi kohustused ja riiklikud eesmärgid seoses kasvuhoonegaaside netosidumisega vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõigetele 1 ja 2;

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 26 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a) Artikli 26 lõikele 6 lisatakse järgmine punkt:

„aa) muuta V lisa 3. osa punkte b ja c, et lisada maakateooriad nendele, mis on hõlmatud kaitstavate maakasutusüksuste seiresüsteemiga, ja nendele, mis on hõlmatud vastavalt taastamisele kuuluvate maakasutusüksuste seiresüsteemiga kooskõlas asjakohaste liidu

keskkonnaalaste õigusaktidega.“;

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt c

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 38 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Kui lõike 1 kohaselt tehtud põhjalik läbivaatamine on lõpule viidud, **määrab** komisjon **rakendusaktidega** kindlaks asjakohaste aastate **koguheite**, mis on saadud iga liikmesriigi inventuuriandmetes tehtud paranduste alusel ning mis on jaotatud määruse (EL) 2018/842 artikli 9 seisukohast oluliste heiteandmete ja käesoleva määruse V lisa 1. osa punktis c osutatud heiteandmete vahel, samuti määruse (EL) 2018/841 artikli 4 rakendamise seisukohast olulise heite ja sidumise kogusumma.

Muudatusettepanek

Kui lõike 1 kohaselt tehtud põhjalik läbivaatamine on lõpule viidud, **võtab** komisjon **kooskõlas artikliga 43 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, millega määratakse** kindlaks asjakohaste aastate koguheite, mis on saadud iga liikmesriigi inventuuriandmetes tehtud paranduste alusel ning mis on jaotatud määruse (EL) 2018/842 artikli 9 seisukohast oluliste heiteandmete ja käesoleva määruse V lisa 1. osa punktis c osutatud heiteandmete vahel, samuti määruse (EL) 2018/841 artikli 4 rakendamise seisukohast olulise heite ja sidumise kogusumma.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa

Määrus (EL) 2018/841

Ia lisa – tabel

Komisjoni ettepanek

Artikli 4 lõike 2 kohased kasvuhoonegaaside netosidumise liidu eesmärk ja liikmesriikide riiklikud eesmärgid, mis tuleb saavutada 2030. aastaks

Liikmesriik	Kasvuhoonegaaside netoheite vähendamine tuhandetes CO ₂ -ekvivalenttonnides 2030. aastal
Belgia	-1 352
Bulgaaria	-9 718
Tšehhi	-1 228

Taani	5 338
Saksamaa	-30 840
Eesti	-2 545
Iirimaa	3 728
Kreeka	-4 373
Hispaania	-43 635
Prantsusmaa	-34 046
Horvaatia	-5 527
Itaalia	-35 758
Küpros	-352
Läti	-644
Leedu	-4 633
Luksemburg	-403
Ungari	-5 724
Malta	2
Madalmaad	-4 523
Austria	-5 650
Poola	-38 098
Portugal	-1 358
Rumeenia	-25 665
Sloveenia	-146
Slovakkia	-6 821
Soome	-17 754
Rootsi	-47 321
EL 27	-310 000

Muudatusettepanek

Artikli 4 lõike 2 kohased kasvuhoonegaaside netosidumise liidu eesmärk ja liikmesriikide riiklikud eesmärgid, mis tuleb saavutada 2030. aastaks

Liikmesriik	Kasvuhoonegaaside netoheite vähendamine tuhandetes CO ₂ -ekvivalenttonnides 2030. aastal
Belgia	<i>vähemalt</i> -1 352
Bulgaaria	<i>vähemalt</i> -9 718
Tšehhi	<i>vähemalt</i> -1 228

Taani	<i>vähemalt</i> 5 338
Saksamaa	<i>vähemalt</i> –30 840
Eesti	<i>vähemalt</i> –2 545
Iirimaa	<i>vähemalt</i> 3 728
Kreeka	<i>vähemalt</i> –4 373
Hispaania	<i>vähemalt</i> –43 635
Prantsusmaa	<i>vähemalt</i> –34 046
Horvaatia	<i>vähemalt</i> –5 527
Itaalia	<i>vähemalt</i> –35 758
Küpros	<i>vähemalt</i> –352
Läti	<i>vähemalt</i> –644
Leedu	<i>vähemalt</i> –4 633
Luksemburg	<i>vähemalt</i> –403
Ungari	<i>vähemalt</i> –5 724
Malta	<i>vähemalt</i> 2
Madalmaad	<i>vähemalt</i> 4 523
Austria	<i>vähemalt</i> –5 650
Poola	<i>vähemalt</i> –38 098
Portugal	<i>vähemalt</i> –1 358
Rumeenia	<i>vähemalt</i> –25 665
Sloveenia	<i>vähemalt</i> –146
Slovakkia	<i>vähemalt</i> –6 821
Soome	<i>vähemalt</i> –17 754
Rootsi	<i>vähemalt</i> –47 321
EL 27	<i>vähemalt</i> –310 000

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa

Komisjoni ettepanek

Määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osa asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek

Määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osa asendatakse järgmisega:

„Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. Kasvuhoonegaaside inventuuri aluseks on elektroonilised andmebaasid ja geoinfosüsteemid ning need hõlmavad järgmist:

- a) direktiivi 2018/2001 artikli 29 lõikes 4 määratletud suure süsinikuvaruga maa-alasid hõlmavate maakasutusüksuste seire süsteem;
- b) selliste kaitsealuste maakasutusüksuste seire süsteem, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või mitmesse järgmistest kategooriatest:
  - suure bioloogilise mitmekesisusega maa, nagu on määratletud direktiivi 2018/2001 artikli 29 lõikes 3;
  - nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ 4 artiklis 4 määratletud ühenduse tähtsusega alad ja erikaitsealad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 6 lõigete 1 ja 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
  - direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas loetletud liikide paljunemis- ja puhkepaigad, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 12 kohaseid kaitsemeetmeid;
  - direktiivi 92/43/EMÜ I lisas loetletud looduslikud elupaigad ja direktiivi 92/43/EMÜ II lisas loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealad ning mis aitavad kaasa nende elupaikade ja liikide soodsa kaitsestaatuse saavutamisele vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 2 või mille

„Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, **selle 2013. aasta lisa ja 2019. aasta täpsustusega**. Kasvuhoonegaaside inventuuri aluseks on elektroonilised andmebaasid ja geoinfosüsteemid, **mille jaoks liidu institutsioonid pakuvad liikmesriikidele püsavat tuge ja abi, et tagada kogutud andmete järjepidevus ja läbipaistvus**, ning need hõlmavad järgmist:

- a) direktiivi 2018/2001 artikli 29 lõikes 4 määratletud suure süsinikuvaruga maa-alasid hõlmavate maakasutusüksuste seire süsteem;
- b) selliste kaitsealuste maakasutusüksuste seire süsteem, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või mitmesse järgmistest kategooriatest:
  - suure bioloogilise mitmekesisusega maa, nagu on määratletud direktiivi 2018/2001 artikli 29 lõikes 3;
  - nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ 4 artiklis 4 määratletud ühenduse tähtsusega alad ja erikaitsealad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 6 lõigete 1 ja 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
  - direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas loetletud liikide paljunemis- ja puhkepaigad, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 12 kohaseid kaitsemeetmeid;
  - direktiivi 92/43/EMÜ I lisas loetletud looduslikud elupaigad ja direktiivi 92/43/EMÜ II lisas loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealad ning mis aitavad kaasa nende elupaikade ja liikide soodsa kaitsestaatuse saavutamisele vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 2 või mille

suhtes võib kohaldada ennetus- ja parandusmeetmeid vastavalt direktiivile 2004/35/EÜ⁵;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EMÜ⁶ artikli 4 kohaselt klassifitseeritud erikaitsealad ja väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/147/EMÜ artikli 4 ja direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõike 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse selliste lindude kaitsemeetmeid, mille kohta on direktiivi 2009/147/EÜ artikli 12 kohaselt teatatud, et need ei ole turvalises seisundis, eesmärgiga täita kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 4 teises lauses sätestatud nõuet, et tuleb püüda vältida elupaikade saastamist ja kahjustamist, või täita kõnealuse direktiivi artiklis 3 sätestatud nõuet, et tuleb säilitada ja hoida linnuliikide elupaikade piisav mitmekesisus ja suurus;
- muud elupaigad, mille liikmesriik määrab direktiivides 92/42/EMÜ ja 2009/147/EÜ sätestatutega samaväärseks otstarbeks;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁷ artikli 4 punktis iii osutatud pinnaveekogude ökoloogilist seisundit ja tagada, et see ei halvene;
- looduslikud lammid või üleujutusvee hoidmiseks kasutatavad alad, mis on liikmesriikide kaitse all seoses üleujutusrisiki maandamisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2007/60/EÜ⁸;

c) selliste taastamist vajavate maakasutusüksuste seire süsteem, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või

suhtes võib kohaldada ennetus- ja parandusmeetmeid vastavalt direktiivile 2004/35/EÜ⁵;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EMÜ⁶ artikli 4 kohaselt klassifitseeritud erikaitsealad ja väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/147/EMÜ artikli 4 ja direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõike 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse selliste lindude kaitsemeetmeid, mille kohta on direktiivi 2009/147/EÜ artikli 12 kohaselt teatatud, et need ei ole turvalises seisundis, eesmärgiga täita kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 4 teises lauses sätestatud nõuet, et tuleb püüda vältida elupaikade saastamist ja kahjustamist, või täita kõnealuse direktiivi artiklis 3 sätestatud nõuet, et tuleb säilitada ja hoida linnuliikide elupaikade piisav mitmekesisus ja suurus;
- muud elupaigad, mille liikmesriik määrab direktiivides 92/42/EMÜ ja 2009/147/EÜ sätestatutega samaväärseks otstarbeks;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁷ artikli 4 punktis iii osutatud pinnaveekogude ökoloogilist seisundit ja tagada, et see ei halvene;
- looduslikud lammid või üleujutusvee hoidmiseks kasutatavad alad, mis on liikmesriikide kaitse all seoses üleujutusrisiki maandamisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2007/60/EÜ⁸;

– ***liikmesriikide poolt kaitsealade eesmärkide saavutamiseks määratud kaitsealad;***

c) selliste taastamist vajavate maakasutusüksuste seire süsteem, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või

mitmesse järgmistest kategooriatest:

- eespool punktis b kirjeldatud ühenduse tähtsusega alad ja erikaitsealad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamis- või asendusmeetmeid, mille eesmärk on täita ala kaitse-eesmärke;
- direktiivi 2009/147/EÜ artikli 4 lõikes 2 osutatud või I lisa loetletud metslinnuliikide elupaigad, mis asuvad väljaspool erikaitsealaid ja mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid seoses direktiivi 2009/147/EÜ kohaldamisega;
- direktiivi 92/43/EMÜ I lisa loetletud looduslikud elupaigad ja direktiivi 92/43/EMÜ II lisa loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealaid ning mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid direktiivi 92/43/EMÜ kohase soodsa kaitsestaatuse saavutamiseks, ja/või on kindlaks tehtud, et need vajavad parandusmeetmeid direktiivi 2004/35/EÜ artikli 6 tähenduses;
- alad, mille puhul on liikmesriigis kohaldatava looduse taastamise kava kohaselt kindlaks tehtud, et need vajavad taastamist;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et taastada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 punktis iii osutatud pinnaveekogude hea ökoloogiline seisund, või meetmeid, mis on vajalikud, et taastada selliste veekogude väga hea ökoloogiline seisund, kui see on seadusega nõutav;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse märgalade loomise ja taastamise meetmeid, nagu on osutatud direktiivi 2000/60/EÜ VI lisa B osa punktis vii;
- alad, mis vajavad ökosüsteemi

mitmesse järgmistest kategooriatest:

- eespool punktis b kirjeldatud ühenduse tähtsusega alad ja erikaitsealad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamis- või asendusmeetmeid, mille eesmärk on täita ala kaitse-eesmärke;
- direktiivi 2009/147/EÜ artikli 4 lõikes 2 osutatud või I lisa loetletud metslinnuliikide elupaigad, mis asuvad väljaspool erikaitsealaid ja mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid seoses direktiivi 2009/147/EÜ kohaldamisega;
- direktiivi 92/43/EMÜ I lisa loetletud looduslikud elupaigad ja direktiivi 92/43/EMÜ II lisa loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealaid ning mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid direktiivi 92/43/EMÜ kohase soodsa kaitsestaatuse saavutamiseks, ja/või on kindlaks tehtud, et need vajavad parandusmeetmeid direktiivi 2004/35/EÜ artikli 6 tähenduses;
- alad, mille puhul on liikmesriigis kohaldatava looduse taastamise kava kohaselt kindlaks tehtud, et need vajavad taastamist ***või mille suhtes kohaldatakse meetmeid nende seisundi halvenemise vältimiseks;***
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et taastada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 punktis iii osutatud pinnaveekogude hea ökoloogiline seisund, või meetmeid, mis on vajalikud, et taastada selliste veekogude väga hea ökoloogiline seisund, kui see on seadusega nõutav;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse märgalade loomise ja taastamise meetmeid, nagu on osutatud direktiivi 2000/60/EÜ VI lisa B osa punktis vii;
- alad, mis vajavad ökosüsteemi

taastamist, et saavutada ökosüsteemi hea seisund kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/8529;

d) suure kliimariskiga maakasutusüksuste seire süsteem:

- alad, mille eest makstakse määruse (EL) 2018/841 artikli 13b lõike 5 alusel looduslike häiringute eest kompensatsiooni;
- direktiivi 2007/60/EÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud alad;
- liikmesriikide riiklikus kohanemisstrateegias kindlaks määratud suure loodusliku ja inimtegevusest tingitud ohuga alad, mille suhtes kohaldatakse kliimaga seotud katastroofiohu vähendamise meetmeid.

Kasvuhoonegaaside inventuur võimaldab andmevahetust ja andmete integreerimist elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide vahel.

Ajavahemikuks 2021–2025

1. määramistasandi meetod kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. Heite ja sidumise jaoks sellise süsiniku talletaja puhul, mille arvele langeb vähemalt 25–30 % heitest või sidumisest allika või neeldaja kategoorias, mis on liikmesriigi riiklikus inventuurisüsteemis prioriteediks seatud, sest selle kohta esitatud hinnangul on märkimisväärne mõju riigi kasvuhoonegaaside heite summaarsetele inventuuriandmetele seoses heite ja sidumise absoluuttasemega, heite ja sidumise suundumustega või maakasutuskategooriate heite ja sidumise määramatusega, ning alates 2026. aastast kõikide süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul vähemalt 2.

taastamist, et saavutada ökosüsteemi hea seisund kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/8529;

d) suure kliimariskiga maakasutusüksuste seire süsteem:

- alad, mille eest makstakse määruse (EL) 2018/841 artikli 13b lõike 5 alusel looduslike häiringute eest kompensatsiooni;
- direktiivi 2007/60/EÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud alad;
- liikmesriikide riiklikus kohanemisstrateegias kindlaks määratud suure loodusliku ja inimtegevusest tingitud ohuga alad, mille suhtes kohaldatakse kliimaga seotud katastroofiohu vähendamise meetmeid.

da) mulla süsinikuvarude seire süsteem, mis kasutab muu hulgas iga-aastaseid maakasutuse raamuuringu (LUCAS) andmekogumeid.

Kasvuhoonegaaside inventuur võimaldab andmevahetust ja andmete integreerimist elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide vahel, samuti nende võrreldavust ja üldsuse juurdepääsu.

Ajavahemikuks 2021–2025

1. määramistasandi meetod kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, selle 2013. aasta lisa ja selle 2019. aasta täpsustusega. Heite ja sidumise jaoks sellise süsiniku talletaja puhul, mille arvele langeb vähemalt 25–30 % heitest või sidumisest allika või neeldaja kategoorias, mis on liikmesriigi riiklikus inventuurisüsteemis prioriteediks seatud, sest selle kohta esitatud hinnangul on märkimisväärne mõju riigi kasvuhoonegaaside heite summaarsetele inventuuriandmetele seoses heite ja sidumise absoluuttasemega, heite ja sidumise suundumustega või maakasutuskategooriate heite ja sidumise määramatusega, ning alates 2026. aastast kõikide süsiniku talletajaga seotud heite ja

määramistasandi meetod kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.

sidumise hinnangute puhul vähemalt 2. määramistasandi meetod kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, selle 2013. aasta lisa ja selle 2019. aasta täpsustusega.

Alates 2026. aastast kohaldavad liikmesriigid kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis c, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktides d ja e, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimarisikiga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis f, 3. määramistasandi meetodit kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, selle 2013. aasta lisa ja 2019. aasta täpsustusega.“

SELETUSKIRI

ELi kliimaseaduses sätestatud kliimanetraalsuse eesmärk seab ELile ja selle liikmesriikidele uue kohustuse suurendada CO₂ sidumist, et saavutada hiljemalt 2050. aastaks tasakaal inimtekkeliste KHG heitmete ja CO₂ neeldajate sidumise vahel, ning pärast seda saavutada negatiivsed heitkogused. Seega on vajalik LULUCFi määruse põhjalik läbivaatamine, et tagada looduslike CO₂ sidujate kestlik ja ennustatav pikaajaline panus liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisse.

1. Looduslike CO₂ sidujate märkimisväärse, kestliku ja ennustatava pikaajalise panuse tagamine ELi kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisse

Praegune olukord on murettekitav: Liidu CO₂ sidujate arv on alates 2013. aastast pidevalt vähenenud tänu rekordilisele metsaraiele ja intensiivsele põllumajandustegevusele. See olukord ei ole kooskõlas ELi kliimanetraalsuse eesmärgiga ja see tuleks tagasi pöörata. CO₂ sidujate arv väheneb, hoolimata sellest, et kui EL tahab saavutada oma kliima- ja keskkonnanäesmärgid, tuleb neid mitte ainult säilitada, vaid ka tõhustada. Raportöör on seisukohal, et läbivaadatud LULUCFi määrus peaks kehtestama nõudlikud üleliidulised ja riiklikud eesmärgid sidumise suurendamiseks LULUCFi sektoris, tagades samas, et see netosidumise kasv ei kahjusta märkimisväärselt liidu teiste keskkonnanäesmärkide saavutamist, eriti ELi 2030. aasta bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide puhul.

Võttes aluseks erinevad teaduslikud hindamised ELi looduslike CO₂ sidujate hulga suurendamise kohta, teeb raportöör ettepaneku seada 2030. aastaks üleliiduliseks eesmärgiks 490 miljonit tonni netosidumist, mis on IIa lisas sätestatud riiklike eesmärkide summa. ELi eesmärk on võimalik saavutada, rakendades näiteks järgmisi meetmeid:

- riiklikud eesmärgid, et tagada, et põllumaa, rohumaa ja märgalad saaksid järk-järgult ELi tasandil netosidumise allikateks, näiteks muutes orgaanilise mullaga põllumaa märgaladeks, metsadeks või rohumaadeks;
- liikumine kliimasõbralikuma toitumise poole;
- kestlikumate metsamajandustavade kasutuselevõtt, nagu näiteks looduslähedane metsamajandus;
- täiendavate avaliku sektori tulude suunamine konkreetsetele põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele, et kehtestada ökosüsteemipõhised majandamisviisid ja bioloogilist mitmekesisust soodustavad tavad;
- pika elueaga puittoodete turuosa suurendamine;
- kahjustatud maa taastamine kooskõlas ELi 2030. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga ja tulevase ELi looduse taastamise määrusega;
- raadamise peatamine ELis;
- ökosüsteemidepõhise majandamisviisiga kooskõlas metsastamine ja taasmetsastamine.

Õigeaegselt tuleks kehtestada pärast 2030. aastat kehtivad LULUCFi eesmärgid, et tagada LULUCFi sektoris järkjärguline netosidumise kasv, arvestades kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuandeid ja Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevat ELi

kasvuhoonegaaside eelarvet, mille komisjon peaks esitama 2024. aasta keskpaigaks.

Järgides valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) ja valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) soovitusi ning järgides Euroopa roheline kokkulepe „rohevannet“, rõhutab raportöör ka, et ELi looduslike CO₂ sidujate arvu suurendamine peaks toimuma viisil, mis säilitaks ja suurendaks bioloogilist mitmekesisust.

2. Liikumine täpsema ja läbipaistvama aruandlussüsteemi poole LULUCFi sektoris

Raportöör pooldab täielikult komisjoni ettepanekut liikuda süsteemi poole, mis põhineb heitmetel ja sidumisel, mille kohta esitavad liikmesriigid teabe iga-aastase Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside inventuuri raames. See süsteem tagab täieliku läbipaistvuse, usaldusväärsuse ja kontrollitavuse ning on kooskõlas meie rahvusvaheliste kohustustega. Raportöör rõhutab vajadust tagada usaldusväärne ja läbipaistev raamatupidamis- ja aruandlussüsteem, mis põhineb kvaliteetsetel andmetel, kasutab võimaluse korral satelliite ja hõlmab kõiki maakasutussektoreid ning 2026. aastast alates kohustuslikku aruandlust märgalade heitmete ja sidumise kohta.

Kuigi raportöör toetab täielikult pika elueaga puittoodete kasutamise stimuleerimise eesmärki lühema kasutusajaga toodete asemel, rõhutab ta, et materjali asendamisest saadav võimalik täiendav kasu ei kompenseeri tõenäoliselt suurenenud raiega seotud metsa netosidumise vähenemist, nagu komisjon ise hiljuti märkis uues metsastrateegias aastani 2030. Lisaks rõhutab raportöör, et hetkel puudub rahvusvaheline teaduslik konsensus CO₂ sidumise nõuetekohase arvestamise kohta pikas perspektiivis mitmesugustes materiaalsetes toodetes. Raportöör ei toeta seega komisjoni ettepanekut laiendada puittoodete kategooriat teistele CO₂ talletavatele toodetele.

3. LULUCFi määruse keskkondliku terviklikkuse säilitamine

Looduslike CO₂ sidujate sidumine on ebakindel ja võib-olla ka tagasipöörduv, mis toob kaasa rohkem ebakindlust maakasutussektori heitmete ja sidumise mõõtmisel kui teiste sektorite puhul. Juba seotud süsiniku sidumise tagasipöördumise riski suurendavad veelgi kliimamuutused, ning see tekitab probleeme seire, aruandluse ja vastutusega tagasipöördumise või lekete korral. Kliimateadus näitab samuti, et kliima reageerib heitmetele ja sidumisele ebasümmeetriliselt, mis tähendab, et ühte tonni KHG heidet atmosfääris ei saa võrrelda ühe tonni seotud KHG-ga. Seetõttu rõhutab raportöör, et kasvuhoonegaaside netosidumise suurendamist LULUCFi sektoris tuleks käsitleda eraldi raamistikus ning seda ei tohiks mingil juhul kasutada fossiilkütustel põhineva tööstuse, sealhulgas põllumajandussektori kasvuhoonegaaside heitkoguste kompenseerimiseks.

Raportöör ei näe mitte mingit kasu põllumajanduse mitte-CO₂-heite LULUCFi sektorisse toomisel, nagu pakkus välja Euroopa Komisjon. Vastupidi, seda tehes tekib oht, et põllumajandussektori heitkogused peituvad metsa neeldajate taha, ilma et põllumajandussektorit stimuleeritaks heitkoguseid vähendama.

Tuleks kehtestada ühised eeskirjad netosidumise ülejäägiga kauplemiseks liikmesriikide vahel, samuti juhul, kui asjaomane liikmesriik ei täida nõudeid, et kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud põhimõtet „saastaja maksab“.

Raportöör on samuti seisukohal, et LULUCFi määruses tuleks arvesse võtta hiljutisi arenguid rahvusvahelisel tasandil, eelkõige seoses Pariisi kokkuleppe artikli 6 rakendamisega. Kui liikmesriik otsustab lubada avalikel või erasektori üksustel LULUCFi sektorist pärit süsinikukrediiti kompenseerimiseks kasutada, tuleks ülekantud või kasutatud sidumise summa lahutada netoemalduste summast, mida võetakse arvesse selle liikmesriigi LULUCFi eesmärgi täitmisel.

4. Maa majandajate toetamine ökosüsteemipõhiste majandamisviiside ulatuslikumal kasutuselevõtul

Kuigi LULUCFi eesmärkide saavutamise eest vastutavad liikmesriigid, võiksid üksikud põllumajandustootjad ja metsamajandajad saada kasu stiimulitest talletada oma maal ja metsades rohkem süsinikdioksiidi, tagades samal ajal bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja muud ühiskondlikud kaasnevad eelised. Avaliku sektori vahendeid, nagu ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja teisi ELi programme, nagu LIFE, ühtekuuluvusfondid, „Euroopa Horisont“, taaste- ja vastupidavusrahastu ning õiglase ülemineku fond, peaks rohkem kasutama ökosüsteemipõhiste majandamisviiside toetamiseks metsades ja põllumajandusmaadel. Lisaks sellele peavad liikmesriigid investeerima vähemalt 5 % ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames saadavast saastekvootide enampakkumise avaliku sektori tulust ökosüsteemipõhiste majandamisviiside ulatuslikumale rakendamisele metsades ja põllumajandusmaal.

26.4.2022

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimanetraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))

Arvamuse koostaja: Norbert Lins

LÜHISELGITUS

Euroopa Komisjoni ettepaneku eesmärk maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) käsitleva määruse läbivaatamise kohta paketi „Eesmärk 55“ ja 14. juuli 2021. aasta Euroopa rohelise kokkuleppe raames on saavutada ELi tasandil 55 % heite vähendamise eesmärk, mis on oluline üleliidulise kliimanetraalsuse saavutamiseks 2050. aastaks.

LULUCFi muudatused on oluline stiimul suuremaks kliimakaitseks metsamajanduses ja põllumajanduspoliitikas. Samuti seatakse eesmärgiks kujundada õiglane, paindlik ja sidus poliitikaraamistik, lihtsustada rakendamist ning parandada seiret ja aruandlust. Esimest korda on tehtud ettepanek kohustuslikuks CO₂ sidumise määraks 2030. aastaks ning alates 2031. aastast laiendatakse LULUCFi määruse kohaldamisala põllumajandussektori muule kui CO₂ heitele, hõlmates seega kogu maakasutussektori raamistiku esmakordselt ühe kliimapoliitika vahendiga. Põllu- ja metsamajandusel on ühiskonna jaoks majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavalne funktsioon. Kestliku põllumajanduse ja metsa kestliku majandamise multifunktsionaalset rolli tuleb Euroopa kliimapoliitikas tunnustada ja piisavalt väärtustada. Seetõttu peavad stiimulid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks olema kooskõlas varustuskindluse tagamise ja Euroopa kui kestliku toidu ja biomassi tootmiskoha säilitamise selge tunnustamisega. Põllumajandus ja biomassi kestlik kasutamine ei ole kliimaalaste ambitsioonidega vastuolus, vaid neid tuleks käsitleda lahenduse osana.

Esmakordselt tunnustatakse Euroopa kliimamääruses põllu- ja metsamajanduse kliimanäitajaid, kehtestades LULUCFi sektoris netoeesmärgi, mis arvestab ka CO₂ sidumist. Kliimaeesmärgi saavutamisel saab arvestada kuni 225 miljonit LULUCF-sektorist pärinevat CO₂ ekvivalenttonni. See muudatus tehti, et keskenduda fossiilkütuste heitkoguste vähendamisele, parandades samal ajal metsade seisukorda, et suurendada süsinikdioksiidi sidumist pikas perspektiivis. Esimest korda väljendatakse selgelt, et põllu- ja metsamajandus

panustavad otseselt kliimakaitsele ning nad on esimene sektor, millel on potentsiaal saavutada kliimanetraalsus. See sektor ei panusta mitte ainult kliimakaitsele, sidudes süsinikdioksiidi metsades, pinnases ja puittoodetes, vaid ka bioloogilisse mitmekesisusse ja biomajandusse, mis aitab kaasa Euroopa ringmajandusele ja fossiilsete toorainete asendamisele.

Seetõttu tuleb rõhutada järgmisi muudatusi võrreldes komisjoni ettepanekuga:

- 2030. aasta süsinikdioksiidi sidumise eesmärk peab olema realistlik ja ambitsioonikas ning põhinema uusimatel andmetel ja teaduslikul analüüsil. See peaks olema kooskõlas kestliku aktiivse metsamajandamise põhimõtetega ja stimuleerima süsinikdioksiidi sidumist, selle säilitamist ja fossiilkütuste asendamist. LULUCF-sektorit ei tohi kasutada vaid selleks, et teha tasa teiste sektorite heited, vaid see peaks aitama kaasa fossiilsete heitkoguste ja toodete likvideerimisele.
- Maakasutussektori loomine, mis hõlmab LULUCFist ja põllumajandusest pärinevaid CO₂ ja muu kui CO₂ heiteid, on sidus ja viib tervikliku poliitilise raamistikuni. Metaani lisamisega on vaja ümber hinnata lühiajalised bioloogilist päritolu kasvuhoonegaaside heitkogused. Lisaks sellele tuleb läbi viia mõjuhindang toiduga kindlustatusele, biomajandusele ja fossiilkütuste asendamisele. Negatiivseid mõjusid ega ülekandumist ei tohi olla.
- Selleks, et saavutada 2035. aastaks kliimanetraalsus kogu maakasutussektoris, peaks süsinikdioksiidi sidumine tasakaalustama kogu maa, kariloomade ja väetiste kasutamise kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Kestlike ja kliimamuutustele vastupidavad süsinikuringeid tuleb luua selliste meetmete abil, näiteks laiendatud süsinikdioksiidi sidumise lahendused, mis võimaldavad koguda atmosfäärist süsinikdioksiidi ja säilitada seda pikaajaliselt. Tuleb luua turupõhise ja vabatahtlike stiimulite süsteem iga maa haldaja tasandil, et suurendada süsinikdioksiidi sidumist. Komisjon peaks pakkuma välja vajaliku raamistiku, mis kombineeriks avaliku ja erasektori investeringuid.
- 2030. aasta eesmärki ja kliimanetraalsusesse panustamine peaks olema sektorite ja liikmesriikide vahel õiglaselt tasakaalustatud.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Kliima ja keskkonnaga seotud probleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal teatistes „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019²⁸. Euroopa rohelise kokkuleppe vajalikkus ja väärtus on üksnes kasvanud, võttes arvesse COVID-19 pandeemia väga suurt mõju liidu kodanike tervisele ja majanduslikule heaolule.

Muudatusettepanek

(2) Kliima ja keskkonnaga seotud probleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal teatistes „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019. ***Euroopa roheline kokkulepe ühendab laiaulatuslikud tõhusad meetmed ja õiglased algatused, et saavutada 2050. aastaks liidus kliimanetraalsus, sätestades samas vajaduse tõhusa ja õiglase ülemineku järele, et võimaldada investoritele prognoositavust ja tagada kliimanetraalsuse saavutamise protsessi pöördumatus.*** Euroopa rohelise kokkuleppe vajalikkus ja väärtus on üksnes kasvanud, võttes arvesse COVID-19 pandeemia väga suurt mõju liidu kodanike tervisele ja majanduslikule heaolule.

---

²⁸ COM(2019)640 final.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada

Muudatusettepanek

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada

2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhooonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, *sealhulgas* maakasutuse, maakasutuse *muutuse* ja metsanduse sektor. Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks *maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse* sektoris CO₂ netoemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks.

2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhooonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele *kõigi heitkoguste osas* peaksid *proportsionaalselt* kaasa aitama kõik majandussektorid, *kusjuures esmatähtis on fossiilkütustega seotud heitkoguste vähendamine*. Maakasutuse, maakasutuse *muutuste* ja metsanduse sektor (*LULUCF*) *saab toetada kliimamuutuste leevendamist mitmel moel, eelkõige vähendades heiteid, säilitades ja suurendades sidumist ning süsinikuvarusid, asendades fossiilkütused taastuvenergiaga ning kasutades ära säästevast metsamajandamisest pärinevate orgaaniliste ainete sidumisvõimet ja potentsiaali asendada fossiilkütuseid, võttes arvesse nende ainete kogu olelusringi toormaterjali tootmisest töötlemise ja tootmise etappideni. Biomajandus ja bioenergia on fossiilkütustevaba ja keskkonnasäästliku majanduse poole liikumisel möödapääsmatud. Lisaks tuleks liidus tagada kohalik toidutootmine ja vajalike materjalide, näiteks liidus toodetud kestlikult hangitud loodusvarade stabiilne tarnimine. See hõlmab kasvusubstraadi oluliste kestlike ja ringlussevõetavate koostisosade tootmist liidus*. Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks *LULUCFi* sektoris CO₂ netoemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks. *Käesolevas määruses tuleks kehtestada sidumiseesmärgid LULUCFi sektoris ning asjakohased arvestuseeskirjad, sektori*

***meetmete tingimused ja eeskirjad tuleks
aga sätestada muudes seotud
seadusandlikes aktides.***

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Asendusmõju, mis saavutatakse põllumajandus- ja metsandustoorainete, eelkõige puidu ja puidupõhiste toodete kasutamiseга fossiilkütustel põhinevate toorainete asemel, kujutab endast sektori kliimakaitsealast panust ning kuulub sellisena arvestamisele ja tunnustamisele maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektori puhul.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 b (uus)

(4b) Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor on olnud oluline CO₂ siduja alates aruandeperioodi algusest 1990. aastal. Ainuüksi metsandus on sel ajavahemikul sidunud liidus ligikaudu 400 miljonit CO₂-ekvivalenttonni aastas.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

(5) Selleks et aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks **siduvad iga-aastased** netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealusel sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse

(5) Selleks et aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, **ning võtta arvesse viimaseid arenguid ja 2020. aasta säästva metsamajandamise põhimõtteid, milles leppisid 2020. aastal kokku Euroopa metsade kaitset käsitlev ministrite konverents ja FAO, ning kliimamuutuste täheldatud ja oodatavat mõju, millel on biomassi kasvu seisukohast otsustav tähtsus ja seetõttu CO₂/ha tootmise eesmärki kõnealusel ajavahemikul. Eesmärk 2030. aastaks peaks olema kooskõlas säästva metsamajandamisega, mis võimaldab metsadel pikas perspektiivis kohaneda kliimamuutustega, toetada tänu biomajandusele suure asendusmõju saavutamist, suurendada sidujate hulka ning luua süsinikdioksiidi**

muutuste kaudu.

säilitamise võimalusi toodetes.

Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu. **2030. aasta eesmärk tuleks läbi vaadata ning vajaduse korral tuleks eesmärki 2025. ja 2027. aastal kohandada.**

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppes võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppes võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Arvestades, et agro- ja metsaökosüsteemide süsiniku sidumise võime sõltub maa, metsade ja agrometsanduse säästvast majandamisest, mis on omamoodi kliimakaitse, sest säästev majandamine suurendab kliimamuutusele vastupanu võimet, on metsade säästev majandamine üks

vahenditest nende CO₂ sidumise suurendamiseks. Seda positiivset mõju saab võimendada, kui kasutada ära puistute CO₂ sidumise potentsiaal. Lisaks võib pika kasutusega puittoodete kasutamine tagada heitkoguste edasilükkamise.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise **kohustuslikud iga-aastased** eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida metoodika **muutmine** avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

Muudatusettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel, **võttes arvesse iga riigi konkreetseid asjaolusid ja mõjuhinnanguid**. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. **Komisjon peaks sihtotstarbeliselt toetama arvutamissüsteemide täiustamist ning** selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida **kasutatava** metoodika **täpsemaks muutmise ulatus** avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist,³³ esitati võimalus kombineerida põllumajanduses tekkivate muude kasvuhoonegaaside kui CO₂-heide maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori netosidumisega ning luua seega uue regulatsiooniga maakasutussektor. Selline kombineerimine võib suurendada koostoimet maakasutusel põhinevate leevendusmeetmete vahel ning võimaldada lõimitumat poliitika kujundamist ja rakendamist riigi ja liidu tasandil. **Selleks** tuleks tugevdada liikmesriikide kohustust esitada maakasutussektori kohta lõimitud leevenduskavad.

---

³³ COM(2020) 562 final.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist³³, esitati võimalus kombineerida põllumajanduses tekkivate muude kasvuhoonegaaside kui CO₂-heide maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori netosidumisega ning luua seega uue regulatsiooniga maakasutussektor. Selline kombineerimine võib suurendada koostoimet maakasutusel põhinevate leevendusmeetmete vahel ning võimaldada lõimitumat poliitika kujundamist ja rakendamist riigi ja liidu tasandil, **samuti pakkuda rohkem stiimuleid saavutada CO₂-heide vähendamise eesmärgid, tuginedes süsinikku siduvalle põllumajandusele ja CO₂ eemaldamisele. Arvestades nii põllumajandus- kui ka metsandussektori tundlikkust, samuti kasvuhoonegaaside looduslike CO₂ sidujate abil sidumise võimalikku pöörduvust, tuleks heitkoguste suhtelise kaalu ja sidumise arvutamise meetodite kasutuselevõtmist kaaluda pärast põhjalikku analüüsi, enne kui** tugevdada liikmesriikide kohustust esitada maakasutussektori kohta lõimitud leevenduskavad. **Lisaks peaksid vähendamiseesmärgid olema õiglased ja liikmesriikide jaoks teostatavad. Ühes sektoris tehtud edusammud ei tohiks kompenseerida väheseid edusamme teistes sektorites, seega ei tohiks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris tehtud edusammudega kompenseerida väheseid edusamme teistes sektorites.**

---

³³ COM(2020) 562 final.

Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) *Komisjon sedastas oma 17. septembri 2020. aasta teatises Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamise kohta, et 2030. aastaks seatud üldeesmärki suurendatud ulatuses on võimalik saavutada ainult juhul, kui oma panuse annavad kõik sektorid, pakkudes konkreetseid teostatavaid lahendusi, võttes arvesse oma jaotuslikku mõju ja mõju konkurentsivõimele eri sektorites. Sellega seoses tuleks leida tasakaal ühest küljest liikmesriikide poolt kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamiseks võetavate meetmete ning teisest küljest metsade tõhusa ja piisava kaitse vahel, tagades metsa ja mulla säästvama majandamise ning piisavas koguses kestlike ja kvaliteetsete saaduste kasvatamise.*

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7b) *Pidades silmas kliima jätkuvat halvenemist ja fossiilse CO₂ piiramatut vabanemist maa-aluste söe-, nafta- ja maagaasimaardlate kasutamise tõttu, tuleb põllumajandus- ja metsandussektori fookus kiiresti ümber suunata elatusvahendite säilitamisele maapiirkondades ning toiduainete tarnekindluse tagamisele liidus. Kõik jõupingutused peaksid olema suunatud sellele, et võimalikult lühikese aja jooksul lõpetada igal aastal 3 000 miljoni tonni fossiilse CO₂ õhku paiskamine söe, naftatoodete ja maagaasi põletamisel.*

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7c) Komisjon peaks kehtiva CO₂ ja muu kui CO₂ kasvuhooonegaaside aruandluse süsteemi ühele aruandlussüsteemile tuginedes läbi vaatama enne selles valdkonnas uue seadusandliku ettepaneku esitamist. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta erinevust lühikese olelusringiga gaaside (nt metaan) ja pika olelusringiga gaaside (nt süsinik) vahel, mis säilivad atmosfääris rohkem kui 1000 aastat. Samuti tuleks aruandlusraamistiku puhul võtta arvesse bioloogilist päritolu metaani heite tsüklilist iseloomu ja seda, kuidas see erineb kaevandatud fossiilsest metaanist.

Selgitus

Metaan on lühikese olelusringiga gaas, mille mõju globaalsele soojenemisele on CO₂-st erinev. Lisaks on käimas teaduslikud arutelud bioloogilist päritolu metaani mõju kohta globaalsele temperatuurile. Seega nõuab uus ulatus komisjoni analüüsi bioloogilist päritolu metaani ja fossiilset päritolu metaani erinevuste ning nende tegeliku mõju kohta globaalsele soojenemisele.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Maakasutussektoris on potentsiaal **muutuda** 2035. aastaks **kulutõhusal viisil kiiresti kliimanetraalseks** ning seejärel võimaldada siduda kasvuhooonegaase rohkem kui tekib nende heidet. Ühine kohustus saavutada ELi tasandil 2035. aastaks maakasutussektoris kliimanetraalsus võib pakkuda vajalikku

(8) Maakasutussektoris on potentsiaal **liikuda süsinikdioksiidi sidumise abil** 2035. aastaks **süsinikuneutraalsuse poole** ning seejärel võimaldada **lühikeses ja pikas perspektiivis** siduda kasvuhooonegaase rohkem kui tekib nende heidet. **LULUCFi sektori kasvuhooonegaaside sidumise ja**

planeerimiskindlust, et edendada maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhoonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda see sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide. Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, **millega** iga liikmesriik **aitab** kõige paremini kaasa ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus. Nende kavade alusel peaks komisjon **pakkuma välja riiklikud eesmärgid, millega tagatakse**, et maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂-**heide** on **2035.** aastaks vähemalt tasakaalus. **Erinevalt ELi tasandi eesmärgist saavutada 2035. aastaks maakasutussektori kliimaneutraalsus, on sellised riiklikud eesmärgid iga liikmesriigi suhtes siduvad ja täitmisele pööratavad.**

heitkoguste ning põllumajanduse heitkoguste koondamine ühtsesse arvestussüsteemi vastavalt aruandlust käsitlevatele valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunistele pärast positiivse tulemusega mõjuhinnangu läbiviimist võiks lihtsustada kasvuhoonegaaside arvestamist ja muuta see tõhusamaks. Ühine kohustus, **milles liikmesriikide panuse puhul võetakse arvesse tõhusaid paindlikkusmeetmeid ja liikmesriikide territooriumide eripära,** saavutada ELi tasandil 2035. aastaks maakasutussektoris kliimaneutraalsus võib pakkuda vajalikku planeerimiskindlust, et edendada maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhoonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda see sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide, **tagades samas metsade tõhusa ja piisava kaitse, metsa ja mulla säästva majandamise ning kestlike ja kvaliteetsete toorainete piisavas koguses kasvatamise, võttes arvesse liidu mullastrateegiat ning meetmeid maa kaitsmiseks mulla katmise, linnastumise ja valglinnastumise eest.** Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama **iga sektori kohta** asjakohaseid meetmeid, **välisdamaks, et suurema süsiniku sidumise määraga metsanduses kaasneb tagasihoidlikum eesmärkide täitmise määr teistes sektorites, seejuures aitab** iga liikmesriik **nende meetmetega** kõige paremini kaasa ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus.

Nende kavade alusel **ja võttes arvesse kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu järeldusi**, peaks komisjon **hindama 2035. aasta kliimaneutraalsuse eesmärki maakasutussektoris, arvestades ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmäärke, liidu biomajandust ja fossiilkütuste asendamist. Sellest hoolimata peaks liidu põllumajanduse esimeseks eesmärgiks jääma kvaliteetsete ja kestlike toodete tootmine. Seejärel peaks komisjon tegema ettepanekud riiklike ja üleliiduliste meetmete kohta, mis on suunatud 2035. aastaks kasvuhoonegaaside heiteneutraalsuse saavutamisele, mis tähendab, et** maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂ **heide on selleks aastaks vähemalt tasakaalus ja proportsionaalne. Selle eesmärgi saavutamisse panustamine tuleks sektorite ja liikmesriikide vahel õiglaselt jaotada. Komisjon peaks uurima kliimapoliitika soovimatut mõju keskkonnale, bioloogilisele mitmekesisusele ja toiduainete tootmise suutlikkusele, samuti sotsiaalset mõju ja mõju maahoolajate, metsandusettevõtjate, põllumajandustootjate ja nendega seotud ettevõtjate sissetulekule, et võimaldada liidu eesmärkide tasakaalustatud saavutamist.**

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määrus (EL)
nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018,
lk 1).

Parlamendi ja nõukogu määrus (EL)
nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018,
lk 1).

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Metsad pakuvad tähtsaid hüvesid seoses bioloogilise mitmekesisuse, pinnase stabiliseerimise, õhu ja vee puhastamise ning süsiniku sidumise ja säilitamisega, samuti võivad metsad võimaldada pika kasutuseaga puittoodetega varustamist. Samas on metsade olemus ja funktsioon liidu piires väga erinev: näiteks on põhjas valdavam puidutootmine ja lõunas üks prioriteete mullakaitse ning muud spetsiifilised multifunktsionaalsed metsatüübid (Vahemere piirkonna mets või dehesa) nõuavad sageli erilist kaitset ja ökoloogilisi meetmeid, vajades CO₂ sidumiseks pikki ajavahemikke. Sellised Vahemere piirkonna metsad on kliimamuutuste suhtes haavatavamad otsese mõju, näiteks põua või temperatuurist tingitud metsade hävimise või kuivenemise tõttu. Sellega seoses tuleks ühe vahendina, mida on vaja liidu metsade vastupanuvõime suurendamiseks, kasutada kuivusindeksit.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) Põllumajandus- ja metsandussektori panust fossiilkütustel põhinevate energiaallikate asendamisse, mis saavutatakse taastuvate toorainete, eelkõige puidu ja puidupõhiste toodete

*kasutamise*ga fossiilkütustel põhinevate toorainete asemel, tuleks tunnustada, sest see aitab kaasa ka kliimakaitsele. Samal ajal on tähtis soodustada aktiivset säästvat metsamajandamist ning põllumajandustoodetega ja põllumajanduslike kõrvalsaadustega varustamist, et edendada biomajandust (nt asendades fossiilkütustel põhinevad toorained taastuvate toorainetega), ühtlasi optimeerida süsiniku sidumist.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad otsesest stiimulit säilitada oma maal ja metsades rohkem süsinikku. Kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid **parandavad** kliimamuutuste **leevendamist** biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. **Seega tuleks** lisaks puittoodetele kasutusele võtta **uued** CO₂ säilitamise toodete **kategooriad**. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.

Muudatusettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad otsesest stiimulit säilitada oma maal ja metsades rohkem süsinikku, **samal ajal pakub see muid ühiskondlikke hüvesid ning kaitseb bioloogilist mitmekesisust**. Kuni 2030. aastani **ja edaspidi** tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. **Rahalised stiimulid peaksid tulema avaliku või erasektori vahenditest ja premeerima maahooldajaid majandamistavade, tegelikult seotud süsiniku koguse või atmosfäärist rohkemal määral süsiniku sidumise eest. Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja teiste liidu programmide (LIFE, ühtekuuluvusfond, „Euroopa Horisont“, taaste- ja vastupidavusrahastu ning õiglase ülemineku fond) alusel eraldatavate avaliku sektori vahenditega saab juba toetada süsiniku sidumist ja elurikkust soodustavaid metsa ja põllumajandusmaa majandamise viise, ning neid vahendeid tuleks suurendada. ÜPPga seotud rahastamine peaks siiski**

jääma suunatud peamiselt toiduainete tootmisele ja toiduga kindlustatuse tagamisele liidus. 2022. aastal peaks komisjon esitama õigusraamistiku, millel on selge finantsraamistik ja arvestuseeskirjad ning mille väljatöötamisel on võetud arvesse turuvajadusi. Uued ärimudelid peaksid olema vabatahtlikud ning põhinema selgetel ja jõustatavatel eeskirjadel, mis hõlmavad kvaliteedisertifikaate, mis vastavad sellistele kriteeriumidele, nagu täiendavus, püsivus, topeltarvestamise vältimine, kestlikkus ja ehtsus, et oleks tagatud usaldusväärsus ja välistatud pettustega seotud maksete tegemise võimalus. Arvestamine peaks olema kooskõlas Pariisi kokkuleppe artikliga 6 ja 2021. aasta Glasgow tippkohtumise tulemustega, et vältida topeltarvestamist ning tõhustada süsiniku sidumise usaldusväärse ja ühtlustatud üldarvestuse väljatöötamist. Kõik süsinikku siduvat põllumajandust käsitlevad komisjoni ettepanekud peaksid põhinema kindlatel eelretsenseeritud teadustulemustel, mis käsitlevad komponentide tõhusust süsiniku sidumisel ja säilitamisel või kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid leevendavad kliimamuutuste mõju ring- ja kestlikus biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise ja fossiilsete toorainete asendamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. Lisaks puittoodetele tuleks kasutusele võtta uus CO₂ säilitamise toodete kategooria, mis hõlmab asjakohaseid bioressursipõhiseid ja innovaatilisi tooteid, sealhulgas kõrvalsaadustest ja jääkidest valmistatud tooted, kui süsinikdioksiidi sidumise mõju on teaduslikult tõestatud, tõeline ja tõendatav, ning arendada bioenergiat süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiate abil. Komisjon peaks hindama ka CO₂ säilitamise toodete

asenduspotentsiaali. Biomassi kestlik kasutamine ja suurenenud nõudlus taastuvatest ressursidest toodetud toodete järgi eeldavad säästlikku metsamajandamist. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist, **koos stiimulitega elurikkust soodustavate lähenemisviiside rakendamiseks.** Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Selleks et tagada liidu põllumajandustootjatele vajalik rahaline toetus, peaksid liikmesriigid asjaomaste riiklike strateegiakavade väljatöötamisel vastavalt 2023.–2027. aasta ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) õigusraamistikule, mille kohaselt peavad liikmesriigid kindlaks määrama strateegiakavadega ette nähtud toetuse, mida rahastatakse EAGF ja EAFRD vahenditest, sätestama kindlad eesmärgid ja konkreetsed meetmed, mis tagavad kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise. See tähendab, et tuleb luua selge seos LULUCFi eesmärkide ja märkimisväärsete ÜPP rahaliste stiimulite vahel ning töötada iga liikmesriigi põllumajandustootjate jaoks välja vajaduspõhised lahendused, mille hulgast nad saavad valida enda jaoks kõige sobivama: alates ökokavadest ja maaelu arendamiseks ettenähtud põllumajanduse keskkonnameetmetest või -investeeringutest kuni põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva

Euroopa innovatsioonipartnerluseni, samuti põllumajandusettevõtete nõustamisteenuste kasutamiseks ettenähtud toetused. Pikas perspektiivis piisavate rahaliste stiimulite väljatöötamiseks ja alalhoidmiseks tuleb finantsinstrumentide ja avaliku sektori vahendite, näiteks programmi LIFE ja programmi „Euroopa horisont“ kaudu ette näha täiendavad eelarveread. Komisjon, liikmesriigid ja pädevad riiklikud asutused peaksid ette nägema sihtotstarbelised eelarvevahendid, et rahastada uute CO₂ heite vähendamise ja kliimamuutuste leevendamise tehnoloogiatega seotud taristut ja sellesse investeerida, sealhulgas nägema ette sihtotstarbelised rahalised vahendid väikeste ja keskmise suurusega põllumajandustootjate ning metsaomanike toetamiseks. Liit ja liikmesriikide pädevad asutused peaksid tegema tihedat koostööd asjaomaste sidusrühmadega, et kujundada välja soodne keskkond ja võtta kasutusele piisavad rahalise toetuse mehhanismid süsinikuneutraalsusele üleminekuks.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10b) Kooskõlas liidu eesmärgiga vähendada 2050. aastaks maahõive määra nullini, tuleks vältida loodus- ja põllumajandusmaa teisendamist hoonestatud aladeks. Seetõttu peaksid liikmesriigid integreerima oma maakasutuskavadesse meetmed, mis on suunatud linnastumisest tuleneva maahõive kompenseerimisele.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10c) Säästval metsamajandamisel on selgeid eeliseid, kuna võimaldab CO₂ sidumisega seotud eesmärkide ulatuslikumat saavutamist tänu CO₂ suuremale sidumisele, looduslike häiringute vältimisele ja suuremale bioloogilisele mitmekesisusele.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma teatav paindlikkus, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnaalase terviklikkuse põhimõtet.

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära, **mis on tingitud looduslikest häiringutest, majanduse volatiilsusest ja ühiskondlikest või sotsiaalsetest muutustest**, ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide **kulutõhusaks** saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma teatav paindlikkus **maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori ning jõupingutuse jagamise määruse vahel**, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnaalase terviklikkuse põhimõtet.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12**

Komisjoni ettepanek

(12) ***Praeguste arvestuseeskirjade kohaldamise lõpetamine pärast 2025. aastat tekitab vajaduse*** alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või kliimamuutustest tingitud ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris. Looduslike häiringutega seotud paindlikkuse mehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammendanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud asjakohased meetmed, et vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes, ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13**

Komisjoni ettepanek

(13) Koos kasvuhoonegaaside sidumist käsitlevate kohustuslike ***riiklike igaaastaste*** eesmärkide kehtestamisega, mis põhinevad alates 2026. aastast teatatud kasvuhoonegaaside heitel ja sidumisel, tuleks sätestada eesmärkide täitmise eeskirjad. Määruses (EL) 2018/842 sätestatud põhimõtteid tuleks kohaldada mutatis mutandis, kusjuures mittetäitmise eest määratav karistus arvutatakse järgmiselt: ***108*** % erinevusest määratud eesmärgi ja ***asjaomasel*** aastal teatatud netosidumise vahel lisatakse ***liikmesriigi järgmisel aastal*** esitatud kasvuhoonegaaside ***heite*** näitajale.

Muudatusettepanek

(12) ***Komisjon peaks uurima vajadust*** alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või kliimamuutustest tingitud ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris. ***Järjest sagedamini esinevate*** looduslike häiringutega seotud paindlikkuse mehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammendanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud asjakohased meetmed, et vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes, ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

Muudatusettepanek

(13) Koos kasvuhoonegaaside sidumist käsitlevate kohustuslike ***2030. aasta*** eesmärkide kehtestamisega, mis põhinevad alates 2026. aastast teatatud kasvuhoonegaaside heitel ja sidumisel, tuleks sätestada eesmärkide täitmise eeskirjad. Määruses (EL) 2018/842 sätestatud põhimõtteid tuleks kohaldada mutatis mutandis, kusjuures mittetäitmise eest määratav karistus arvutatakse järgmiselt: ***103*** % erinevusest määratud eesmärgi ja ***2030.*** aastal teatatud netosidumise vahel lisatakse ***2030. aasta järgsel täitmisperioodil*** esitatud kasvuhoonegaaside ***sidumise*** näitajale.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Ambitsioonikate eesmärkide saavutamine taastuvenergia osakaalu kahekordistamiseks liidus nõuab kõigi taastuvenergia tehnoloogialahenduste äärmiselt dünaamilist laiemat kasutuselevõttu ja eelkõige biogeensete energiaallikate ulatuslikumat kasutamist. Biogeensed energiaallikad, iseäranis puit, annavad taastuvenergia portfelli suurima panuse (60 % taastuvenergiast ELi 27-s liikmesriigis pärineb bioenergiast ja 80 % bioenergiast saadakse puidust) ning see jääb nii ka tulevikus, et saavutada taastuvenergia eesmärgid.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) Selleks et kehtestada liikmesriikide jaoks kasvuhoonegaaside netosidumise **eesmärgid** ajavahemikuks 2026–2030, peaks komisjon tegema põhjaliku läbivaatamise, et kontrollida kasvuhoonegaaside inventuuri 2021., 2022. ja 2023. aasta andmeid. **Selleks tuleks 2025. aastal teha põhjalik läbivaatamine lisaks põhjalikele läbivaatamistele, mida komisjon peab tegema 2027. ja 2032. aastal kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 38.**

(15) Selleks et kehtestada liikmesriikide jaoks kasvuhoonegaaside netosidumise **lineaarne trajektoor** ajavahemikuks 2026–2030, peaks komisjon tegema põhjaliku läbivaatamise, et kontrollida kasvuhoonegaaside inventuuri 2021., 2022. ja 2023. aasta andmeid. **2025., 2027. ja 2032. aastal tuleks teha põhjalik läbivaatamine, et vaadata läbi 2030. aastaks seatud eesmärk, 2035. aastaks seatud kliimanetraalsuse eesmärk ja Pariisi kokkuleppega 2050. aastaks võetud kohustuse saavutamise üldine trajektoor ning seda kohandada, välistades negatiivse mõju varustuskindlusele, toiduga kindlustatusele, biomajandusele ja bioloogilisele mitmekesisusele ning väljatõrjumisefekti.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...]

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL)

Muudatusettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni teatistega, mis käsitlevad ELi **ajakohastatud biomajanduse strateegiat**, **ELi** elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...]

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL)

2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Käesoleva määruse rakendamisel tuleks arvesse võtta ELi toimimise lepingu artiklit 349, milles tunnistatakse äärepoolseimate piirkondade erilist haavatavust, mis tuleneb nende kaugusest mandripiirkondadest, saarelisest asendist, väikesest pindalast, keerulisest topograafiast ja ilmastikust ning majanduslikust sõltuvusest mõnest tootest, mis piirab olulisel määral nende arengut ja tekitab märkimisväärsed lisakulusid paljudes valdkondades, eriti transpordisektoris. Liidu tasandil kasvuhoonegaaside vähendamiseks tehtavaid jõupingutusi ja seatud eesmärged tuleb selle keerulise olukorraga kohandada, tasakaalustades keskkonnaeesmärged nende piirkondade suurte sotsiaalsete kuludega.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 Määrus (EL) 2018/841 Artikkel 1 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) liikmesriikide *eesmärged* kasvuhoonegaaside netosidumiseks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris ajavahemikul 2026–2030;

d) liikmesriikide *lineaarsete trajektoore* kasvuhoonegaaside netosidumiseks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris ajavahemikul 2026–2030;

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 2 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) CO₂ säilitamise tooted;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud alates 2031. aastast liikmesriikide territooriumil lõike 2 punktides a–j loetletud maakategoriates ja järgmistes sektorites:

3. Käesolevat määrust kohaldatakse *teises lõigus sätestatud nõuete kohaselt* ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud alates 2031. aastast liikmesriikide territooriumil lõike 2 punktides a–j loetletud maakategoriates ja järgmistes sektorites:

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 3 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

j) *muu.*“

välja jäetud

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 2 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Enne 2025. aastat teeb komisjon järgmist:

- a) hindab põllumajandusliku metaaniheite ulatust ja avaldab, kuidas sellist heidet vähendada;*
- b) hindab bioloogilist päritolu metaani ja fossiilse metaani heite allikate ja olelusringide erinevust;*
- c) esitab metaani arvutamise mudeli, mis kooskõlas Pariisi kokkuleppega põhineb globaalsele soojenemisele avalduval netomõjul, mitte heitkogustel, mis ei arvesta metaani tsükliliste heitkoguste vähenemise jahutavat mõju;*
- d) kaalub metaani tõhususe indeksi väljatöötamist, mis võrdleks toodetud metaani kilogramme toodanguühiku kohta eri põllumajandustoodete lõikes;*
- e) viib läbi käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 sätestatud kohaldamisala mõjuhindangu seoses ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide, liidu biomajanduse ja fossiilkütuste asendamise, sealhulgas liikmesriikide ja põllumajandustootjate tasandil, et tuvastada haldusnõuetega seotud tagajärjed, tehtavate jõupingutuste maksumus ja tõenäoline mõju stiimulitest saadavale tulule ning määrata kindlaks konkreetsed sätted, juhtimine ja vastuvõetavad eesmärgid.*

Liikmesriigid tagavad asjakohaste poliitiliste meetmetega sektoritevahelise õiglase jaotumise. Komisjon kehtestab liikmesriikide vahel õiglase ja teostatava jaotuse ning analüüsib riiklikke meetmeid, välistades negatiivse mõju varustuskindlusele, toiduga kindlustatusele, biomajandusele ja

bioloogilisele mitmekesisusele ning väljatõrjumisefekti.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.

Muudatusettepanek

Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel **ning vaadatakse läbi kooskõlas artikli 4 lõikega 4a.**

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.

Muudatusettepanek

Käesolevas määruses sätestatakse LULUCFi sektori sidumiseesmärgid, sealhulgas täpsed eeskirjad ja kriteeriumid kasvuhoonegaaside heite ja sidumise arvestamiseks kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunistega.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Iga liikmesriik tagab, et artiklites 12, 13 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes ei ületa tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates **igal aastal** ajavahemikul 2026–2030 kasvuhoonegaaside heite ja sidumise **aastane** summa piirmäära, mis on kehtestatud lineaarse trajektooriga, mis lõpeb 2030. aastal asjaomase liikmesriigi jaoks IIa lisas sätestatud eesmärgi juures. Liikmesriigi lineaarne trajektoor algab 2022. aastal.

Muudatusettepanek

Iga liikmesriik tagab, et artiklites 12, 13 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes **ja olemasolevaid arvestusmeetodeid kasutades** ei ületa tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates ajavahemikul 2026–2030 kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa piirmäära, mis on kehtestatud lineaarse trajektooriga, mis lõpeb 2030. aastal asjaomase liikmesriigi jaoks IIa lisas sätestatud eesmärgi juures. Liikmesriigi lineaarne trajektoor algab 2022. aastal.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise **lineaarsel trajektooriga põhinevad iga-aastased eesmärgid iga aasta kohta** ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektooriga põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele IIa lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud. Liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise meetod sätestatakse nendes rakendusaktides. Kõnealuste

Muudatusettepanek

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise **lineaarne trajektoor** ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektooriga põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele IIa lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud. Liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise meetod sätestatakse nendes rakendusaktides. Kõnealuste rakendusaktide kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad

rakendusaktide kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Asjaomased liidu institutsioonid ja liikmesriigid võtavad vastavalt liidu ja riiklikul tasandil vajalikud meetmed, et jätkuvalt suurendada CO₂ sidumist LULUCFi sektoris pärast 2031. aastat, eesmärgiga edendada Pariisi kokkuleppe artikli 5 lõike 1 rakendamist ja tagada, et looduslikud CO₂ sidujad aitavad vastavalt määrusele (EL) 2021/1119 pikas perspektiivis kestlikult ja prognoositavalt saavutada liidu eesmärki jõuda hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalsuseni.

Arvestades määruses (EL) 2021/1119 sätestatud nii kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuannetega kui ka liidu KHG eelarvega ning võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik esitab määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõike 2 kohaselt 30. juuniks 2024, esitab komisjon 1. jaanuariks 2025 käesoleva määruse muutmise ettepaneku, et kehtestada liidu ja liikmesriikide kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärgid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris vähemalt 2035., 2040., 2045. ja 2050. aastaks.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides **a–j** loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhoonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini **ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused**. Liit ja liikmesriigid võtavad **vajalikke meetmeid**, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt saavutada.

Muudatusettepanek

Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides **a–i** loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhoonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini. Liit ja liikmesriigid võtavad **vajalikud õiglased ja proportsionaalsed meetmed**, et võimaldada 2035. aastaks seatud **netonullheite** eesmärk ühiselt saavutada, **tagades samal ajal ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamise, seades esikohale fossiilkütuste asendamise ning heitmete vähendamise ja sidumise vahelise tasakaalu leidmise**.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, **ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse**.“

Muudatusettepanek

Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, **järgmist**:

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 2 – punktid a–e (uus)

- a) viib läbi 2035. aasta kasvuhoonegaaside netonullheite eesmärgi mõjuhindamise seoses ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide, liidu biomajanduse ja fossiilkütuste asendamisega;
- b) teeb käesoleva lõigu punktis a osutatud mõjuhindamise põhjal ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse ja sellise poliitika kujundamiseks, mis stimuleeriks võrdset ja tasakaalustatult heitmete sidumist ja vähendamist ning tagaks kõikide artikli 2 lõike 3 punktides a–i osutatud sektorite panustamise, et liikuda eesmärgi poole saavutada ühiselt 2035. aastaks seatud netonullheite eesmärk;
- c) selleks et tagada õiglane, teostatav ja proportsionaalne jaotamine liikmesriikide vahel, hindab komisjon mõjuhindamisele tuginedes, kas on võimalik kehtestada paindlikkusmeetmeid, mis võimaldavad saastekvootide ülekandmist liikmesriikide vahel, võttes arvesse liikmesriikide põllumajandustootmise ja metsanduse eripärasid;
- d) võtab süsinikusertifikaatidega kauplemise süsteemi raames kasutusele õiglase, turupõhise ja vabatahtliku hüvitismehhanismi, millega propageeritakse kvaliteetseid süsinikusertifikaate, mis vastavad sellistele kriteeriumidele, nagu täiendavus, püsivus, topeltarvestamise vältimine, kestlikkus ja ehtsus, et stimuleerida paremaid maamajandamistavasid, eesmärgiga suurendada süsiniku sidumist;
- e) jälgib maakasutuse muutust ja sidumisvõime vähenemist, mis tuleneb eelkõige linnapiirkondade laienemisest ning maa kasutamisest transpordirajatiste ja muu taristu jaoks, mis ei ole seotud

artikli 2 lõikes 3 osutatud sektoritega, ning tagab, et maakasutuse muutuse tagajärgi arvutatakse teisiti kui artikli 2 lõikes 3 osutatud sektorite puhul.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Artikli 4 lõigetes 3 ja 4 sätestatud eesmärgid vaadatakse läbi 2025., 2027. ja 2032. aastal ning neid kohandatakse, juhul kui tuvastatakse negatiivne mõju ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkidele, liidu biomajandusele või fossiilsete kütuste asendamisele.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid tagavad, et CO₂ sidumine atmosfäärist on optimaalselt kavandatud selleks, et hoida puistuid kliimateadliku ja säästva majandamise abil suure kasvupotentsiaaliga eas, sest kliimateadlik metsamajandamine ja kasvu suurendavad meetmed aitavad CO₂ sidumisele aktiivselt kaasa.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades **uusi** CO₂ säilitamise **toodete**, sh **puittoodete kategooriaid, millel** on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste **rühma** suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.“

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab **[3 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva]** kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades **uue kategooria, mis hõlmab** CO₂ säilitamise **tooteid**, sh **asjakohaseid bioressursipõhiseid tooteid, mille süsinikdioksiidi sidumise mõju on teaduslikult tõestatud, tõeline ja tõendatav, ning täpsed arvutusmeetodid, et tagada usaldusväärsus ja hoida ära pettused, hinnates terviklikult nende toodete olelusringi, sh kõrvalsaaduste ja jääkide potentsiaali, ning kaasates bioenergia CO₂ kogumise, säilitamise ja kasutamise tehnoloogiad CO₂ säilitamise toodetesse**, võttes aluseks **teaduslikud tõendid ja** valitsustevahelise kliimamuutuste **paneeli** suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Lisaks arvutab komisjon teaduslikele tõenditele tuginedes välja CO₂ säilitamise toodete asendusmõju. Juhul kui valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunised on kättesaadavad, tuleb ka neid arvesse võtta.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 – alapunkt a

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

(a) lõige 3 **jätakse välja;**

Muudatusettepanek

(a) Lõige 3 **asendatakse järgmisega:**
„3. Liikmesriik võib ulatuses, milles ajavahemikul 2021–2025 ületab kogusidumine liikmesriigis koguheidet, ja olles sellest lahutanud määruse (EL) 2018/842 artikli 7 alusel arvesse võetud koguse või käesoleva artikli lõike 2 kohaselt teisele liikmesriigile loovutatud koguse, ülejäänud sidumiskoguse ajavahemikku 2026–2030 üle kanda.“

Selgitus

Liikmesriikidel peaks olema võimalus kasutada paindlikkusmeetmeid iga-aastaste kõikumiste tõttu, mida põhjustavad looduses toimuvad muutused ning muutuv nõudlus majanduses ja ühiskonnas. Sellepärast on tähtis lõige 3 kehtivas seadusandluses praeguses sõnastuses alles jätta.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvatud looduslike häiringute **mõju** kohta, et nad võiksid saada kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, mida arvestatakse heitena võrreldes nende metsa heite võrdlustasemega, kuni VII lisa ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud, teiste liikmesriikide poolt kasutamata

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvatud looduslike häiringute, **äärmuslike ilmastikutingimuste ja kliimamõju** kohta, **mis võib takistada looduslike sidujate hulga suurenemist**, et nad võiksid saada kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, mida arvestatakse heitena võrreldes nende metsa heite võrdlustasemega, kuni VII lisa

kompensatsiooni kogusumma ulatuses. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.“

ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud, teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.“

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13a – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) heide, mis tuleneb metsamaa varasemast muutmisest muuks maakasutuskategooriaks, mis toimus hiljemalt 31. detsembril 2017;

Muudatusettepanek

b) heide, mis tuleneb metsamaa **või märgalade** varasemast muutmisest muuks maakasutuskategooriaks, mis toimus hiljemalt 31. detsembril 2017;

Selgitus

Paljudes liikmesriikides leidub rohkelt turbaaladel kasvavat metsa, mis tuleks kaasata järelmõju tõttu, millega kaasneb netoheide.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13c – lõik 1 – sissejuhataav osa

Komisjoni ettepanek

Kui liikmesriigis ületab läbivaadatud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine 2032. aastal selle liikmesriigi **mis tahes** aasta eesmärki **ajavahemiku 2026–2030 jooksul**, võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid, kohaldatakse järgmist meetet:

Muudatusettepanek

Kui liikmesriigis ületab läbivaadatud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine 2032. aastal selle liikmesriigi **2030.** aasta eesmärki, võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid, kohaldatakse järgmist meetet:

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 13c – lõik 1

Komisjoni ettepanek

kooskõlas artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega lisatakse kasvuhoonegaaside heite näitajale, mille liikmesriik järgmisel aastal esitab, summa, mis võrdub sihttasel ületava kasvuhoonegaaside netoheitega CO₂-ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,08.

Muudatusettepanek

kooskõlas artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega lisatakse kasvuhoonegaaside heite näitajale, mille liikmesriik järgmisel aastal esitab, summa, mis võrdub sihttasel ületava kasvuhoonegaaside netoheitega CO₂-ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,03.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) **kompromissidega** seotud poliitika ja meetmed;

Muudatusettepanek

a) **ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide, liidu biomajanduse või fossiilsete kütuste asendamise kohaste võimalike kompromissidega** seotud poliitika ja meetmed;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 14 – lõige 1 – lõik 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) **kliimamuutuste leevendamise ja biomajanduse arendamise vaheline koostoime, sealhulgas hinnangud kasvuhoonegaaside heite vähenemise kohta, mis on seotud süsiniku- ja fossiilkütustemahukate materjalide**

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 17 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast [...] Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas annab vajaduse korral hinnangu artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõjule, ning käesoleva määruse panuse kohta 2030. aastaks seatud liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise üldeesmärgi täitmisel ning panuse kohta Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, eelkõige seoses vajadusega täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, *pidades silmas* vajalikku suuremat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus.

Muudatusettepanek

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast [...] Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas annab vajaduse korral hinnangu artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõjule, ning käesoleva määruse panuse kohta 2030. aastaks seatud liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise üldeesmärgi täitmisel ning panuse kohta Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, eelkõige seoses vajadusega täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, *võttes eelkõige arvesse tulevase edusamme seire, andmekogumise ja aruandlussüsteemi vallas ning vajalikku suuremat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus. Aruandes võetakse arvesse parimaid olemasolevaid ja uusimaid teaduslikke tõendeid, kaasa arvatud IPCC, IPBESi ja määruse (EL) 2021/119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu uusimaid aruandeid. Lisaks hindab komisjon 2025., 2027. ja 2032. aastal käesoleva määruse artikli 4 lõike 4a kohaselt käesoleva määruse artikli 4 lõigetes 3 ja 4 sätestatud eesmärkide suunas tehtud edusamme.*

Pärast aruande esitamist ning artikli 4 lõikes 4a osutatud läbivaatamiste ja mõjuhinnangu lõpuleviimist esitab komisjon seadusandliku ettepaneku, kui ta peab seda asjakohaseks. Kõnealuse

ettepanekuga kehtestatakse juhtimissüsteem, et saavutada artikli 4 lõikes 4 sätestatud 2035. aasta kliimaneutraalsuse eesmärk, pidades silmas kasvuhooonegaaside heite vähendamise ja sidumise vajalikku suurendamist liidus.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 4 – punkt a – alapunkt 1 – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

„liikmesriigi kohustused ja riiklikud eesmärgid seoses kasvuhooonegaaside netosidumisega vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõigetele 1 ja 2 ning tema panuste eesmärk, et saavutada liidu eesmärk vähendada kasvuhooonegaaside netoheide 2035. aastaks nullini ja *seejärel saavutada negatiivne heide* vastavalt kõnealuse määruse artikli 4 lõikele 4;“.

Muudatusettepanek

„liikmesriigi kohustused ja riiklikud eesmärgid seoses kasvuhooonegaaside netosidumisega vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõigetele 1 ja 2 ning tema panuste eesmärk, et saavutada liidu eesmärk vähendada kasvuhooonegaaside netoheide 2035. aastaks nullini ja *järgida Pariisi kokkuleppe 2050. aasta kohustuse üldist trajektoori* vastavalt kõnealuse määruse artikli 4 lõikele 4;“.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikli 2 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 16 – lõik 1

Kehtiv tekst

Kuna metaanil on suur üleilmse soojendamise potentsiaal ja metaan püsib atmosfääris suhteliselt lühikest aega, analüüsib komisjon, kuidas mõjub metaaniheite lühikese ja keskpika mõju vähendamise poliitika ja meetmete

Muudatusettepanek

(2a) Artikli 16 lõige 1 asendatakse järgmisega:

Kuna metaanil on suur üleilmse soojendamise potentsiaal ja metaan püsib atmosfääris suhteliselt lühikest aega, analüüsib komisjon, kuidas mõjub metaaniheite lühikese ja keskpika mõju vähendamise poliitika ja meetmete

rakendamine liidu kasvuhoonegaaside heitele. Võttes asjakohaselt arvesse ringmajanduse eesmäärke, kaalub komisjon poliitikavalikuid metaaniheite kiireks vähendamiseks ning esitab liidu strateegiakava metaani kohta, mis moodustab artiklis 15 osutatud liidu pikaajalise strateegia lahutamatu osa.

rakendamine liidu kasvuhoonegaaside heitele. Võttes asjakohaselt arvesse ringmajanduse eesmäärke, kaalub komisjon poliitikavalikuid metaaniheite kiireks vähendamiseks ning esitab liidu strateegiakava metaani kohta, mis moodustab artiklis 15 osutatud liidu pikaajalise strateegia lahutamatu osa.

Komisjon vaatab läbi metaani praeguse arvestussüsteemi, et hinnata biogeense ja fossiilse metaani heite allikate ja tsüklite erinevust ning kajastada täpselt nende globaalse soojendamise potentsiaali, võttes arvesse olelusringi jooksul tekkivaid heitkoguseid ja sidumisega seotud mõju.“;

(32018R1999)

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a

Määrus (EL) 2018/1999

Artikkel 38 – lõige 1a

Komisjoni ettepanek

Komisjon vaatab 2025. aastal põhjalikult läbi liikmesriikide poolt käesoleva määruse artikli 26 lõike 4 kohaselt esitatud riiklikud inventuuriandmed, et määrata kindlaks liikmesriikide kasvuhoonegaaside netoheite vähendamise ***iga-aastased*** eesmärgid vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõikele 3 ning liikmesriikidele ***aastaks*** eraldatud heitkogused vastavalt määruse (EL) 2018/842 artikli 4 lõikele 3. “;

Muudatusettepanek

Komisjon vaatab 2025. aastal põhjalikult läbi liikmesriikide poolt käesoleva määruse artikli 26 lõike 4 kohaselt esitatud riiklikud inventuuriandmed, et ***hinnata määruse (EL) 2018/842 artikli 4 lõikes 3 sätestatud eesmärki kooskõlas sama määruse artikli 4 lõikega 4a*** ja määrata kindlaks liikmesriikide kasvuhoonegaaside netoheite vähendamise eesmärgid vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõikele 3 ning liikmesriikidele eraldatud heitkogused vastavalt määruse (EL) 2018/842 artikli 4 lõikele 3;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – lõik 1

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste **rühma** 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.

Kasvuhoonegaaside inventuuri aluseks **on** elektroonilised andmebaasid ja geoinfosüsteemid ning **need hõlmavad** järgmist:

Muudatusettepanek

Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste **paneeli** 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. **Liikmesriike ergutatakse tääustama** kasvuhoonegaaside inventuuri, **et selle** aluseks **oleksid** elektroonilised andmebaasid ja geoinfosüsteemid ning **see hõlmaks** järgmist:

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – lõik 1

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Alates 2026. aastast **kohaldavad** liikmesriigid kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis c, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktides d ja e, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimariskiga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis f, **3. määramistasandi meetodit kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.**

Muudatusettepanek

Alates 2026. aastast **seavad** liikmesriigid **eesmärgiks kohaldada 3. määramistasandi meetodit kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta** kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis c, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktides d ja e, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimariskiga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis f.

Komisjon tagab geoinfosüsteemi ruumiandmete kogumise ja analüüsimise liidu tasandil koostöös

Euroopa Keskkonnaameti, kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu, komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse ja muude asutuste ning Maa seire Euroopa programmiga Copernicus ja nendelt saadud andmeid kasutades ning abistab liikmesriike 3. määramistasandi meetodite rakendamisel, et tagada alates 2026. aastast andmete järjepidevus ja läbipaistvus.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EL) 2018/841 muutmine kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määruse (EL) 2018/1999 muutmine seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas
Viited	COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AGRI 13.9.2021
Kaasatud komisjonid - istungil teada andmise kuupäev	11.11.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Norbert Lins 27.9.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	25.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	31.3.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 32 –: 9 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloş, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Julie Lechanteux, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Anna Deparnay-Grunenberg, Anja Hazekamp, Tonino Picula, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

32	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Tonino Picula, Marc Tarabella

9	-
ID	Ivan David
The Left	Luke Ming Flanagan, Anja Hazekamp, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

5	0
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Julie Lechanteux
S&D	Attila Ara-Kovács

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

7.4.2022

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))

Arvamuse koostaja: Andris Ameriks

LÜHISELGITUS

Komisjoni käesoleva ettepaneku üldeesmärk on muuta maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määrust, et pakkuda liikmesriikidele tugevamaid stiimuleid oma looduslike CO₂ sidujate hulga suurendamiseks ja tõhustamiseks, nagu on sätestatud Euroopa kliimamääruses.

Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) sektorit reguleeriv raamistik on sätestatud määruses (EL) 2018/841 ning see hõlmab CO₂ heidet ja sidumist ning kasvuhoonegaaside CH₄ ja N₂O heidet, mis tuleneb maa, metsade ja biomassi majandamisest aastatel 2021–2030. See aitab saavutada liidu varasemat eesmärki vähendada 2030. aastaks heidet vähemalt 40 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tagades, et pärast arvestuseeskirjade ja jõupingutuste jagamise raames paindlikkusmeetme kohaldamist (jõupingutuste jagamise määrus (EL) 2018/842) ei ületa sektori koguheide sektori kogusidumist. Kehtivate LULUCFi eeskirjade kohaselt on sidumise miinimumkogus, mida LULUCFi sektor peaks 2030. aastal ELi tasandil tagama, ligikaudu 225 miljonit CO₂-ekvivalenttonni.

2020. aastal vastu võetud Euroopa kliimamääruses seati uus ambitsioonikam eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55 % (ELi varasem eesmärk oli vähendada heitkoguseid 40 %) ning sätestati liidu eesmärk saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Paketi „Eesmärk 55“ osana on käesoleva ettepaneku eesmärk viia LULUCFi määrus uue 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks kooskõlla. Sellega seoses sätestatakse ettepanekus liidu üldeesmärk, milleks on 2030. aastaks LULUCFi sektoris kasvuhoonegaaside netosidumine 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni ulatuses, mis suurendab sidumise eesmärki eelmises määruses (EL) 2018/841 seatud eesmärgiga võrreldes 15 %. Ettepaneku eesmärk on ka arvestuseeskirju lihtsustada ja läbipaistvamaks muuta ning saavutada 2035. aastaks maasektori (LULUCFi sektor koos muu kui CO₂ heitega seotud põllumajandussektoriga) kliimaneutraalsus.

Arvamuse koostaja väljendab heameelt läbivaadatud raamistiku üle, mis tagab regulatiivse

stabiilsuse, sillutades ühtlasi teed kliimanetraalsele maasektorile. Arvamuse koostaja keskendus komisjoni ettepaneku nendele aspektidele, mis on seotud transpordikomisjoni tegevuse ja pädevusvaldkonnaga.

Eeldatakse, et liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisele hiljemalt 2050. aastaks aitavad kaasa kõik majandussektorid, sealhulgas transpordisektor, mis peaks selleks ajaks vähendama oma heitkoguseid vähemalt 90 %. Liidu suuremad jõupingutused üleminekuks säästvate ja arukale transpordisüsteemile võivad vähendada nii kasvuhoonegaaside heidet kui ka õhu-, vee- ja pinnasereostust. Nende jõupingutuste tegemise käigus tuleks fossiilkütuste kasutamine järkjärgult lõpetada ja asendada need säästvate taastuvkütustega, mida toodetakse liidu biomajanduse sektorites.

Lisaks on hädavajalik, et liikmesriigid kaaluksid põhjalikult transporditaristu võimalikku mõju maakasutusele ja tagaksid, et transporditaristu kavandamine, selle jaoks lubade andmine ja selle kasutuselevõtt toimuks koosõlas nõutava kasvuhoonegaaside sidumisega.

Arvamuse koostaja väljendab heameelt liikmesriikide uute seire- ja aruandluskohustuste üle, mis hõlmavad maa digiseiretehnoloogiat, näiteks Copernicuse kasutamist, mis suunab leevendusmeetmed suurima heite vähendamise potentsiaaliga valdkondadele, luues ühtlasi võrreldava ja standarditud lähenemisviisi abil kõigile liikmesriikidele võrdsed tingimused.

Arvamuse koostaja peab oluliseks ka artiklites 12 ja 13 sätestatud paindlikkuse mehhanisme, mis võimaldavad liikmesriikidel saavutada pärast 2025. aastat suuremaid eesmärgi. Eriti tervitatakse on väljapakutud hüvitusmehhanism liikmesriikidele, keda on tabanud looduslikud häiringud.

Arvamuse koostaja on siiski põhimõtteliselt veendunud, et kõik liikmesriigid peaksid oma jõupingutusi pidevalt suurendama ja saavutama 2035. aastaks oma territooriumil maasektoris kliimanetraalsuse. See on nii õigluse ja vajalike jõupingutuste võrdsuse küsimus kui ka võimalus tagada liikmesriikidele võrdsed tingimused.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi

Muudatusettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi

„Pariisi kokkulepe“) jõustus 2016. aasta novembris. *Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.*

„Pariisi kokkulepe“) jõustus 2016. aasta novembris. *Oma 2018. aasta eriaruandes, milles käsitletakse mõju, mis tuleneb üleilmsest temperatuuri tõusust 1,5 C võrra üle tööstusajastu eelse taseme, oma 2019. aasta eriaruannetes kliimamuutuste ja maa ning ookeani ja krüosfääri kohta muutuvast kliimas, ning oma 2021. aasta aruandes reaalteadusliku aluse kohta esitas valitsusvaheline kliimamuutuste paneel (IPCC) uusimad teaduslikud tõendid kliimamuutuste mõju kohta ja rõhutas vajadust vähendada kiiresti kasvuhoonegaaside heitkoguseid kõigis majandussektorites ning suurendada CO₂ sidujate hulka, et piirata globaalset soojenemist 1,5 C-ni. Glasgow kliimapakti vastuvõtmisega tunnistasid selle osalised, et temperatuuri tõusu piiramine 1,5 C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega vähendaks märkimisväärselt kliimamuutuste mõju ja sellega seotud riske, ning võtsid kohustuse suurendada 2022. aasta lõpuks oma eesmärgi 2030. aastaks, et kõrvaldada puudujääk eesmärgi saavutamisel.*

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, *sealhulgas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor. Netosidumise panus*

Muudatusettepanek

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada *hiljemalt* 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid *ja kõige tähtsamaks tuleks pidada fossiilkütuste heite vähendamist. Seetõttu kehtib see ka*

liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netoemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks.

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

transpordisektori kohta, kus tuleks seega 2050. aastaks saavutada heite vähenemine vähemalt 90 % võrra, nagu on sätestatud komisjoni teatises „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suunad“. Strateegias esitatakse Euroopa transpordi säästva ja aruka tuleviku teekaart koos tegevuskavaga, mille eesmärk on saavutada transpordisektori heitkoguste nõutav vähendamine.

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek

(4a) Liidu suuremad jõupingutused üleminekuks säästvale ja arukale transpordisüsteemile võivad vähendada nii kasvuhoonegaaside heidet kui ka õhu-, vee- ja pinnasereostust. Nende jõupingutuste tegemise käigus tuleks

*vastavalt direktiivi (EL) 2018/2001
sätetele järk-järgult lõpetada fossiilsete
gaas- ja vedelkütuste kasutamine ning
asendada need säästvate
taastuvkütustega, sealhulgas
metsandussektoris toodetud täiustatud
biokütustega.*

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) Uue transporditaristu ehitamine on vajalik, et parandada ühendusi ühelt poolt linnapiirkondade ning teiselt poolt maa- ja äärepoolsete piirkondade vahel kogu liidus ja liikmesriikide vahel. Selline ehitustegevus võib aga samal ajal süvendada maa hõivamise probleemi, mis omakorda võib vähendada pinnase võimet kasvuhoonegaase siduda. Iga sellist maakasutust tuleks kaaluda selle heite vähendamise potentsiaali ja kliimamõju seisukohast, võttes samal ajal arvesse vajadust säilitada tasakaal majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõõtme vahel. Liikmesriike tuleks ergutada tagama, et transpordi- ja turismitaristu kavandamine, selle jaoks loa andmine ja selle kasutuselevõtmine aitab kaasa käesoleva määruse eesmärkide kestlikule täitmisele, ning tagama olemasoleva taristu hea hoolduse ja kliima seisukohast tõhusa maakasutuse, eelkõige maanteetranspordivõrkudes.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4c) Üle 75 % liidu kasvuhoonegaaside heitest on seotud energiaga^{1a}, millest oluline osa tuleneb eri transpordiliikidest. Seetõttu tuleks kõik energiatõhususe parandamise meetmed, sealhulgas üleminek ühistranspordile, aktiivne liikuvus ja transpordi elektrifitseerimine, ning üldise energianõudluse vähendamise meetmed esikohale seada, neid propageerida ja integreerida need nõuetekohaselt kliimapoliitika meetmetesse kõigis sektorites, sealhulgas transpordi- ja turismisektoris.

1a

*<https://ec.europa.eu/eurostat/web/product-s-eurostat-news/-/ddn-20210507-1>;
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Energy_statistics_-_an_overview*

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4d) Maakasutuse, maakasutuse muutuste ja metsanduse sektoril (LULUCF) on oluline roll liidu kliimaeesmärkide saavutamisel ning sektor peaks toetama kliimamuutuste leevendamist mitmel moel, eelkõige vähendades heiteid, säilitades ja suurendades sidumist ja süsinikuvarusid ning kasutades ära säästvast metsamajandamisest pärinevate orgaaniliste ainete sidumisvõimet ja potentsiaali asendada fossiilkütuseid, võttes arvesse nende ainete kogu olelusringi toormaterjali tootmisest töötlemise ja tootmise etappideni. Biomajandus ja -energia on

kliimaneutraalse ja kestliku majanduse poole liikumisel möödapääsmatud. Sellest tulenevalt peaks biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tooraine tootmine olema kooskõlas direktiivis (EL) 2018/2001 sätestatud kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidega.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4e) Säστεv metsamajandamine on atmosfäärist kasvuhoonegaaside pideva sidumise jaoks ülioluline ning võimaldab ühtlasi taastuvaid ja kliimasõbralikke tooraineid, et toota puittooteid, mis seovad süsinikku ja võivad asendada fossiilsetel allikatel põhinevaid materjale ja kütuseid; Metsade kolmikroll CO₂ sidumisel, kogumisel ja säilitamisel ning tooraine asendamisel aitab vähendada atmosfääri eralduvat CO₂ heidet, tagades ühtlasi metsade jätkuva kasvu ja paljude muude teenuste osutamise.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4f) Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. 2030. aasta liidu kliimaeesmärgi saavutamisel seavad asjakohased liidu institutsioonid ja liikmesriigid prioriteediks vähendada kiiresti ja prognoositavalt kasvuhoonegaaside heidet ning samal ajal

suurendada nende sidumist looduslikes sidujates. Seoses määrusega (EL) 2021/1119 kinnitas komisjon sellekohases avalduses kavatsust teha ettepanek vaadata läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841 kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netosidumist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. On ülioluline, et määrus (EL) 2018/841 jääks CO₂ heite ja sidumise kliimaarvestuse raamistikuks vastavalt aruandlust käsitlevatele valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunistele.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Selleks et aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks siduvad igaaastased netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast

Muudatusettepanek

(5) Selleks et aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks siduvad igaaastased netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, **ning võtta arvesse säästva metsamajandamise põhimõtteid, milles leppisid kokku Euroopa metsade kaitset käsitlev ministrite konverents ja FAO.** Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja

majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu.

sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu.

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise meetodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida meetodika muutmine avaldab

Muudatusettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise meetodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida *kasutatava* meetodika muutmine

eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) Komisjon peaks kehtiva CO₂ ja muu kui CO₂ kasvuhooonegaaside aruandluse süsteemi ühele aruandlussüsteemile tuginedes läbi vaatama enne selles valdkonnas uue seadusandliku ettepaneku esitamist. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta lühikese olemusringiga gaaside (nt metaan) ja pika olemusringiga gaaside (nt süsinik) erinevust. Läbivaatamisel tuleks arvesse võtta ka biogeense metaani kogumise potentsiaali transpordi energiaallikana.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Maakasutussektoris on potentsiaal muutuda 2035. aastaks kulutõhusal viisil kiiresti kliimanetraalseks ning seejärel võimaldada siduda kasvuhooonegaase rohkem kui tekib nende heidet. Ühine kohustus saavutada ELi tasandil 2035. aastaks maakasutussektoris kliimanetraalsus võib pakkuda vajalikku planeerimiskindlust, et edendada maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib

(8) Maakasutussektoris on potentsiaal muutuda 2035. aastaks kulutõhusal viisil kiiresti kliimanetraalseks ning seejärel võimaldada siduda kasvuhooonegaase rohkem kui tekib nende heidet. ***Liikmesriigid peaksid sellise potentsiaali tasakaalustatult ära kasutama ja potentsiaali rakendamise nimel koostööd tegema.*** Ühine kohustus, milles liikmesriikide panuse puhul võetakse arvesse tõhusaid paindlikkusmeetmeid ja liikmesriikide territooriumide eripära, saavutada ELi tasandil 2035. aastaks

kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhoonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda see sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide. Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, millega iga liikmesriik aitab kõige paremini kaasa ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus. Nende kavade alusel peaks komisjon pakkuma välja riiklikud eesmärgid, millega tagatakse, et maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂-heide on 2035. aastaks vähemalt tasakaalus. Erinevalt ELi tasandi eesmärgist saavutada 2035. aastaks maakasutussektori kliimaneutraalsus, on sellised riiklikud eesmärgid iga liikmesriigi suhtes siduvad ja täitmisele pööratavad.

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu

maakasutussektoris kliimaneutraalsus võib pakkuda vajalikku planeerimiskindlust, et edendada maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhoonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda see sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide. Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpaigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, millega iga liikmesriik aitab kõige paremini kaasa ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus. Nende kavade alusel peaks komisjon pakkuma välja riiklikud eesmärgid, millega tagatakse, et maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂-heide on 2035. aastaks vähemalt tasakaalus. Erinevalt ELi tasandi eesmärgist saavutada 2035. aastaks maakasutussektori kliimaneutraalsus, on sellised riiklikud eesmärgid iga liikmesriigi suhtes siduvad ja täitmisele pööratavad.

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu

direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad otsest stiimulit säilitada oma maal ja metsades rohkem süsinikku. Kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. Seega tuleks lisaks puittoodetele kasutusele võtta uued CO₂ säilitamise toodete kategooriad. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.

Muudatusettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks **ja heitkoguste üldiseks vähendamiseks kõikides sektorites** vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad **ja -omanikud** otsest stiimulit säilitada oma maal ja metsades rohkem süsinikku, **et rakendada säästva metsamajandamise tavasid. Liit peaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse arvestusraamistiku ühtlustama Pariisi kokkuleppe artikliga 6 ja Glasgow tippkohtumise tulemustega, et vältida topeltarvestust, ning tõhustama süsiniku sidumise usaldusväärse ja ühtlustatud üleilmse arvestuse väljatöötamist.** Kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust, **ning neil on suur potentsiaal võimaldada uuenduslikke ja kestlikke tooteid, nagu ligniinipõhised akumaterjalid, täiustatud biokütused ja biokomposiidid, mida saab kasutada ka transpordisektoris, ning hõlbustada CO₂ heite vähendamist ka muudes sektorites.** Seega tuleks lisaks puittoodetele kasutusele võtta uued CO₂ säilitamise toodete kategooriad.

Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma **teatav** paindlikkus, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnavalase terviklikkuse põhimõtet.

Muudatusettepanek

(11) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori eripära, **mis on põhjustatud kõikumisest looduses, majanduses ja ühiskonnas**, ning asjaolu, et liikmesriigid peavad oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks oma tulemuslikkust suurendama, peaks liikmesriikidele jääma **maksimaalne** paindlikkus **maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori ning määruse (EL) 2018/842 vahel**, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnavalase terviklikkuse põhimõtet.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni

Muudatusettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni

teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030³⁸, **ELi ajakohastatud biomajanduse strateegiat**^{39a}, strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...]

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

---

^{39a} **Euroopa Komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „A sustainable bioeconomy for Europe: strengthening the connection between economy, society and the environment: updated bioeconomy strategy“, väljaannete talitus, 2018, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/478385>**

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...]

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 2 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) CO₂ säilitamise tooted;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.

Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel. ***Nende eesmärkide saavutamiseks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorites võetavate meetmete tingimused tuleks kehtestada muudes seotud õigusaktides nii liidu kui ka riiklikul tasandil. Käesoleva määrusega kehtestatakse arvestuseeskirjad ja üldeesmärk, millega tagatakse, et liikmesriigid vähendavad oma kasvuhoonegaaside netoheidet ja suurendavad vastavalt CO₂ sidujate hulka.***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides a–j loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhoonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused. Liit ja liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt saavutada.

Muudatusettepanek

Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides a–j loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhoonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused. Liit ja liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt saavutada, ***seades esikohale fossiilkütuste asendamise ning heite vähendamise ja sidumise vahelise tasakaalu leidmise.***

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse.“

Muudatusettepanek

Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse. ***Selleks et tagada õiglane ja proportsionaalne jaotamine liikmesriikide vahel, hindab komisjon, kas on võimalik kehtestada paindlikkusmeetmeid, mis võimaldavad saastekvootide ülekandmist liikmesriikide vahel ja sees, võttes arvesse liikmesriikide põllumajandustootmise ja metsanduse eripärasid.***

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete, sh puittoodete kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab **[kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete, sh puittoodete **ja kõikide asjaomaste bioressursipõhiste toodete** kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse. **Komisjon võtab arvesse olelusringi analüüsi, asendusmõju, kõrvalsaaduste ja jääkide potentsiaali ning bioenergia CO₂ kogumise, säilitamise ja kasutamise tehnoloogiate kaasamist CO₂ säilitamise toodete tootmisse.**

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 17 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Pärast aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige sätestatakse ettepanekutes iga-aastased eesmärgid ja juhtimine, mille eesmärk on saavutada artikli 4 lõikes 4 sätestatud eesmärk saada 2035. aastaks kliimanetraalseks, täiendavad liidu poliitikasuunad ja meetmed ning pärast 2035. aastat kehtiv

Muudatusettepanek

Pärast aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige sätestatakse ettepanekutes iga-aastased eesmärgid ja juhtimine, mille eesmärk on saavutada artikli 4 lõikes 4 sätestatud eesmärk saada 2035. aastaks kliimanetraalseks, täiendavad liidu poliitikasuunad ja meetmed ning pärast 2035. aastat kehtiv

raamistik, *millega lisatakse määruse kohaldamisalasse kasvuhoonegaaside heide ja sidumine muudest sektoritest, nagu mere- ja mageveekeskkond.*

raamistik.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EL) 2018/841 muutmine kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määruse (EL) 2018/1999 muutmine seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas
Viited	COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	TRAN 13.9.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Andris Ameriks 4.11.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	25.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	31.3.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 34 –: 5 0: 10
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Zlotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Leila Chaibi, Ignazio Corrao, Maria Grapini, Roman Haider, Jutta Paulus, Patrizia Toia

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

34	+
ECR	Carlo Fidanza, Peter Lundgren, Roberts Zīle
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, Patrizia Toia, István Ujhelyi, Petar Vitanov

5	-
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier

10	0
ECR	Tomasz Piotr Poręba, Kosma Złotowski
The Left	Leila Chaibi, Elena Kountoura, João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Jutta Paulus

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

23.3.2022

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimanetraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))

Arvamuse koostaja: Henna Virkkunen

LÜHISELGITUS

Euroopa Liidu kliimapoliitika peamine eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja muuta Euroopa 2050. aastaks esimeseks kliimanetraalseks maailmajaoks. LULUCFi sektori pakutavatel neeldajatel ja sidumisel on selle eesmärgi saavutamisel oluline, kuid piiratud roll. Euroopa Komisjoni ettepanekus maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) käsitleva määruse läbivaatamise kohta seatakse eesmärk parandada reegleid selle kohta, kuidas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor koos põllumajanduse muu kui CO₂ kasvuhoonegaaside heitega ELi kliimapoliitika raamistikule kaasa aitab.

Arvamuse koostaja kiidab komisjoni ettepaneku heaks ja usub, et võrdlustasemetelt minnakse üle esitatud kasvuhoonegaaside heitele ja sidumisele, lihtsustab arvestusprotsesse ning parandab andmete läbipaistvust ja kättesaadavust. Liikmesriike tuleks julgustada täiustama süsinikuvoogude mõõtmise meetodeid, sealhulgas asendusmõju arvutamist. Meetodite täiustamine peaks kajastuma eesmärkide täitmise hindamises. Eelkõige põllumajandusliku heite kohta on vaja rohkem teadusinvesteeringuid, et teha kindlaks kõige säästvamad põllumajandustavad ning kõige kulutõhusamad viisid sektori heite ja sidumise seireks ja aruandluseks. LULUCFi eeskirjade nõuetekohase rakendamise tagamiseks ja tarbetu regulatiivse koormuse vältimiseks peaks määruse kohaldamisala üldiselt piirduma süsinikdioksiidi heite ja sidumise arvestusraamistikuga.

Arvamuse koostaja märgib, et maakasutus- ja metsandussektor aitavad kliimapoliitikale kaasa ainulaadsel kahel viisil – nii CO₂ sidujate kui ka taastuvate toorainete ja toodete allikana. Metsatööstuse oskusteabel ja uuenduslikel võimalustel on fossiilkütuste asendamisel ja ringbiomajandusele üleminekul oluline roll. LULUCFi raamistikus tuleks seda arvestada ning võtta täielikult arvesse asendamisest tulenevat kliima- ja keskkonnavalast kasu.

Samal ajal kui määrusega tugevdatakse CO₂ sidujaid, tuleks seal ühtlasi tunnustada säästva bioenergia tootmise rolli fossiilkütuste järkjärgulisel kasutusel kõrvaldamisel. Bioenergia moodustab Euroopa Liidu taastuvenergia kogutoodangust ligikaudu 60 % (Eurostat 2020).

Kuna säästva bioenergia tootmine sõltub peamiselt muude metsandustegevuste jääkidest ja jäätmete tootmisest, võivad tarbetult kõrged maakasutus- ja metsandussektori eesmärgid taastuvenergia tootmist Euroopas märkimisväärselt takistada. Lisaks võib proportsionaalsete eesmärkide ületamine Euroopa Liidus suurendada survet väljaspool Euroopat asuvate metsade kasutamisele ja aidata kaasa süsinikdioksiidi lekkele.

Üldiselt on arvamuse koostaja arvates äärmiselt oluline tunnustada aktiivse metsamajandamise eeliseid nii kliimamuutuste leevendamisel kui ka nendega kohanemisel. LULUCFi arvestusraamistik peaks julgustama liikmesriike võtma aktiivseid ja uuenduslikke meetmeid, et pikas perspektiivis oma CO₂ sidujaid ja sidumist suurendada.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised **leppisid kokku hoida** maailma keskmise temperatuuri **tõus** tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.

Muudatusettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) jõustus 2016. aasta novembris. **Glasgow kliimapakti vastuvõtmisega tunnistasid** selle osalised, **et** maailma keskmise temperatuuri **piiramine** tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning jõupingutuste tegemine temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega **vähendaks märkimisväärselt kliimamuutuste mõjusid ja sellega seotud riske, ning võtsid endale kohustuse suurendada 2022. aasta lõpuks oma 2030. aasta eesmäärke, et kõrvaldada püüdluste puudujääk.**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

(1a) Glasgow kliimapakt, millele 2021. aasta novembris kirjutasi alla 197 riiki rõhutab, kui tähtis on Pariisi kokkuleppe temperatuurieesmärgi saavutamiseks looduse ja ökosüsteemide kaitsmine, säilitamine ja taastamine, et piirata globaalse soojenemise tõusu 1,5 °C-ni, sealhulgas metsade ning muude maismaa- ja mereökosüsteemide abil, mis toimivad kasvuhooonegaaside sidujate ja talletajatena, ning kaitstes bioloogilist mitmekesisust, tagades samal ajal sotsiaalsed ja keskkonnaalased kaitsemeetmed. 2021. aasta novembris allkirjastatud Glasgow juhtide deklaratsioonis metsade ja maakasutuse kohta kohustusid 141 riiki tegema ühiselt tööd, et 2030. aastaks peatada ja pöörata ümber metsade kadumine ja mulla degradeerumine, tagades samal ajal kestliku arengu ja edendades kaasavat maaelu ümberkujundamist.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhooonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, **sealhulgas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor**. Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³⁰ on liit sätestanud õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus, **mis tähendab tasakaalu saavutamist kasvuhooonegaaside inimtekkelise heite ja neeldajates sidumise vahel**. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ka liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhooonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, **kusjuures**

saavutamise on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netoeemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks.

esmatähtis on fossiilkütustega seotud heitkoguste vähendamine. Liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamisel seavad asjakohased liidu institutsioonid ja liikmesriigid prioriteediks vähendada kiiresti, kuid samas järkjärguliselt ja prognoositavalt kasvuhoonegaaside heidet ning samal ajal tõhustada nende sidumist looduslikes sidujates. See põhieesmärk peaks olema kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja tasakaalustama liikmesriikide metsanduspädevust liidu üldiste eesmärkidega kasvuhoonegaaside netokasutuse suurendamise kohta, ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 191 ja 192 kohaselt vastama liidu keskkonnapoliitikale. Lisaks peaksid meetmed eelkõige olema suunatud iga liikmesriigi poolt kindlaks määratud sektoritele, kus jõupingutused on kõige kulutõhusamad. Netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamise on piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga, ilma et see piiraks eesmärki tõhustada CO₂ netosidumist liidus, et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Kooskõlas eesmärgiga suurendada 2030. aastaks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netoeemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841³¹ läbivaatamiseks.

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega

---

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega

lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Liidu metsad annavad kogu liidus märkimisväärset süsinikdioksiidi netokasutust, kuid ka majanduslikku väärtust, ekspordituluseid ja tööhõivet. 1990. aastaga algava aruandeperioodi algusest on ainuüksi liidu metsad sidunud liidus igal aastal ligikaudu 400 miljonit ekvivalenttonni süsinikdioksiidi. Kogu netosidumine liidu LULUCFi sektoris siiski vähenes ajavahemikus 2013–2019. Liidu metsi saab edasi arendada ja need saavad pakkuda laia valikut bioressursipõhiseid tooteid, mis asendavad fossiilipõhiseid tooteid ja aitavad kaasa süsinikdioksiidi heitkoguste netovähendamisele. Metsandus- ja metsandustööstus on siiski pikaajaline tegevus, mille investeerimistsüklid hõlmavad mitut aastakümnet. Metsa majandamine sõltub suurel määral geograafilistest teguritest ja on lisaks seotud tööstusstruktuuridega, mis erineb liikmesriigiti. Järsud muutused metsanduspoliitikas või suurem regulatiivne koormus nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil võivad kahjustada sektori panust süsinikdioksiidi sidumisesse.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Selleks et aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks siduvad igaaastased netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu.

Muudatusettepanek

(5) Selleks et ***võimaldada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoril anda kestlik ja prognoositav pikaajaline panus liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse ning*** aidata saavutada suuremat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori jaoks siduvad igaaastased netosidumise eesmärgid ajavahemikul 2026–2030 (analoogselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842³² alusel aastaks sätestatud heitkogustega), mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse iga liikmesriigi esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmist kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist ning kajastada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja bioloogilist mitmekesisust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu, ***samuti peaks see tugevdama säästvat metsamajandamist, mis toetab bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi vastupidavust ning võimaldab metsadel kliimamuutustega pikas perspektiivis kohaneda.***

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste. Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida metoodika muutmine avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada keskkonnaalane terviklikkus.

Muudatusettepanek

(6) Kasvuhoonegaaside netosidumise kohustuslikud iga-aastased eesmärgid tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata lineaarse trajektoori alusel. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. ***Arvesse tuleks võtta, et varasem laiaulatuslik kasvuhoonegaaside sidumine maakasutuse, maakasutuse muutmise ja metsanduse kaudu ei taga tulevikus suurt võimsust, kuna üha suurem osa liidu metsadest on saavutamas küpsust.*** Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta tehnilise paranduse mõiste, ***mille kohta tehakse sõltumatu teaduslik läbivaatamine.*** Asjaomase liikmesriigi eesmärgile tuleks lisada tehniline parandus, mis vastab mõjule, mida metoodika ***tüpsmaks*** muutmine avaldab eesmärkide saavutamisele ja liikmesriigi jõupingutustele nende eesmärkide saavutamiseks, et tagada

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist,³³ **esitati võimalus kombineerida põllumajanduses tekkivate muude kasvuhoonegaaside kui CO₂-heide maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori netosidumisega ning luua seega uue regulatsiooniga maakasutussektor. Selline kombineerimine võib suurendada koostoimet maakasutusel põhinevate leevendusmeetmete vahel ning võimaldada lõimitumat poliitika kujundamist ja rakendamist riigi ja liidu tasandil. Selleks tuleks tugevdada liikmesriikide kohustust esitada maakasutussektori kohta lõimitud leevenduskavad.**

---

³³ COM(2020) 562 final.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Maakasutussektoris on potentsiaal **muutuda 2035. aastaks kulutõhusal viisil kiiresti kliimaneutraalseks ning seejärel võimaldada siduda kasvuhoonegaase rohkem kui tekib nende heidet. Ühine kohustus saavutada ELi tasandil 2035. aastaks maakasutussektoris kliimaneutraalsus võib pakkuda vajalikku planeerimiskindlust, et edendada**

Muudatusettepanek

(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist³³ **rõhutati, et kliimaneutraalsuseni jõudmiseks peab liit tegutsema aktiivsemalt kõikides majandussektorites. Ühes sektoris tehtud edusammud ei tohiks kompenseerida vähest edasijõudmist teistes sektorites. Selliseid sektoreid tuleks üleminekul keskkonnasäästlikumatele tegevustele toetada. Lisaks on kasvuhoonegaaside neeldumine looduslikest süsiniku neeldajatest ebakindel ja muutuda vastupidiseks, muutes heitkoguste ja sidumise mõõtmise maakasutussektoris ebakindlamaks kui teistes sektorites.**

---

³³ COM(2020) 562 final.

maakasutusel põhinevaid leevendusmeetmeid lühikese aja jooksul, võttes arvesse, et nende meetmete soovitud leevendustulemusteni jõudmiseks võib kuluda palju aastaid. Peale selle prognoositakse, et maakasutussektor muutub 2050. aastal ELi kasvuhoonegaaside voogude profiilis suurimaks sektoriks. Seepärast on eriti oluline siduda see sektor trajektooriga, mille abil suudetakse 2050. aastaks tulemuslikult saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide. Liikmesriigid peaksid esitama 2024. aasta keskpäigaks oma ajakohastatud lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³⁴ artikliga 14. Kavad peaksid sisaldama asjakohaseid meetmeid, millega iga liikmesriik aitab kõige paremini kaasa ühisele eesmärgile saavutada ELi tasandil 2035. aastal maakasutussektori kliimaneutraalsus. Nende kavade alusel peaks komisjon pakkuma välja riiklikud eesmärgid, millega tagatakse, et maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori kogu liitu hõlmav kasvuhoonegaaside heide ja nende sidumine ning põllumajandussektori muu kui CO₂-heide on 2035. aastaks vähemalt tasakaalus. Erinevalt ELi tasandi eesmärgist saavutada 2035. aastaks maakasutussektori kliimaneutraalsus, on sellised riiklikud eesmärgid iga liikmesriigi suhtes siduvad ja täitmisele pööratavad.

---

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL,

potentsiaali. Biomajandus ja bioenergia on fossiilkütustevabaks majanduseks asendamatud. Seejärel võimaldab sektor nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis siduda kasvuhoonegaase rohkem kui tekib nende heidet.

2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Määruse (EL) 2018/841 artiklites 6, 7, 8 ja 10 sätestatud arvestuseeskirjade eesmärk oli määrata kindlaks, mil määral võisid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori leevendusmeetmed aidata saavutada ELi 2030. aasta eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 40 %, arvestades et see eesmärk ei hõlmanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ega metsanduse sektorit. Kõnealuse sektori õigusraamistiku lihtsustamiseks ei tuleks kehtivaid arvestuseeskirju pärast 2025. aastat kohaldada ning liikmesriikide riiklike eesmärkide täitmist tuleks kontrollida teatatud kasvuhoonegaaside heite ja sidumise alusel. Sellega tagatakse metoodiline järjepidevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ³⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/842³⁶ ning see, et määratakse kindlaks uus eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 %, mis hõlmab ka maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorit.

Muudatusettepanek

(9) Määruse (EL) 2018/841 artiklites 6, 7, 8 ja 10 sätestatud arvestuseeskirjade eesmärk oli määrata kindlaks, mil määral võisid maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori leevendusmeetmed aidata saavutada ELi 2030. aasta eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 40 %, arvestades et see eesmärk ei hõlmanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ega metsanduse sektorit. Kõnealuse sektori õigusraamistiku lihtsustamiseks ei tuleks kehtivaid arvestuseeskirju pärast 2025. aastat kohaldada ning liikmesriikide riiklike eesmärkide täitmist tuleks kontrollida teatatud kasvuhoonegaaside heite ja sidumise alusel. Sellega tagatakse metoodiline järjepidevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ³⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/842³⁶ ning see, et määratakse kindlaks uus eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 %, mis hõlmab ka maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorit. ***Selleks et tagada tööstuse jaoks parem õiguslik reguleerimine ja prognoositav tegevuskeskkond, tuleks arvestuseeskirju kohaldada ainult kasvuhoonegaaside arvestamiseks maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektoris.***

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühendusega kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühendusega kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad **või metsamajandajad otsesest stiimulit** säilitada oma maal ja **metsades** rohkem süsinikku. Kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele

Muudatusettepanek

(10) Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad **ja metsaomanikud otsesed ja kaudseid stiimuleid** säilitada oma maal, **metsades ja CO₂ säilitamise toodetes** rohkem süsinikku. **Metsaomanikke tuleks julgustada rakendama säästva metsamajandamise tavasid ning samal ajal tuleks tagada bioloogilise mitmekesisuse ja ühiskondliku kasu kaitsmine. Avaliku sektori vahendid, nagu ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja teised ELi programmid juba saavad toetada**

põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. *Seega tuleks lisaks puittoodetele kasutusele võtta uued CO₂ säilitamise toodete kategooriad. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. Samuti tekitavad need võimalusi uute töökohtade loomiseks ning stimuleerivad asjakohast koolitust, ümberõpet ja oskuste täiendamist.*

*ökosüsteemipõhiseid majandamisviise metsades ja põllumajandusmaadel, ning nende ulatust tuleks suurendada. Selleks et suurendada CO₂ sidumist oma maal ning võimaldada liidu metsastamise ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide saavutamist, vajavad üksikud põllumajandustootjad ja metsaomanikud liidus toodetud eesmärgipäraseid kasvusubstraate, mis toetavad kohalikku toidutootmist ja toiduga kindlustatust. Komisjoni 15. detsembri 2021. aasta teatises kestlike süsinikuringete kohta on öeldud, et kuni 2030. aastani tuleb üha enam kasutusele võtta uusi ärimudeleid, mis põhinevad süsinikku siduva majandamise stiimulitel ja süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimisel. Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist **täielikult ringluspõhises ja säästval hankimisel põhinevas** biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete **tootmise ja kasutamise ja fossiilsete toorainete järkjärgulise asendamise** kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. **Metsandussektori ülereguleerimise korral võib seda potentsiaali siiski piirata.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Taastuvad bioressursipõhised materjalid ja tooted aitavad kaasa ringbiomajandusele, vahetades eri tööstusharudes järk-järgult välja fossiilkütustel põhinevad suurema keskkonnajalajäljega alternatiivid. Liidu biomajandus võib suurendada CO₂ säilitamise toodete tootmist, tugevdades samal ajal CO₂ sidujaid ja parandades metsade tervist. Oluline on rohkem kasutada CO₂ säilitamise tooteid ja samas

vähendada fossiilheitemahukate toodete kasutamist ja saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid. Seega tuleks lisaks raietoodetele kasutusele võtta valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunistel põhinevad uued süsinikdioksiidi säästva säilitamise toodete kategooriad, sealhulgas eelkõige uued uuenduslikud lahendused, et edendada maakasutussektoris vabatahtlikke CO₂-turu meetmeid. Vastavalt määruse (EL) 2020/852 artiklile 17 ei tohiks CO₂ säilitamise toodete olelusringiga oluliselt kahjustada liidu keskkonnaeesmärke. Komisjoni 15. detsembri 2021^{1a} teatises rõhutatakse, et CO₂ sidumise arvestus peaks toimuma täiesti läbipaistvalt ning võttes arvesse selliseid kriteeriume nagu säilitamise kestus ja sidumise ümberpöördumise oht. Samuti peaksid liikmesriigid esitama hinnangud selle kohta, mil määral leevendaks kliimamuutusi fossiilheitemahukate materjalide asendamine puiduga.

---

^{1a} Komisjoni 15. detsembri 2021. aasta teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Kestlikud süsinikuringed“ (COM/2021/0800 final).

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10b) Uued ärimudelid, bioenergia edasiarendamine koos süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise või kasutamise tehnoloogiatega ning põllumajandus- ja maakorraldustavad, mille eesmärk on suurendada CO₂ sidumist ja pikaajalisi investeeringuid biomajandusse aitavad kaasa tasakaalustatud territoriaalsele arengule ja majanduskasvule maapiirkondades, kus VKEd ja

pereettevõtted on oma asukoha tõttu üha ebasoodsamas olukorras, mis on tingitud ebapiisavast taristust ja investeeringute puudumisest. Õiglane üleminek nõuab VKEde sektori säilitamist sotsiaalse stabilisaatorina sellistes piirkondades, luues võimalusi uuteks töökohtadeks ning pakkudes stiimuleid asjakohaseks koolituseks, ümberõppeks ja oskuste täiendamiseks. Kooskõlas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori ambitsioonide kasvuga tuleks üksikutele põllumajandustootjatele ja metsaomanikele anda kooskõlas komisjoni kehtestatud ühiste eeskirjadega täiendavat toetust ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside ja bioloogilise mitmekesisusega arvestavate tavade rakendamiseks oma maal. Liikmesriikidel peaks olema võimalik selleks kaaluda Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) kaudu enampakkumistest saadud tulu kasutamist.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10c) Võttes arvesse, et metsa säästev majandamine võib aidata suurendada CO₂ sidumist ning võidelda metsade vananemise ja loodusõnnetuste vastu, mis mõlemad on viimastel aastatel maakasutussektoris tekitanud süsinikdioksiidi sidumise vähenemist, tuleks soodustada metsa säästva majandamise tavasid, mis toetavad bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi vastupanuvõimet ning aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele, nagu on sätestatud ELi 2030. aasta metsastrateegias^{1a}.

---

^{1a} Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Uus ELi metsastrateegia aastani 2030“ (COM(2021)0572 final).

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10d) Ehitussektoril on potentsiaali kasutada suurtes kogustes metsasaadusi ja säilitada CO₂ aastakümneid. Seega tuleks võtta meetmeid, et soodustada veelgi puidu kasutamist ehitusmaterjalina ja tagada ka sellest tuleneva süsiniku sidumise arvessevõtmine asjaomase liikmesriigi koguheite bilansis.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) Praeguste arvestuseeskirjade kohaldamise lõpetamine pärast 2025. aastat tekitab vajaduse alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või kliimamuutustest tingitud ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris. Looduslike häiringutega seotud paindlikkusmehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammandanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud asjakohased meetmed, et vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes,

(12) Praeguste arvestuseeskirjade kohaldamise lõpetamine pärast 2025. aastat tekitab vajaduse alternatiivsete sätete järele seoses selliste looduslike häiringutega nagu tulekahjud, kahjurid ja tormid, et tulla toime looduslikest protsessidest või kliimamuutustest tingitud ebakindlusega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris. Looduslike häiringutega seotud paindlikkusmehhanism peaks olema liikmesriikidele kättesaadav 2032. aastal, tingimusel et nad on ammandanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud asjakohased meetmed, et **suurendada looduslikke CO₂ sidujaid viisil, mis aitab**

ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

kaasa bioloogilise mitmekesisuse suurendamisele ja vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute suhtes, ning et liit on saavutanud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärgi.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) *Selleks et tagada ühetaolised tingimused määruse (EL) 2018/841 nende sätete rakendamiseks, millega kehtestatakse liikmesriikidele aastaks eesmärgiks seatud heitkogused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³⁷.*

Muudatusettepanek

(14) *Käesolevas määruses sätestatud nõuete täpsustamiseks tuleks komisjonile anda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt volitused võtta vastu õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris liikmesriikidele aastaks eesmärgiks seatud heitkogused, samuti meetodi liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehniliste paranduste kindlaksmääramiseks ja sõltumatute eksperdi hinnangute tegemiseks, millega määratakse kindlaks ühised eeskirjad ja meetodid tagamaks, et liikmesriikide poolt riiklike eesmärkide saavutamiseks võetavad meetmed ei kahjusta oluliselt liidu muid keskkonnanäesmärke. Komisjon peaks korraldama oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja need konsultatsioonid tuleks läbi viia kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega^{36a}. Selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide*

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

Muudatusettepanek

(16) Aruandluspõhiste eesmärkide muutmise tõttu tuleb kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse komisjoni teatistega, mis käsitlevad ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030,³⁸ strateegiat „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks³⁹ ning ELi metsastrateegiat⁴⁰, **ajakohastatud ELi biomajanduse strateegiat ja ELi mullastrateegiat^{40a}**, Euroopa Parlamendi ja nõukogu läbivaadatud direktiiviga (EL) 2018/2001⁴¹ ning komisjoni teatisega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“⁴² maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise **satelliit- ja kohapealset** seiret ja aruandlust tuleb ajakohastada, **kasutades täielikult ära juba olemasolevad vahendid, nagu LUCASe statistilised uuringud**, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat

kõrgetasemelist tehnoloogiat ning ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid, samuti rohe- ja digipööret innovatsioonivaldkonnas.

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 0380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ [...].

---

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 0380 final).

³⁹ COM/2020/381 final.

⁴⁰ **Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Uus ELi metastrateegia aastani 2030“ (COM(2021)0572 final).**

^{40a} **Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi mullastrateegia 2030. aastaks – Heas seisundis muld inimeste, toidu, looduse ja kliima hüvanguks“ (COM(2021) 0699 final).**

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁴² COM/2021/82 final.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kasvuhoonegaaside heidet ja selle sidumist mõjutavad oodatavad inimtekkelised muutused mere- ja mageveekeskkonna kasutamises, näiteks avamereenergia kasutamise kavandatud laiendamine, vesiviljelustoodete tootmise

Muudatusettepanek

(17) Kasvuhoonegaaside heidet ja selle sidumist mõjutavad oodatavad inimtekkelised muutused mere- ja mageveekeskkonna kasutamises, näiteks avamereenergia kasutamise kavandatud laiendamine, vesiviljelustoodete tootmise

võimalik suurenemine ja suurenev looduskaitse ELi elurikkuse strateegia eesmärkide saavutamiseks. Praegu ei sisaldu need heitkogused ja sidumine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni standardsetes aruandlustabelites. Pärast aruandlusmetoodika vastuvõtmist kaalub komisjon käesoleva määruse artikli 17 lõike 2 kohasel läbivaatamisel aruandlust edusammude, analüüsi teostatavuse ning aruandluse mere- ja mageveekeskkonnale laiendamise mõju kohta, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele kõnealuste voogude kohta.

võimalik suurenemine ja suurenev looduskaitse ELi elurikkuse strateegia eesmärkide saavutamiseks. Praegu ei sisaldu need heitkogused ja sidumine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni standardsetes aruandlustabelites. Pärast aruandlusmetoodika vastuvõtmist kaalub komisjon käesoleva määruse artikli 17 lõike 2 kohasel läbivaatamisel aruandlust edusammude, analüüsi teostatavuse ning aruandluse mere-, *ranniku-* ja mageveekeskkonnale laiendamise mõju kohta, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele kõnealuste voogude kohta.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Võttes arvesse asjaolu, et arvestuseeskirjade muutmine tekitab maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorile nõuete täitmisega seotud lisakulusid, tuleb võtta kompenseerivaid meetmeid, et vältida regulatiivse koormuse kogutaseme tõusu. Seepärast peaks komisjon enne käesoleva määruse kohaldamist esitama ettepanekud määrusega kehtestatud regulatiivse koormuse kompenseerimiseks, vaadates läbi või tühistades muude liidu seadusandlike aktide sätteid, mis tekitavad mõjutatud sektoris nõuete täitmisega seotud kulusid.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 Määrus (EL) 2018/841 Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) liikmesriikide kohustusi võtta vajalikke meetmeid, et saavutada liidus 2035. aastaks ühiselt kliimaneutraalsus maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris, sealhulgas põllumajandussektori muu kui CO₂-heide.“

välja jäetud

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 2 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud alates 2031. aastast liikmesriikide territooriumil lõike 2 punktides a–j loetletud maakateooriates ja järgmistes sektorites:

välja jäetud

- a) soolesisene fermentatsioon;*
- b) sõnnikukäitlus;*
- c) riisikasvatus;*
- d) põllumajandusmaad;*
- e) savannide tahtlik põletamine;*
- f) põllumajandusjääkide põletamine põllul;*
- g) lupjamine;*
- h) karbamiidi kasutamine;*
- i) muud süsinikku sisaldavad väetised;*
- j) muu.“*

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Iga liikmesriik võib 30. juuniks 2024 esitada riikliku panuse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kasvuhoonegaaside netosidumise 2030. aasta eesmärgi saavutamisse, mis on IIa lisas sätestatud riiklikust eesmärgist suurem. Selline panus võidakse lisada määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt esitatud lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Komisjon võtab vastu **rakendusaktid**, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise lineaarsel trajektoorigil põhinevad iga-aastased eesmärgid iga aasta kohta ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektoorigil põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele IIa lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud. **Liikmesriikide eesmärkidele lisatava** tehnilise paranduse **kindlaksmääramise meetod** sätestatakse

3. Komisjon võtab **kooskõlas käesoleva määruse artikliga 16** vastu **delegeeritud õigusaktid**, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise lineaarsel trajektoorigil põhinevad iga-aastased eesmärgid iga aasta kohta ajavahemikul 2026–2029 CO₂-ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektoorigil põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele IIa lisas **sätestatud eesmärki ja IIa lisas** seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetodika on liikmesriikides muutunud, **ning selle suhtes kohaldatakse**

nendes **rakendusaktides**. Kõnealuste **rakendusaktide** kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

sõltumatute ekspertide läbivaatamist, milles kinnitatakse tehnilise paranduse vajalikkust ja proportsionaalsust vastavalt seire- ja aruandlusandmete suurenenud täpsusele. Liikmesriigi eesmärgi suhtes tehtav tehniline parandus vastab mõjule, mida meetodika muutmine eesmärkide saavutamisele avaldab, ja see sätestatakse nendes delegeeritud õigusaktides ja avaldatakse. Kõnealuste **delegeeritud õigusaktide** kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Need rakendusaktid võetakse vastu artiklis 16a osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

välja jätetud

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides a–j loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhoonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused. Liit ja liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt

välja jätetud

saavutada.

Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse.“

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriigid tagavad, et CO₂ eemaldamist atmosfäärist soodustatakse säästva metsamajandamise kaudu, milles võetakse arvesse bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi vastupanuvõimet, kuna säästev metsamajandamine aitab aktiivselt kaasa CO₂ sidumisele.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 4 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid tagavad, et nende käesoleva artikli lõikes 2 osutatud siseriiklike eesmärkide saavutamiseks võetud meetmed ei kahjustaks oluliselt liidu bioloogilise mitmekesisuse ja muid keskkonnavalaseid eesmärke.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 5 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) Artiklisse 5 lisatakse järgmine lõige:

„5a. Andmete kogumist tugevdatakse veelgi mulla orgaanilise süsiniku sisalduse ning mulla seisundit ja selle süsinikuvaru mõjutavate tegurite arengu kogu liitu hõlmava ühtlustatud seirega iga-aastaste LUCASe uuringute kaudu.“

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt a
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 9 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

CO₂ säilitamise tooted;

kestlikud CO₂ talletavad tooted;

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b
Määrus (EL) 2018/841
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete, **sh puittoodete** kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste

2. Komisjon võtab **2023. aastaks** kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete **kategooriaid, kõigi asjakohaste bioressursipõhiste toodete kategooriaid, sh innovaatilised bioressursipõhised tooted, kõrvalsaadused ja jäägid, mis asendavad fossiilseid toormaterjale**, millel on CO₂ sidumise

koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse.

võime, **ning hakates kasutama nende toodete, sealhulgas ringlussevõetud toodete olemusringi hindamist**, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnaalase terviklikkuse. **Komisjon hindab 2025. aastaks bioenergia süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise või kasutamise protsesside (BECCSU) lisamist CO₂ säilitamise toodetesse, võttes arvesse määruse (EL) 2020/852 artiklis 17 sätestatud põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“. CO₂ säilitamise toodete kategooriad viiakse kooskõlla asjakohase liidu õigusega, et tagada sidus süsinikdioksiidi säilitamise ja sidumise üldine poliitikaraamistik.**

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 9 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ba) Artiklisse 9 lisatakse järgmine lõik:

„3a. Lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega tagab komisjon, et puittoodete olemusringiga ei kahjustata oluliselt liidu keskkonnaeesmärke.“

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 – alapunkt a

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

(a) lõige 3 jäetakse välja;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 – alapunkt b

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 12 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid **võivad kasutada** lõike 2 kohastest loovutamistest saadud tulu kliimamuutuste vastu **võitlemiseks** liidus või kolmandates riikides ning teavitavad komisjoni **kõigist sellistest** võetud meetmetest.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine; **ning**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid **kasutavad** lõike 2 kohastest loovutamistest saadud tulu **selleks, et võidelda** kliimamuutuste vastu, **kaitsta bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi vastupanuvõimet, säilitada või edendada vajaduse korral CO₂ maapõhist sidumist ja talletamist ning vähendada maa haavatavust looduslikele häiringutele** liidus või kolmandates riikides, ning teavitavad komisjoni **nende tulude kasutamisest ja määruse (EL) 2018/1999 artiklis 19 osutatud aruannetes** võetud meetmetest.

Muudatusettepanek

a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine **viisil, mis aitab kaitsta bioloogilist mitmekesisust ja vähendab maa haavatavust looduslike häiringute suhtes;**

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13a – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) Soome on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine;

Muudatusettepanek

a) Soome on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või vajaduse korral tõhustamine **viisil, mis aitab kaitsta bioloogilist mitmekesisust ja vähendab maa haavatavust looduslike häiringute suhtes;**

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13c – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui liikmesriigis ületab läbivaadatud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine 2032. aastal selle liikmesriigi mis tahes aasta eesmärki ajavahemiku 2026–2030 jooksul, võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid, kohaldatakse **järgmist meetet**:

Muudatusettepanek

Kui **komisjon leiab artikli 14 lõike 2 kohase 2032. aastal läbi viidava põhjaliku läbivaatamise käigus, et** liikmesriigis ületab läbivaadatud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine 2032. aastal selle liikmesriigi mis tahes aasta eesmärki ajavahemiku 2026–2030 jooksul, võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid, kohaldatakse **järgmisi meetmeid**:

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 13 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 13d

Rahvusvaheline koostöö

Liikmesriigid võivad otsustada lubada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandussektori CO₂ arvestusühikute kasutamist kompenseerimiseks avalik-õiguslike või eraõiguslike asutuste poolt, sealhulgas Pariisi kokkuleppe artikli 6 lõigetes 2 või 4 sätestatud vahendite abil. Selleks, et kõrvaldada turutõkked ja vältida topeltarvestust näitab liit, kuidas liidust pärit rahvusvaheliselt üle kantud leevendustulemused (ITMO) on kooskõlas LULUCFi arvestusraamistikuga.“

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 14 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) kliimamuutuste leevendamise ja biomajanduse vaheline koostoime;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 14 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Artiklile 14 lisatakse järgmine lõige:

„3a. Vastavusaruanne peab põhinema LUCASe uuringutest ja riiklikest või piirkondlikest mullaseiresüsteemidest

saadud iga-aastastel andmekogumitel. Kui varasemaid maakasutus- ja metsandussektori andmeid muudetakse LUCASe uuringute tulemusena, tehakse IIa lisas sätestatud liikmesriikide eesmärkide suhtes tehnilisi parandusi, nagu on sätestatud artikli 4 lõikes 2.“

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 17 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast [...] Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas annab **vajaduse korral** hinnangu artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõjule, ning käesoleva määruse panuse kohta **2030. aastaks seatud liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise üldeesmärgi täitmisel** ning panuse kohta Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, **eelkõige seoses vajadusega** täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, pidades silmas vajalikku suuremat kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus.

Muudatusettepanek

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast **igat** Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas annab hinnangu artiklis 11, **mis käsitleb kasvuhooonegaaside heitmete vähendamist ja CO₂ sidumist liidus**, osutatud paindlikkusmeetmete mõjule, ning käesoleva määruse panuse kohta **määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi ja kliimaalaste vahe-eesmärkide saavutamisel** ning panuse kohta Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel. **Aruandes hinnatakse eelkõige vajadust** täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, **arvestades eelkõige uue ELi metsastrateegia aastani 2030 raames välja kuulutatud tulevase metsi puudutava parema seire, andmete kogumise ja aruandlussüsteemiga, ning** pidades silmas vajalikku suuremat kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamist ja sidumist liidus. **Aruanne võtab aluseks uusima ja parima teadusliku tõestusmaterjali, kaasa arvatud IPCC, IPBESi ja määruse (EL) 2021/119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu**

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 17 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Pärast aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige *sätetatakse ettepanekutes iga-aastased eesmärgid ja juhtimine, mille eesmärk on saavutada artikli 4 lõikes 4 sätestatud eesmärk saada 2035. aastaks kliimanetraalseks, täiendavad liidu poliitikasuunad ja meetmed ning pärast 2035. aastat kehtiv raamistik, millega lisatakse määruse kohaldamisalasse kasvuhoonegaaside heide ja sidumine muudest sektoritest, nagu mere- ja mageveekeskond.*

Muudatusettepanek

Pärast aruande esitamist esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud, kui ta peab seda asjakohaseks. Eelkõige *hõlmavad ettepanekud määruse reguleerimisalasse kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist täiendavatest sektoritest, näiteks mere-, ranniku- ja mageveekeskonnast, tuginedes usaldusväärsetele teaduslikele meetoditele. Vajaduse korral ajakohastatakse ettepanekutega maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris andmete kogumise, seire ja aruandluse metoodikat, eelkõige seoses liidu muldadega, nagu on välja kuulutatud uues ELi mullastrateegias aastani 2030.*

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 18 a (uus)

Määrus (EL) 2018/841

Artikkel 17 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18a) Artiklile 17 lisatakse järgmine lõige:

„2a. Komisjon esitab igal kolmandal aastal alates käesoleva määruse jõustumisest kuni 2050. aastani Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise hindamise tulemuste kohta, sealhulgas kuidas see mõjutab ühtse turu toimimist, mõjutatud

sektorite konkurentsivõimet ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ulatust.

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2030 ja igal viiendal aastal kuni 2050. aastani Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles esitatakse põhjaliku hindamise tulemused paketti „Eesmärk 55“^{1a} moodustavate määruste makromajandusliku koondmõju kohta.

Komisjon kaalub käesoleva määruse võimalikku muutmist seoses õigusnormide lihtsustamisega, nagu on märgitud komisjoni 2021. aasta teatises parema õigusloome kohta^{1b}. Komisjon ja pädevad asutused kohanduvad pidevalt halduskorra parimate tavade ja võtavad kõik meetmed, et lihtsustada käesoleva määruse täitmist, viies halduskoormuse miinimumini.“

---

^{1a} *Komisjoni teatis (COM(2021(0550)), 14. juuli 2021.*

^{1b} *Komisjoni teatis (COM(2021(0021)), 29. aprill 2021.*

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – lõik 1

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa – lõik 1

Komisjoni ettepanek

*„Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. Kasvuhoonegaaside inventuuri **aluseks on elektroonilised andmebaasid ja geoinfosüsteemid ning need hõlmavad järgmist:***

Muudatusettepanek

*Geograafiliselt täpsed andmed maakasutuse muutmise kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. **Liikmesriike julgustatakse töötama välja kasvuhoonegaaside inventuuri, mis toimib elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide alusel ja hõlmab järgmist:***

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – lõik 1

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) LUCASe andmekogud koostatakse kõigis liikmesriikides iga-aastaste ühtlustatud uuringute tulemusel, et koguda teavet maakatte ja maakasutuse kohta, mõõta mulla süsinikuvaru ja analüüsida kõiki asjakohaseid parameetreid, mis mõjutavad mulla potentsiaali süsiniku sidumiseks ja mulla seisundit; Liikmesriike julgustatakse võtma mulla orgaanilise süsiniku sisalduse ja süsinikuvarude proove sügavamalt, st vähemalt 30 cm sügavuselt, nagu on soovitatud LUCASe 2022. aasta mullaprotokollis.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – lõik 1

Määrus (EL) 2018/1999

V lisa – 3. osa – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Alates 2026. aastast **kohaldavad** liikmesriigid kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis c, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktides d ja e, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimariskiga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis f, 3. määramistasandi meetodit kooskõlas

Alates 2026. aastast **seavad** liikmesriigid **eesmärgiks kohaldada** kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis c, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktides d ja e, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimariskiga maakasutusüksusi, millele on osutatud eespool punktis f, 3. määramistasandi

valitsustevahelise kliimamuutuste rühma
2006. aasta suunistega kasvuhooonegaaside
riiklike inventuuride kohta.“

meetodit kooskõlas valitsustevahelise
kliimamuutuste rühma 2006. aasta
suunistega kasvuhooonegaaside riiklike
inventuuride kohta.“

LISA: LOETELU ÜKSUSTEST JA ISIKUTEST, KES ANDSID ARVAMUSE KOOSTAJALE TEAVET

Loetelu koostamine on vabatahtlik ning selle eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.
Arvamuse koostaja on saanud arvamuse ettevalmistamisel kuni selle komisjonis
vastuvõtmiseni teavet järgmistelt üksustelt ja isikutelt:

Üksus ja/või isik
Academy of Finland
Bioenergy Europe
Confederation of European Forest Owners (CEPF)
Confederation of European Paper Industries (CEPI)
European Commission, DG CLIMA
European Forest Institute
Finnish Forest Industries
Metsä Group
Ministry of Agriculture and Forestry of Finland
Natural Resources Institute Finland (Luke)
Permanent Representation of Finland to the EU
Statistics Finland
Stora Enso Oyj
St1 Oy
Swedish Forest Industries Federation
The Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
The Finnish Association for Nature Conservation
The Finnish Environment Institute (SYKE)

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EL) 2018/841 muutmine kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määruse (EL) 2018/1999 muutmine seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas
Viited	COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Henna Virkkunen 17.9.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	26.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2022
Lõpphääletuse tulemus	+ : 48 - : 13 0 : 16
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaa, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Pina Picierno, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Viktor Uspaskich, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Gianna Gancia

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

48	+
NI	Viktor Uspaskich
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Pina Picierno, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

13	-
ECR	Robert Roos
ID	Markus Buchheit, Georg Mayer
NI	András Gyürk
Verts/ALE	Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Niklas Nienä, Ville Niinistö, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Marie Toussaint

16	0
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
ID	Paolo Borchia, Gianna Gancia, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Isabella Tovaglieri
NI	Martin Buschmann, Clara Ponsatí Obiols
The Left	Manuel Bompard, Marc Botenga, Marisa Matias

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EL) 2018/841 muutmine kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määruse (EL) 2018/1999 muutmine seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas			
Viited	COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	14.7.2021			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021			
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 13.9.2021	ITRE 13.9.2021	IMCO 13.9.2021	TRAN 13.9.2021
	AGRI 13.9.2021			
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 31.8.2021	IMCO 1.9.2021		
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AGRI 11.11.2021			
Raportöörid nimetamise kuupäev	Ville Niinistö 13.9.2021			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	11.10.2021	26.1.2022		
Vastuvõtmise kuupäev	17.5.2022			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	44 37 6		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mathilde Androuët, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaard-Lidell, Maria Spyragi, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vítanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma			

	Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Michael Bloss, Manuel Bompard, Milan Brglez, Stelios Kypouropoulos, Manuela Ripa, Christel Schaldemose, Vincenzo Sofo, Idoia Villanueva Ruiz
Esitamise kuupäev	24.5.2022

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

44	+
NI	Ivan Vilibor Sinčić
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Michael Bloss, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

37	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Vincenzo Sofo, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin
NI	Edina Tóth
PPE	Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kypouropoulos, Esther de Lange, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Christine Schneider, Maria Spyrali, Pernille Weiss

6	0
ID	Simona Baldassarre, Marco Dreosto, Silvia Sardone
Renew	Andreas Glück
S&D	Javi López, César Luena

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu